

Misli

Thoughts

Print post publication number
100004295

JULIJ–AVGUST 2021
ŠTEVILKA – NUMBER 4
LETO – YEAR 70

Misli julij–avgust 2021

Vsebina:

- 3 Spoštovani in dragi rojaki
- 6 Izpod Triglava
- 12 Pridiga nadškofa p. Stanislava Zoreta
- 15 Marija, žena vstajenja
- 16 Marija ima telo v nebesih z razlogom
- 17 Gospa pamet
- 18 Slovenian Mission Adelaide
- 25 Zlatomašnik Alojzij Lojze Rajk
- 31 Slovenian Mission Melbourne
- 39 Predstavitev knjige The Stepping Stones
- 41 Slovenian Mission Sydney
- 48 Moji spomini ob 30. obletnici
- 55 Vaši darovi
- 56 Polovinke
- 60 Bilo je nekoč – Danijela Hliš
- 65 Iz Kraljčine dežele – Queensland
- 66 Tiramisu – hrana serafinov ...
- 68 Razmišljanja Cilke Žagar
- 71 Triglav Mounties
- 73 The Slovenian Social Cycle
- 75 Živalske zgode in nezgode
- 77 Butalci

KO SEM PONIŽAN,
mi preskrbi nekoga,
da ga hvalim.
Ko sem potrto,
mi pošlji nekoga,
da ga opogumim.

Ko potrebujem razumevanje
drugih,
mi daj nekoga,
ki potrebuje razumevanje.
Ko potrebujem nekoga,
ki bo pazil name,
mi pošlji nekoga,
na katerega bom pazil.
Ko mislim le nase,
pritegni mojo pozornost
na drugo osebo.
Naredi nas vredne, Gospod,
da služimo našim bratom in
sestram,
ki živijo in umirajo
povsod po svetu,
ubogi in lačni.
Daj jim danes po naših rokah
njihov vsakdanji kruh;
in daj jim po svoji
razumevajoči ljubezni
mir in veselje.

sv. mati Terezija iz Kalkute

Dragi in spoštovani rojaki!

Pred enim letom sem v uvodniku Misli zapisal: »Glede na položaj, ne samo v Avstraliji, ampak po vsej naši ljubi materi Zemlji, se mi zdi res pomembno živeti danes, sedanji trenutek. Lahko bi spisal esej o tem, kako je hudo in za kaj vse smo zaradi tega malega uničujočega sovražnika prikrajšani. Ne vem, če nam bo jamranje prineslo veliko pozitivnih sadov. Bolje si je priklicati v spomin reklo starih in modrih: 'Vsaka stvar, to že od nekdaj velja, je za nekaj dobra.' Če bo ta preizkušnja pomagala k temu, da se bomo bolj poglobili vase, da bomo bolj povezani, da bomo spoznali, kako se včasih ženemo za stvarmi, ki so pravzaprav malo ali celo nepomembne, smo lahko celo hvaležni za teh nekaj nepredvidenih mesecev. Hvala za vso Vašo pozornost, dobroto, dobre želje. Hvala za vse. Ostajamo povezani v duhu in molitvi, pa čeprav v oddaljeni bližini. Pa seveda zdravi bodite.«

Na trenutno situacijo v NSW lahko rečem, da globoko sočustvujemo z vsemi, ki morate preživljati trenutno zaprtje, kakršnega smo pred časom v Viktoriji. Kdaj bo bolje? Prepričan sem, da enako kot je bilo, ne bo nikoli več. Čas za pesimizem, negativizem, »jamranje«? Ne, samo realnost. In zato se mi zdi tako pomembno, da živim sedanji trenutek in da se spravim sam s seboj, z drugimi in tudi Bogom. Kot je zapisal meni zelo ljub Phil Bosmans: »Sprava: zanjo ni nikoli prepozno. Sonce na nebu našega skupnega življenja zatemnjujejo oblaki nezaupanja, megla nepoštenosti, sumničenja in prenašanja, noč besa in sovraštva. Soncu v našem življenju zapirajo pot visoki zidovi, ki smo jih postavili med ljudi, nevidni, srhljivi zidovi v našem lastnem stanovanju, v našem najožjem družinskem krogu. Naša vrata so neusmiljeno zaprta pred tistimi, ki jih nočemo videti. Sprava: edina roka, ki potrpežljivo odstira oblake. Sprava: prva jutranja luč, ki postopoma prežene noč. Sprava: ključ, ki neprodušno zaprta vrata vendarle spet odpre. Nikoli ni prepozno, da se s kom spravimo, kajti nikoli ni prepozno ljubiti in tudi nikoli ni prepozno biti srečen. Kdor ne mara sprave, ostaja v temi, v njegovem srcu pa se bohoti nemir kot rakasta tvorba. Kdor ne mara sprave, kaznuje predvsem sebe. Sprava se morda zdi nemogoča, kajti sleherna sprava mora priti z dveh strani. Sprave ni mogoče izsiliti. Spravo moramo sejati, drobna zrnca miru in prijateljstva. Spravo moramo pustiti rasti ob poti, na kateri srečujemo druge. Spravi se, kolikor je odvisno od tebe in kolikor je le mogoče, z vsemi ljudmi okrog sebe. Nikoli ni prepozno.«

V veliko veselje pa si lahko štejemo, da smo v letu 2021 še živi in smo res živa priča številnim dogodkom, npr. spominjamo se številnih okroglih obletnic.

Misli Thoughts – Božje in človeške – Misli Thoughts

Religious and Cultural Bi-Monthly Magazine in Slovenian language. Informativna dvomesečna revija za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji | Ustanovljena (Established) leta 1952 | **Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia.** Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji | **Glavni urednik in upravnik (Editor and Manager):** p. Simon Peter Berlec OFM, Baraga House, 19 A'Beckett Street, KEW VIC 3101 | **Tehnični urednik (Production Editor) in računalniška postavitev:** p. David Šrumpf OFM, Kew | **Naročnina, darovi in naslovi:** Angelca Veedetz | **Stalni sodelavci:** p. David Šrumpf OFM, p. Darko Žnidaršič OFM, Florjan Auser, Mirko Cuderman, Tone Gorjup, Martha Magajna, Cilka Žagar, Katarina Mahnič | **Skupina prostovoljcev v Kew** pripravi Misli za na pošto. | **Naslov (Address):** MISLI, PO Box 197, KEW VIC 3101 | **Tel.: 03 9853 7787** | **E-mail:** slomission.misli@gmail.com | **Naročnina za 2021** je 60 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije (letalsko) 120 dolarjev | Naročnina se plačuje vnaprej; ne pozabite napisati svojega imena in priimka. **Bančni račun pri Commonwealth Bank v Kew, BSB:** 06 3142. Številka računa: 0090 1561 | **Poverjenišтво** za MISLI imajo slovenski misijoni v Avstraliji | Rokopisov ne vračamo | Prispevkov brez podpisa ne objavljamo. Za objavljene članke odgovarja avtor | **Tisk (Printing):** Distinction Press, Simon Kovacic, Melbourne. **Misli na spletu:** Florjan Auser <https://www.glasslovenije.com.au>. Tam kliknite na MISLI. | **ISSN 1443-8364**

Sedemdeset let, ko sta prva slovenska duhovnika, patra frančiškana, stopila na avstralska tla, 70. jubilejnega leta izhajanja Misli, 30-letnice naše samostojne domovine Slovenije ...

Tone Gorjup je v prvi številki Misli iz leta 2001 v uvodniku med drugim zapisal: »... Razmere v Avstraliji, zlasti v Sydneyju, je škofu Rožmanu prvi podrobneje predstavil Gorazd Jože Čuješ. Tako je škof najprej njemu sporočil novico, da bodo dobili duhovnika. V pismu, ki ga je 17. avgusta 1950 poslal iz Clevelanda, je zapisal: 'Vi ste mi prvi dali podatke o slovenskih imigrantih v Avstraliji, zato Vam sporočam, da se je posrečilo dobiti dva slovenska duhovnika za Avstralijo. Sta to frančiškana, p. Klavdij in p. Beno, oba iz Dachaua, ki sta že nekaj časa

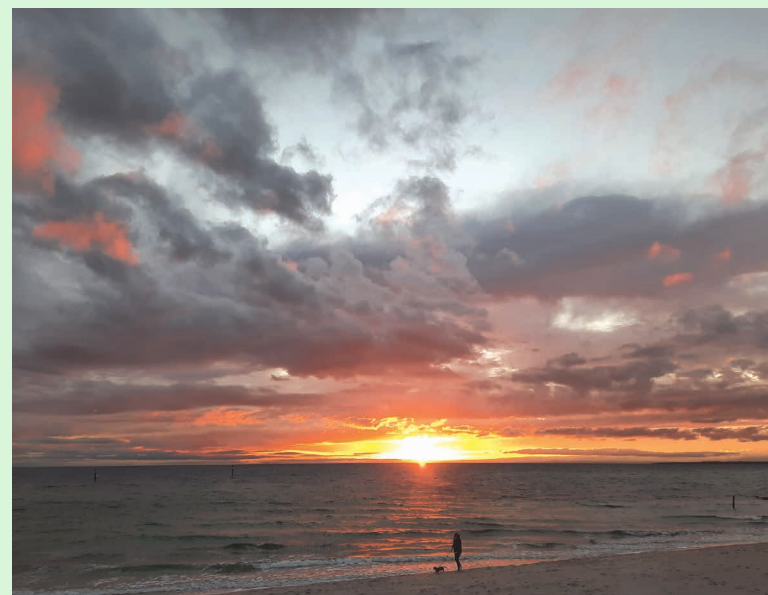
tu v USA in znata že nekaj angleščine. Kje se bosta naselila, se bo šele videlo na licu mesta, kjer bo bolj potrebno, ponudb imate več. Ako ne pride vmes kakšna svetovna politična ovira, bosta začetkom oktobra mogla odpotovati. Spremljajo ju naše najboljše želje in molitve, da bi mogla za Slovence in morebiti za Hrvate mnogo storiti. Pozdrav in blagoslov!' Zaradi dolgotrajnega urejanja dokumentov se je prihod p. Klavdija Okorna in p. Bena Korbiča precej zavlekel. Na poti pa ju je spremljala Marija z Brezij. Na njen praznik, 24. maja 1951, sta se odpravila na pot prek oceana in dva dni zatem pristala na letališču v Sydneyju. Tako kot solunska brata Ciril in Metod med Moravani, sta tudi p. Klavdij in p. Beno postavila temelje slovenski Cerkvi v Avstraliji.

... Patra sta v Sydney prispela 26. maja 1951, prva številka Misli je izšla 25. januarja 1952, rojaki v Melbourneu so se zbrali k prvi slovenski maši v aprilu 1952, Slovenci v Adelaidi pa dober mesec dni zatem. Na vse te dogodke bi se lahko spomnili z 'jubilejnim letom' avstralskih Slovencev. Naj bo to leto zahvale Bogu, ki že pol stoletja po duhovnikih vodi slovensko Cerkev v Avstraliji. Hvaležnosti za prejete milosti naj se pridruži prošnja, da bi naša skupnost tudi v prihodnje ostala zvesta Kristusu, slovenski besedi in dediščini staršev.«

Torej, veselje in hvaležnost za sedanji trenutek.

Avgust je v Sloveniji veliko bolj kot v Avstraliji zaznamovan s pričakovanjem največjega Marijinega praznika, njenega vnebovzetja, ki ga obhajamo 15. avgusta. V Sloveniji praznik Marijinega vnebovzetja dvigne na noge res veliko množico ljudi, saj se odpravljajo na romanje v mnoga Marijina svetišča, ki so posejana po hribih in dolinah naše lepe domovine. Na ta dan in vse druge dni se nam namreč odpira neskončno obzorje upanja, ki nam govori, da ima naše življenje globok

smisel in cilj, saj nam prav Marija iz večnosti kliče, da se zemeljsko prelija v večnost, da se umrljivost pretaka v nesmrtnost. Ob vsem tem pa nam Marija še posebej zagotavlja, da bo vedno z nami in bo za nas skrbela, da bi vse to, kar sama že živi, nekoč doživeli tudi mi. Za nas naj bo najprej zahvala za vse, kar smo prav po Marijini priprošnji mogli sprejemati in zajemati iz trdnih temeljev Jezusove Cerkve. Hvaležnost pa naj rojeva pogum, ki nam

govori, da tudi v najhujših stiskah in preizkušnjah stoji z nami Marija in prosi za nas, da bi nam Bog podaril dovolj moči, da na poti vere ne bi nikoli omagali. Prav zaradi krščanske zvestobe in poguma smo v zgodovini kot narod tudi obstali. Kakor so naši predniki v zvestobi tem vrednotam preživeli, bi bilo dobro, da tudi mi živimo iz teh zdravih korenin, sicer se bomo utopili in izginili v množici velikih narodov. Zato glejmo na Marijo in se od nje naučimo živeti. Marija je namreč na najlepši način uresničila Božjo voljo. Vse njeno življenje je bilo en sam velikodušni odgovor: »Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi!« Ona je Mati vsega človeštva in s svojo materinsko pozornostjo in ljubeznijo bedi nad vso Cerkvijo ter jo vodi po poti odrešenja. Prav zaradi tega jo najdemo na binkoštni praznik v osrčju prve Cerkve, ki je zbrana v molitvi in pričakovanju prihoda Svetega Duha. Prav tukaj se je pokazalo, da se nihče na svetu ne more pritoževati, da je osamljen ali sirota, kajti z nami je Božja in naša Mati, ki je skozi tisočletja zvezda Danica, svetli žarek upanja, rešilna bilka za milijone ljudi, ki trpijo v najrazličnejših brodolomih, skušnjavah in življenjskih bojih. Da, dragi prijatelji, skupaj z našo materjo Marijo bomo tudi mi mogli uspešno priromati k nebeškemu Očetu. Skupaj z njo in ob njej naš narod zagotovo ne bo pozabil zdravih duhovnih korenin, saj je Marija varuhinja naše vere, krščanskih vrednot in človeškega dostojanstva. Naš bl. Anton Martin Slomšek je zapisal: »Blagor otroku, ki ima dobro mater; blagor narodu, ki ima Marijo za Mater. In če bi nas človeška mati zapustila, nas Marija nikoli ne bo zapustila. Le bodimo mi njeni dobri otroci!« V znamenju tega zaupanja stopajmo skupaj z Marijo v življenje, kajti ona je najbolj zanesljiva pot, ki vodi v srečno večnost.

Na vse bralce revije Misli, posebej na vse kakorkoli preizkušane, kličem Božjega blagoslova na Marijino mogočno priprošnjo.

p. Simon Peter Berlec

IZPOD TRIGLAVA

Tone Gorjup

30 LET SAMOSTOJNE SLOVENIJE

Na dan državnosti, 25. junija 2021, je Slovenija praznovala 30 let samostojnosti in neodvisnosti. Osrednja slovesnost je bila na Trgu republike v Ljubljani. Začela se je z zvonjenjem v vseh ljubljanskih cerkvah, sledil je prihod častne čete, zatem topovske salve z ljubljanskega gradu in *Zdravljica*. Zasnova prireditve, ki je povezala domoljubje s svetovljansko širino, ni bila v ponos le organizatorjem, ampak vsem, ki jim Slovenija kaj pomeni. Tudi tuji gostje so bili navdušeni. Slavnostni govornik je bil predsednik države Borut Pahor. V prvem delu je spomnil, da je bila samostojna in neodvisna Slovenija rojena iz ljudske enotnosti. »Bili smo enotni na plebiscitu, na podlagi tega ljudskega mandata smo jo skupaj ustanovili na današnji dan pred tridesetimi leti. Že naslednji dan pa so se začeli prvi premiki okupatorske vojske,« je spomnil in povabil k minuti molka v spomin na vse, ki so padli v tej vojni. Drugi del nagovora je posvetil prevzemu predsedovanja Slovenije Svetu Evropske unije. Pri tem je opozoril na pomen skupnih ciljev, sodelovanja in premagovanja razlik za gradnjo boljše prihodnosti za vse. Predsednik vlade Janez Janša pa je spomnil na trenutke po osamosvojitvi, ko je bila komaj rojena Slovenija ogrožena. »Vojaško smo bili neprimerno šibkejši, vendar smo bili kot narod enotni in bili smo pogumni. Zato smo novo državo uspešno ubranili. Vstali smo in obstali ... Danes imamo mir, eno najnižjih stopenj brezposelnosti v EU in visoko go-

spodarsko rast, Slovenija je članica EU in zveze Nato, vse naše sosede so skupaj z nami v EU, so ne samo prijateljske države, ampak so skupaj z nami v evropski družini.« O predsedovanju pa je dejal, da imamo že nekaj izkušenj, imamo pa tudi nekaj izkušenj z življenjem v federalni skupnosti in dodal: »Zato se bomo vedno borili, da enaki vatli veljajo enako za vse.« Zbrane so nagovorili tudi gostje iz tujine: predsednik Evropskega sveta Charles Michel ter predsedniki vlad Avstrije Sebastian Kurz, Madžarske Viktor Orban in Hrvaške Andrej Plenković ter italijanski zunanji minister Luigi Di Maio. Portugalski zunanji minister Augusto Santos Silva pa je Janši izročil simbolično darilo – kompas – ob predaji predsedovanja Svetu EU.

BLAGOSLOV LIPE IN PROŠNJA ZA DOMOVINO

Med prireditvijo na Trgu republike je po nagovoru predsednika Pahorja nastala tišina, kamera pa se je usmerila v bližnji park, k lipi, ki je bila posajena ob osamosvojitvi. Tam je bil nadškof Stanislav Zore s svojim tajnikom, ki je po križu začel z molitvijo: »Bog, naš

Oče. Dolgo že hodiš z našim ljudstvom. Blizu si mu ostajal v časih izobilja, tolažil si ga in krepil v časih stisk in preizkušenj. Našim prednikom, ki so stoletja pred nami prebivali na teh tleh, si položil v srca hrepenenje po svobodi. Svobodo so živeli in storili vse, da so jo tudi ohranjali. Kajti svoboda ni predmet, ki ga dobimo, svoboda je življenje, ki ga živimo. Svoboda je medsebojno spoštovanje, ki ga gojimo in svoboda je solidarnost, v kateri prihajamo naproti drug drugemu. Svoboda je sprejemanje resnice in svoboda je odpuščanje nasprotniku. V svobodi dajemo prostor vsem mrtvim in v svobodi sprejemamo drugačnost živih. Svoboda je, ko človek človeku postane človek. Svoboda je tudi sposobnost dogovarjanja, usklajevanja in skupnega odločanja o skupnih zadevah. Rodovi pred nami so to pogosto delali pod lipo, ki je rasla ob vaški cerkvi, na vaškem ali mestnem trgu, kjer je bilo to drevo prostor skupnega srečevanja pa tudi prostor skupnega odločanja. Zato smo tudi mi pred tridesetimi leti posadili to lipo, nadškof Šuštar pa jo je blagoslovil, da bi svoje korenine pognala globoko v našo zemljo ter svoje veje razpela daleč pod nebo. Da bi bila trdna v viharju in vesela v soncu. In res je previharila viharje, preživela premike, poslušala resnice in laži, doživljala proslave in proteste – in rasla. Danes raste pred nami, da bi nas spomnila, da morda kdaj ne rastemo tako hitro, kot bi si želeli, a to ne more uničiti naše rasti. Zato bomo ob njej zmolili, kakor so molili naši dedje, potem pa jo bomo blagoslovili.« Začel je z molitvijo očenaša in množica na prireditvi in mnogi pred televizijskimi sprejemniki so se

mu pridružili. Kratek obred je sklenil z blagoslovom: »Vsemogočni Bog, blagoslovljamo lipo, ki smo jo posadili kot pomnik razglasitve samostojnosti naše države Slovenije. Trideset let je rasla skupaj z nami. Ponovno jo blagoslovljamo in te prosimo, naj bo nam in prihodnjim rodovom znamenje, da Ti blagoslavljáš našo domovino, njeno prihodnost in vse njene prebivalce. Daj vsem tistim, ki so in še bodo odgovorni za skupno blaginjo, poštenje, modrost in moč, nam vsem pa pravičnost in ljubezen do bližnjega. To te prosimo po Kristusu, našem Gospodu. Amen.«

»SMRT JANŠIZMU« NA PREŠERNOVEM TRGU

Pred državno proslavo ob dnevu državnosti se je na Tromostovju odvijala alternativna proslava protivladnih protestnikov z naslovom »Upor – praznik ljudstva«. Na njej so se zbrali protestniki, ki so že pred nastopom Janševe vlade vzklikali »Ubi Janšu«. Njihov glavni cilj je padec vlade, programa z resnim razmislekom o prihodnosti Slovenije pa nimajo. Na ulici se jim bolj ali manj redno pridružijo poslanci in poslanke leve politike z njihovimi voditelji, sindikalisti, del akademikov, skupine, ki žalujejo za nekdanjo Jugoslavijo in še naprej povečujejo rdečo zvezdo ... Predsednica stranke SD (nekdanjih komunistov) Tanja Fajon se je bolje počutila na tej prireditvi kot na državni proslavi ob trideseti obletnici samostojnosti. Udeležbo na njej je zavrnila, ker tja niso bili povabljeni praporščaki zveze borcev, ki še vedno nosijo zastave z rdečimi zvezdami. Z njimi so bili okrašeni tanki, ki so po razglasitvi samostojnosti napadli Slovenijo. Slovenska vojska, ki je pre-

magala jugo vojsko je rdeče zvezde na tankih, ki jih je zasegla, prebarvala. Zveza borcev pa še vedno prisega nanje. Naj dodam, da je del udeležencev neprijavljenega shoda na Prešernovem trgu pozneje sodeloval tudi na državni proslavi. Na kakšen način, je lepo opisal nekdanji minister Žiga Turk: »Tistim, ki so na proslavi žvižgali in trobili med pregledom častne čete slovenske vojske, med intoniranjem slovenske himne, med molitvijo za domovino in med minuto molka za padle v boju za Slovenijo, se lahko reče drhal, ulica ... To ni žalitev, to je opis.«

ŠE O DNEVU DRŽAVNOSTI

V predsedniški palači so ob dnevu državnosti odprli vrata obiskovalcem. Sprejel jih je predsednik države Borut Pahor, ki je v nagovoru poudaril, da je Slovenija, ki je pred 30 leti nastala v naročju ljudske enotnosti, rojena za uspeh. Po njegovih besedah je država v treh desetletjih dosegla velik razvoj. Popoldne pa je Pahor sprejel svojce padlih pripadnikov teritorialne obrambe, notranjega ministrstva in civilnih žrtev ter ranjenih v vojni za Slovenijo. Ob tem je opozoril na pomen žrtev osamosvajanja, ki so neizbrisno zapisani v temelje države in pozval k sprejetju rešitev, s katerimi se bo država oddolžila za njihov prispevek k nastanku države. Na ljubljanskih Žalah je Pahor položil tudi venec pri Pomniku padlim v vojni za Slovenijo. Pri tem so ga spremljali minister za obrambo, minister za notranje zadeve, načelnik generalštaba Slovenske vojske in generalni direktor policije. Popoldne pa je na Kongresnem trgu v spremstvu predsednika državnega zbora položil venec ob Spomenik vsem

žrtvam vojn in z vojnami povezanimi žrtvami. Prireditve so potekale tudi drugod po Sloveniji. Radio Ognjišče se je Sloveniji ob njenem prazniku poklonil s sveto mašo v Arboretumu Volčji potok, ki jo je daroval nadškof Anton Stres. Sledil je koncert Kvatropircev. Dogodek smo poimenovali »Bog te živi, Slovenija!« Za to priložnost je misijonar na Madagaskarju Pedro Opeka pripravil posebno video sporočilo: »Slovenci doma in po svetu se veselimo in pojemo od veselja, da smo že 30 let svobodni in neodvisni, sami gospodarji slovenske zemlje. Nikdar več nam ne bo nihče ukazoval, kako naj živimo, delamo in mislimo. Trideset let ima Slovenija svoj edinstveni prostor med vsemi narodi. Dragi rojaki! Pojdimo vedno navzgor, dajmo dober zgled svetu, veselimo se tega, kar je dobrega in pristnega v naši domovini: medsebojno spoštovanje, strpnost drug z drugim. Budimo slovenski jezik in našo kulturo. Ne pozabimo na našo zgodovino in našo vero, ki nam je dala duhovne vrednote, da smo premagali vse težave. Poveljujmo bratstvo in iskreno prijateljstvo med vsemi enakopravnimi Slovenci. Naša dežela je lepa, imejmo jo radi, varujmo jo pred vsemi nevarnostmi. Bodimo še naprej združeni kot bratje in sestre,

prijatelji in prijateljice. Gradimo prihodnost na idealih, ki nas povezujejo in dajejo smisel našemu življenju in delu. Imejmo vedno upanje vase in veselje v naših srcih. Bodimo prijatelji vseh narodov. Naj Bog varuje in blagoslovi Slovenijo. Korajža velja! Živijo, Slovenija!«

DAN DRŽAVNOSTI IN NADŠKOF ŠUŠTAR

V dneh praznovanja smo se mnogi spomnili na nadškofa Alojzija Šuštarja in se strinjali, da sodi v krog tistih, ki so veliko storili, da je Slovenija postala samostojna, neodvisna in suverena država. Ob razglasitvi samostojnosti je škofovska konferenca, ki jo je vodil, poudarila, da so s tem izpolnjena tisočletna pričakovanja slovenskega naroda. Cerkev se pridružuje splošnemu veselju. Z nami ga delijo tudi Slovenci po svetu. Veselje Cerkve je toliko večje, ker je s svojim verskim in moralnim, prosvetnim in kulturnim delovanjem podpirala ta prizadevanja slovenskega naroda. Po besedah Andreja Štera je bil Šuštar človek, ki je vedel, »kako iz ljudstva narediti narod in kako iz dežele narediti državo«. Takratni minister za informiranje Jelko Kacin je o njem na kratko dejal: »Bil je zelo dragocen človek; v pravem trenutku na pravem mestu.« Na eno od razsežnosti njegovih prizadevanj je opozoril tudi takratni zunanji minister Dimitrij Rupel: »Nadškof Šuštar je prispeval k uspešni uveljavitvi Slovenije s svojimi poročili vatikanskim in evropskim voditeljem in mnogim škofom na Hrvaškem in v Italiji«. Rupel je tu opozoril predvsem na njegovo vlogo v času osamosvojitvene vojne in v prizadevanjih za mednarodno priznanje. Najlepše pa

je državniško vlogo voditelja krajevnih Cerkve povzela zgodovinarica Rosvita Pesek. »Politična elita je imela v času osamosvajanja v nadškofu Alojziju Šuštarju velikega podpornika in zaveznika, čeprav njegovih odprtih rok za ta projekt ni znala zmeraj brez predsodkov, dialoško in nesebično tudi sprejeti.« Ko ob tridesetem rojstnem dnevu Slovenije izražamo hvaležnost mnogim, ki so prispevali pomemben del k samostojnosti, je prav, da se spomnimo tudi nadškofa Šuštarja, pa naj bomo verni ali ne.

ANDREJ SAJE NOVI NOVOMEŠKI ŠKOF

Papež Frančišek je 30. junija 2021 sodnega vikarja in predavatelja na teološki fakulteti dr. Andreja Sajeta imenoval za novomeškega škofa; posvečen bo 26. septembra. Nasledil bo škofa Andreja Glavana, ki je zaradi starosti pa-

pežu že leta 2018 ponudil svoj odstop. Škof Glavan je zaželel, naj Bog podpira in obilno blagoslovi novomeško škofijo pod novim vodstvom. Andrej Saje se je rodil 22. aprila 1966 v Novem mestu,

kot prvi od petih otrok Draga Sajeta in Frančiške, roj. Ulčar. Odraščal je na Velikem Kalu v župniji Mirna Peč. Po osnovni šoli je končal srednjo naravoslovno-matematično šolo v Novem mestu. Po vojaščini v Bitoli je vstopil v bogoslovje, končal teološko fakulteto in bil 29. junija 1992 posvečen. Bil je kaplan v Grosuplju in tri leta tajnik nadškofa Šuštarja. Zatim je odšel na študij v Rim, kjer je leta 2003 doktoriral iz cerkvenega prava na temo izredne oblike poroke. Po vrnitvi domov je bil deset let tajnik in tiskovni predstavnik Slovenske škofovske konference. Vodil je ekspertno skupino za reševanje spolnih zlorab, bil študijski prefekt v semenišču, sodnik in sodni vikar cerkvenega sodišča. Predaval je cerkveno pravo na teološki fakulteti in v zadnjem času tudi na pravni fakulteti. Andrej Saje je veliko svojih moči posvetil raziskovalnemu delu na področjih zakramenta krščanskega zakona, razmerja med Cerkvijo in državo, premoženjskih vprašanj Cerkve, vprašanja človekovih pravic in verske svobode ter spolnega nasilja v Cerkvi. Kot duhovnik je zadnja leta skrbel za slovenski župniji v Selah in na Bajdišah v celovski škofiji.

PRESEDOVANJE SVETU EU

Slovenija je s 1. julijem 2021 od Portugalske prevzela polletno predsedovanje Svetu Evropske unije. Med glavnimi poudarki že drugega predsedovanja naše države evropski družini narodov so boj s pandemijo covid-19 in okrevanje na več področjih, od gospodarstva do zdravstva, krepitev odpornosti unije na krize ter širitev Evropske unije. Za to priložnost je Evropska komisija obiskala Slovenijo. Delovni del sreča-

nja je potekal na Brdu pri Kranju, kjer je komisija potrdila slovenski načrt za okrevanje. Zvečer pa so začetek slovenskega predsedovanja Svetu EU slovesno obeležili na Blejskem otoku s krstno uprizoritvijo baleta *Povodni mož* v koreografiji Edwarda Cluga. Predstava, ki je združila preteklost in sedanost, se je odvijala na plavajočem odru pod stopnicami, ki vodi do Marijine romarske cerkve. Nekaj dni zatem je predsednik vlade Janez Janša v Evropskem parlamentu predstavil prednostne naloge Slovenije pri predsedovanju Svetu EU. Prva naloga je: narediti vse, da ne bo četrtega vala pandemije covid-19. Sledijo odpornost in okrevanje ter strateška avtonomija unije, unija evropskega načina življenja, vladavine prava in enakih meril za vse. Pri tem je Janša poudaril tudi pravico do svobode izražanja, ter verodostojno in varno EU, ki je sposobna zagotavljati varnost in stabilnost tudi v soseščini. Spomnil je še na konferenco o prihodnosti Evrope, pri čemer je pozval vse, da prispevajo svoje poglede. S povedanim je zadovoljil evropske poslance; a del parlamenta, ki pripada političnim skupinam levo od sredine, ga je v stilu političnega spopada v domovini, ki ga je levica s pomočjo medijev uspešno prenesla na evropski parket, označila za avtokrata, nasprotnika vladavine prava in medijske svobode. Evropska leva politika je enakost pred zakonom zamenjala z vladavino prava, svobodo govora pa z medijsko svobodo.

27. TABOR SLOVENCEV PO SVETU

Zadnjo nedeljo v juniju je bil v Zavodu sv. Stanislava v Ljubljani tradicionalni tabor Slovencev po svetu. Ob 30. oble-

tnici samostojne države so ga naslovili Slovenci pred 30 leti in danes. Začel se je s sveto mašo, ki jo je daroval ljubljanski pomožni škof Anton Jamnik. Po njej sta zbrane med drugim nagovorila premier Janez Janša in predsednik osamosvojitvene vlade Lojze Peterle. Prvi je opozoril na pomen rojakov po svetu pri osamosvojitvi Slovenije. Peterle pa je dejal: »Čutili smo vašo podporo, zato smo uspeli. Slovenska pomlad, ki je neverjetno politično dejstvo, je bila možna, ker smo oziroma ste ohranili seme živo med zimo, ker ste ohranjali vrednostni svet, ki je razumel, kaj je svoboda, kaj je dostojanstvo človeka.« Večer prej je bil v Slovenski filharmoniji slavnostni koncert ob 30. obletnici samostojne Slovenije pod geslom Korenine moje domovine. Že prej so v zavodu odprli razstavo z naslovom *Skupaj za Slovenijo*, ki prikazuje vsestransko delovanje rojakov po svetu v času, ko se je Slovenija osamosvajala in čakala na mednarodno priznanje. Na enem od panojev je predstavljena tudi slovenska skupnost v Avstraliji in vsi pomembnejši datumi dogodkov, ki so se v tistih dneh vrstili v podporo osamosvojitvi.

DOBRODOŠLI DOMA

V Ribnici so se prvo soboto v juliju na tradicionalni prireditvi *Dobrodošli doma* zbrali rojaki iz zamejstva, sveta in domovine. Tokratno srečanje je potekalo pod geslom Sloveniji za 30 let, začelo pa se je z okroglo mizo Prispevek slovenskih izseljencev k osamosvojitvi Slovenije. Na njej so gostje iz domovine, zamejstva in izseljenstva obujali spomine na dogajanje leta 1991 in njihov prispevek k takratnim dogodkom. Glede na razmere v svetu, kjer še ved-

no vlada pandemija, so se nekateri v dogajanje vključili prek spleta. Prvi del dogajanja se je odvijal v rokodelskem centru, drugi pa na prostem pred gradom. Tokrat so prevladovali nastopajoči in gostje iz zamejstva in evropskih držav; prišli so tudi maturanti iz Argentine. V sklepnem delu je nastopil Ansambel Saša Avsenika s koncertom *Vse najboljše, Slovenija*.

DIGITALNO COVIDNO POTRDILO

S prvim julijem je v vseh državah EU začelo veljati enotno covidno potrdilo. Z njim je olajšan prehod potnikov med državami povezave, saj je na njem razvidno ali imetnik ustreza pogojem za prestop meje.

S potrdilom državljani dokazujejo, da so testirani, cepljeni proti covidu 19 ali pa so ga preboleli. Potrdilo velja tudi v Liechtensteinu, Švici, Islandiji in na Norveškem.

Na voljo je v digitalni obliki na telefonu in v papirnati obliki. Na potrdilu je poleg imena in priimka, datuma rojstva, datuma izdaje in unikatnega identifikatorja še zapis, ali je oseba covid-19 prebolela, je cepljena ali ima negativen izvid na novi koronavirus. Pristojni ob skeniranju kode preverijo veljavnost in pristnost potrdila. Potrdilo je v nekaterih državah možno uporabiti tudi kot dokazilo PCT za nočitve v hotelih, večerje v restavracijah in obiske prirediteljev.

Pridiga nadškofa Stanislava Zoreta pri mašniškem posvečenju v ljubljanski stolnici, 29. junija 2021

Spoštovani gospodje škofje, dragi bratje duhovniki, spoštovano semeniško vodstvo, spoštovani višji redovni predstojniki in predstojnice, dragi diakoni, bogoslovci, spoštovane sestre redovnice. Pozdravljam vas v naši stolnici, kjer bomo danes posvetili tri nove duhovnike, dva novomašnika naše nadškofije in kapucinskega novomašnika. Zato z velikim veseljem pozdravljam drage brate novomašnike Petra Čemažarja, Boštjana Dolinška in br. Jurija Slamnika iz kapucinskega reda. Pridružujemo se veselju njihovih družin, sorodnikov in prijateljev, ki so jih z molitvijo in človeško bližino spremljali in podpirali na poti njihovega duhovniškega zorenja.

Dragi bratje. Pravkar ste na povabilo: »Pristopijo naj tisti, ki bodo posvečeni za mašnike,« z jasnim »Tukaj sem« izrazili svojo pripravljenost odgovoriti na klic Gospoda Jezusa Kristusa. Duhovništvo ni karierna pot mladega človeka, ki se odloči, da bo v življenju uresničil svoje sanje, izpolnil svoja pričakovanja in dosegel zastavljene cilje. Današnje mlade ljudi močno nagovarja in pogojuje ravno tak način razmišljanja. Že od malih nog jih spodbujajo, naj bodo boljši od drugih, uspešnejši od drugih, učinkovitejši od drugih; naj postanejo pomembni in bogati ali pa bogati in pomembni – vrstni red niti nima posebne vloge. Z eno besedo, spodbujajo jih k tekmovalnosti z drugimi. Ta težnja po tekmovalnosti, po preseganju drugih, pa te mlade ljudi od drugih oddalji. V tej tekmovalnosti drugih ne morejo gledati kot obogatitev samih sebe in dopolnitev njihovih talentov, ampak jih vidijo kot večjo ali manjšo grožnjo za njihovo doseganje zastavljenih ciljev.

Na začetku priprave na duhovništvo in na duhovniški poti ne sme biti nič podobnega. Kristus pride mimo človeka, kakor je prišel mimo Petra in Andreja, ali pa mimo Jakoba in Janeza, in ga povabi: »Hodi za menoj!« Klic ni vedno tako jasen, ni vedno tako razločen. Tudi vi, dragi bratje, ste Jezusov klic zaslišali vsak na svoj način, vsak pri svojih čolnih in mrežah, vsak pri svojih sanjah in načrtih za prihodnost. Za nekoga je bila pot precej premočrtna, za drugega bolj zavita.

Do tega trenutka ste morali že velikokrat izgovoriti: »Tukaj sem.« Na eni strani Božji klic, na drugi strani vaša pripravljenost ta klic slišati in sprejeti. Skozi ta skrivnostni pogovor Božjega in človekovega srca se oblikuje duhovniški poklic in v istem trajnem pogovoru poteka tudi duhovniško služenje Bogu in ljudem.

Prav stalna bližina z Jezusom Kristusom, neprestan pogovor z njim vam bo pomagal, da ga boste vedno bolj spoznavali. Nekateri bodo o njem govorili s prezirom in posmehom, drugi bodo o njem govorili spoštljivo kot o izjemnem človeku, kot o etični in moralni veličini. Redkokdaj bo prišel na lestvice najpomembnejših in najbolj vplivnih ljudi v neki družbi. Ne bo vas nagovarjal s časopisnih naslovnih in ne bo ga na družbenih omrežjih. Na neki način ga skorajda ne bo v okoljih in sredstvih, ki so danes pomembna. Za vas, dragi bratje, pa mora biti središčna os vašega mišljenja, govorjenja in delovanja. Za vas mora postati najpomembnejša in najbolj vplivna oseba, da boste spoznali, kako zelo resnična je njegova beseda: »Brez mene ne morete storiti ničesar« (Jn 15,5). Današnji godovnjak apostol Pavel je to povedal v pismu prijatelju in učencu Timoteju: »Gospod mi je pomagal in dal moč ... otel me je levu iz žrela« (2 Tim 4,17).

Kako boste živeli to bližino z Jezusom? Najprej z redno in dobro molitvijo. Učite se moliti pri njem, ki je veliki molivec in veliki učitelj molitve. Njegov pogovor z Očetom je prevzel učence, da so ga prosili, naj še nje nauči moliti. Kajti kakor Jezus ni govoril kot pismouki in farizeji, ampak je govoril kot nekdo, ki ima oblast, tako tudi molil ni tako, kakor so molili v shodnicah in na uličnih vogalih, ampak so v njegovi molitvi začutili sinovsko povezanost z Očetom. Ta povezanost z Očetom je bila njegova jed, iz katere je izpolnjeval Očetovo voljo: »Ne moja volja, ampak tvoja naj se zgodi« (Lk 22,42). Kadarkoli boste sklenili roke k molitvi, imejte v srcu ljudi, h katerim boste poslani kot oznanjevalci, posvečevalci in

Slovenski novomašniki 2021

pastirji. Ko boste v molitvi stali pred Gospodom, naj raste vaša ljubezen do njih in pripravljenost žrtvovati se zanje.

Temu ljudstvu boste oznanjali in razlagali Božjo besedo. Preden boste z oznanilom stopili pred ljudi, naj Božja beseda postane svetilka vašim nogam, luč na vaši stezi (prim. Ps 119,105).

Vaše veliko poslanstvo bo služba usmiljenja. Bodite sklonjeni k ljudem, ki bodo k vam prihajali po tolažbo in po odvezo. Postanite Božja ušesa, da boste mogli razodevati Božje srce in njegovo usmiljeno ljubezen. Ne pozabite, nikoli ne pozabite, da nismo mi dali življenja za ljudi, ampak je Jezus umrl za nas vse; da je »Bog tisti, ki je v Kristusu spraval svet s seboj, nam pa je zaupal besedo sprave« (2 Kor 5,19). Prav so namreč imeli pismouki, ki so ob Jezusovem odpuščanju grehov hromemu premišljevali v svojih srcih: »Kdo more odpuščati grehe, razen enega, Boga« (Mr 2,7). Postanite dobri in zvesti spovedniki v duhu Božjega služabnika prof. Antona Strleta, ki je študentom večkrat rekel: »Na priznici vsa resnica, v spovednici pa usmiljenje.« Ob vaših lepih mašah, ob odličnih pridigah, vas bodo ljudje občudovali in hvalili, ko pa bodo v spovednici po vas doživeli Božjo dobroto in nežnost, vam bodo hvaležni.

Po vas, dragi bratje, bo Jezus uresničeval največji čudež, ki se godi na svetu: po besedah posvetitve bo kruh spremenjal v svoje telo in vino v svojo kri – oboje v daritev nove zaveze. Pri sveti maši se varujte vsakega videza. Posebno za novo mašo boste pred množico ljudi, veselih, navdušenih, hvaležnih. Vi pa v posvetilne besede, ki jih boste izgovarjali v Kristusovem imenu, polagajte tudi sami sebe. Ne bodite duhovniki, ki tudi samega sebe ne izročajo v daritev in spravno žrtev za življenje sveta. Ne moreš izreči: »To je moje telo, ki se daje za vas,« in ostati zunaj Jezusove žrtve. Ne moreš izreči: »To je kelih moje krvi, nove in večne zaveze, ki se za vas in za vse preliva v odpuščanje grehov,« ne da bi tej krvi dodal tudi daritev svojega življenja. Ne gre za množice, ne gre za nastop – za Kristusa gre in za odreševanje ljudi.

S krstom boste Božjemu ljudstvu pridruževali nove ljudi. Ko boste z vodo oblivali glavo krščencev, naj ljudje v tej gesti začutijo Božjo očetovsko naklonjenost, obenem pa pristno veselje Cerkve, ki se veseli vseh, ki postanejo del njenega občestva. V svojem občestvu negujte veselje odrešenih.

Kot Kristusove duhovnike vas bodo klicali k bolnikom; eni bodo prestrašeni, drugi se bodo upirali usodi, spet drugi bodo hrepeneli po smrti kot odrešiteljici. Bližajte se jim z neizmernim spoštovanjem. Človekovo trpljenje je velika skrivnost in nikoli je ne smemo razvrednotiti s plehkostjo. Z bolniškim oljem in zakramentom jih položite v objem Božjega usmiljenja. Vaš prihod k bolniku naj bo Božji obisk, brez mnogih besed, a z veliko ljubezni.

Na neki način bo tudi vsak izmed vas doživljal preganjanje, kakor ga je apostol Peter v prvem berilu. Ne bojte se. Bodite Kristusovi. In on vas opogumlja: »Na

svetu imate stisko, toda bodite pogumni: jaz sem svet premagal« (Jn 16,33). Stalno pa boste doživljali tudi tolažbo Cerkve, ki bo za vas neprenehoma molila, ne glede na to, ali boste preganjani ali v ječi ali sredi življenjskega poleta. Izročam vas tudi molitvi vaših staršev, ki bodo vaši najbolj zvesti molivci. Ne pozabite. Oni bodo vedno ostali vaši očetje in matere, vi pa ste s svojim »Tukaj sem« in polaganjem rok danes postali povsem Kristusovi. Bojujte dober boj, tecite do konca in ohranite vero. Gospod vam bo pomagal in vam dal moč. Njemu slava vekomaj. Amen.

Msgr. Stanislav Zore,
Ljubljanski nadškof metropolit

NOVOMAŠNIKI 2021

Tako kot v lanskem letu bo tudi letošnja bera slovenskih novomašnikov ostala pri številki sedem. Iz ljubljanske nadškofije prihajajo trije. Dva škofijska duhovnika, Peter Čemažar in Boštjan Dolinšek, ter en redovnik – kapucin, br. Jurij Slamnik. Iz mariborske metropolije prihajata en škofijski duhovnik Simon Lamprecht in en redovnik – minorit br. Klemen Slapšak. En novomašnik, Tilen Kocjančič, prihaja še iz koprške škofije, in iz novomeške škofije Jakob Piletič. Molimo tudi mi zanje, predvsem za njihovo stanovitnost, in ne pozabimo moliti tudi za nove duhovne in redovne poklice v Avstraliji.

p. SP

Jezus, dobri pastir, prosimo te za vse letošnje novomašnike; ohrani jih v zavetju svojega Srca, da jim nihče ne bo mogel škodovati. Posvečuj jih, da bodo verovali, kar bodo brali; učili, kar bodo verovali; živeli, kar bodo učili. Ohrani njihova srca čista in sveta. Naj rastejo v ljubezni do tebe in ti ostanejo vedno zvesti, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

Marija, žena vstajenja

Marija, ti novo si življenje
in mati Kristusa Gospoda,
src radost in hrepenenje,
Cerkve Božje si podoba.

Vsa leta tiho si ob Sinu stala,
ko učil o Božjem je kraljestvu,
si na svatbi v Kani ga iskala,
ko je vina zmanjkalo občestvu.

Pod srcem Gospoda si nosila,
ko slišala si angela skrivnost,
v načrt Boga nikoli ne dvomila,
prinesla odrešenjsko si novost.

Pot trpljenja z njim si prehodila,
in meč presunil tvoje je srce,
še pod križem si Boga hvalila,
radostila se vstajenja dne.

Tilen Kocjančič

Marija ima v nebesih telo z razlogom

Julij se bliža koncu in misli že uhajajo v sredino avgusta, ko bomo praznovali veliki šmaren oziroma Marijin vnebohod. To je eden najstarejših praznikov naše Cerkve in nas spominja na to, kar nas vse čaka: da se bomo nekoč smeli veseliti skupaj z Marijo v nebesih – pa ne kot kakšni duhci, ki bi plavali naokrog, ampak bodo nekoč vstala tudi naša telesa.

Gotovo boste ob tem prazniku slišali mnogo dobrih pridig, pa bom vseeno poskušal še jaz dodati svoj lonček. Kot smo ravnokar rekli, je bila Marija vzeta v nebo z dušo in telesom, za razliko od nas, ki se od tega sveta poslovimo in telesa ne vzamemo s seboj.

Veliko stvari je, ki bi jih ob tem morali povedati, a se želim osrediniti na dejstvo, da z dušo in telesom v nebo ni bil vzet kdorkoli, ampak Marija, naša mama. Ko se je zgodilo Marijino vnebovzetje, je bila že proglašena za našo mamo: To je storil Jezus na križu, ko jo je izročil nam in nas Njej. Zakaj je tako pomembno, da ima Marija v nebesih tudi telo?

Mama ni kdorkoli. Mama in oče sta tista, ki nam data telo in vse, kar je potrebno, ko naše telo raste. To, kar sem, kar se vidi, sta mi dala starša ob Božjem posredovanju. Ste kdaj pomislili, da je Jezusu čisto zares dala telo ravno Marija? Bog ni imel telesa – za to je poskrbela Marija. Morali bi se bolj zavedati, da je bil Jezus čisto pravi Marijin sin. Morda je imel Njej podoben nos, morda prav tako nakodrane lase kot ona, morda enako barvo oči ... Mama v Jezusovem primeru, ter mama in oče v našem primeru sta tista, ki z Božjo pomočjo botrujeta mojemu telesu. In nato, prek vzgoje v veri, v šoli, v življenju, botrujeta tudi vzgoji moje duše in mojega duha.

To je pomembno in morda se tega premalo zavedamo: telo, duša in duh so nerazdružljivi »deli« mene, in vse to so mi, vsaj na začetku, dali starši. Ko gledam svojo mamo in očeta, vidim, od kod sem prišel. Ko gledam Marijo, vidim, kam grem.

In tukaj se vrnemo k Mariji, naši mami, ki je bila z dušo, duhom in telesom vzeta v nebo. Marija, naša duhovna mama, ne plava nekje nad nami in se sonči v nebesih. Ne, Marija hodi po nebesih, ker ima za to že zdaj tudi telo. Marija kleči, Marija prosi, Marija morda lahko celo dreza Gospoda Jezusa, naj vendar kaj stori za Njenega otroka spodaj na zemlji.

Peter Paul Rubens – Marijino vnebovzetje

Vse to so seveda prispodobe: pojma nimamo, kako zgledajo nebesa – vemo samo, da nam tam ne bo ničesar manjkalo. In vemo, da lahko, če ta trenutek umremo in smo na to karseda pripravljeni, upamo, da bomo v nebesih dobesedno padli v objem naši mami Mariji. Morda pa tudi očetom in mamam, kdor jih ima že tam zgoraj.

Marijino vnebovzetje torej ni prvenstveno teološka tematika in težko razumljiv praznik. Ne. Marijino vnebovzetje pomeni, da nas Marija in Gospod Jezus (ki je tudi šel s telesom v nebo) čakata dobesedno razprtih rok. Marijino vnebovzetje pomeni, da so naša telesa pomembna in da Bogu ni vseeno, če v njih trpimo, če prenašamo bolezen in smrt. Telesa navadnih smrtnikov so pomembna in bodo šla skupaj z nami nekoč pred Boga. Oče in mama sta me s svojima telesoma spravila na ta svet – Marija me bo sprejela na onem svetu. V konkreten objem, konkreten stisk, tak, kot ga poznamo na zemlji.

Ko torej gledate Marijino podobo ali njen kip, se le zazrite v Njeni roki, ki držita Jezusa. Marijino vnebovzetje nas uči, da bosta ti roki nekoč objeli tudi nas. Radi zahajajmo pred Njo in jo prosimo, naj se Njene roke nikdar ne umaknejo od nas – zato pa jih ima celo v nebesih! Mama vedno ve, kaj potrebuje Njen otrok in naredi zanj vse – če se le zateče k Njej.

Gabriel Kavčič

GOSPA PAMET

»Kdaj te bo srečala pamet?«
so spraševali, ko sem lovil ptice po drevesih.
»Kdaj te bo srečala pamet?«
so se čudili, ko sem nosil domov spričevala.
»Kdaj te bo srečala pamet?«
so se posmihali, ko sem puščal brado in opravljal izpite.
»Kdaj te bo srečala pamet?«
so se zgražali, ko sem prevzel službo in delal po svoje.
Pa sem se res začel ozirati naokrog, s katere strani bo prišla;
a sem srečeval le ljudi, razumne in modre,
neumne in nespametne,
vse pa prepričane, da jih je pamet že srečala –
le meni so dopovedovali, da me še ni.
Gospod, dopovej jim, da me je že obiskala,
a ne tista, ki si jo odmeril njim,
ampak ta, ki si jo podaril meni.

p. Pavle Jakop

P. DAVID ŠRUMPF OFM
47 Young Avenue
West Hindmarsh SA 5007
Poštni naslov:
PO Box 156
WELLAND SA 5007
Mobitel – p. David: 0497 097 783
Telefon v Melbournu:
03 9853 7787; E-mail:
slomission.adelaide@gmail.com

Slovenian Mission Adelaide

Šmarnično pobožnost smo na majske nedelje združevali z nedeljsko mašo. Letos smo pobožnost posvetili Marijinemu možu, sv. Jožefu, saj po papeževem naročilu obhajamo leto njemu v čast; zaključili ga bomo na praznik brezmadežnega spočetja Device Marije, 8. decembra 2021.

Na binkoštni ponedeljek, 24. maja, ko obhajamo praznik Marije, Matere Cerkev, je bil tudi **praznik Marije Pomagaj, kraljice Slovencev in tudi zavetnice Avstralije**. Na predvečer praznika smo vsako leto povabljeni, da **po svojih domovih prižgemo svečo, ter mislimo in se v molitvi zahvalimo za naša krščanska izročila**, ki so stoletja vodila naš rod v domovini in oblikujejo danes nas v svetu ter po nas narode, med katerimi živimo. Tako so zapisali in nas povabili slovenski rojaki v Ameriki, zbrani na evharističnem kongresu v Philadelphii leta 1976.

Majski šmarnični pobožnosti, ki smo jo zaključili na zadnjo majsko nedeljo, 30. maja, ko smo praznovali praznik Svete Trojice, je sledila junijska **pobožnost v čast Srcu Jezusovemu, imenovana tudi vrtnice**. Srce Jezusovo smo počastili pri nedeljskih mašah z litanijami in posvetilno molitvijo. Običajno »padeta« v mesec junij tudi

praznika Srca Jezusovega in Srca Marijinega, ki ju praznujemo na petek oz. soboto po prazniku Svetega Rešnjega Telesa in Rešnje Krvi – letos je bilo to 11. in 12. junija.

Praznik Svetega Rešnjega Telesa in Svete Rešnje Krvi, ki ga običajno

Telovska procesija

imenujemo *telovo*, se v vesoljni Cerkvi praznuje v četrtek po prazniku Svete Trojice. V mnogih deželah, tudi v Avstraliji, pa je prenesen na naslednjo ne-

Pri oltarju Ptujskogorske Matere Božje

Pri oltarju Svete Družine

deljo, da ga lahko praznuje več zbranih vernikov. Ta dan, 6. junija, smo imeli tudi

Pri oltarju Marije Pomagaj

telovsko procesijo z blagoslovi pri treh oltarjih okrog cerkve. **Hvala Angeli Dodič**, ki je pripravila oltarje, hvala vsem, ki ste ji pomagali, in vsem, ki ste pri procesiji sodelovali.

Ker je bila Viktorija v *lockdownu*, sem junija ostal v Adelaidi, in tako smo imeli maše na vse junijske nedelje. Škoda bi bilo, če ne bi mogli skupaj praznovati **praznika slovenske državnosti**, saj bi se kaj lahko zgodilo, da bi bila južnoavstralska meja ob koncu junija zaprta in ne bi mogel priti v Adelaido. Praznik sam je sicer 25. junija, mi pa smo darovali mašo za našo prvo, rojstno domovino v nedeljo, 27. junija. Po obhajilu smo zapeli slovensko himno; ne samo kitico, ki je uradno določena za himno, ampak tudi tisto, ki kliče Božjega blagoslova na našo domovino:

**Komu narpred veselo
 zdravljico, bratje! čmo zapet!
 Bog našo nam deželo,
 Bog živi ves slovenski svet,
 brate vse,
 kar nas je
 sinov sloveče matere!**

Skupaj smo zmolili tudi posebno molitev za domovino:

Dobri Bog, ob trideseti obletnici samostojnosti naše domovine Slovenije se ti zahvaljujemo, da v njej vladata svoboda in mir. Prosimo te, da nanjo, na vse njene prebivalce in na vse rojake, ki živijo po svetu, razliješ obilje svojega blagoslova, da si bomo lahko še naprej prizadevali za njeno blaginjo. Naj Tvoj Duh zaveje nad možmi in ženami, ki vodijo našo domovino, da bodo delovali za pravičnost in njen razvoj. Naj bomo avstralski rojaki, ki smo jo morali zapustiti, vseeno ponosni nanjo, naši otroci in vnuki pa naj se zavedajo, da pripadajo plemenitemu narodu krščanske verske in kulturne dediščine. Marija Pomagaj, kraljica Slovencev, naj vedno pomaga naši domovini, da bodo tam vedno živeli veseli in dobri ljudje. To te prosimo po Kristusu, našem Gospodu.

Amen.

Praznovanje 30-letnice slovenske samostojnosti smo s posebnim programom nadaljevali v slovenskem klubu. Program je vodila Rosemary Poklar, spregovorili pa so predsednik kluba Ivan Cafuta, častni konzul Republike Slovenije za Južno Avstralijo Jadran Vatovec in naš adelaidski

Maša za Slovenijo ob dnevu državnosti

slovenski pesnik Ivan Legiša. Proslavi je sledilo slovesno kosilo.

Premier Južne Avstralije, Steven Marshal, je ob tej priložnosti poslal slovenski skupnosti tudi posebno pozdravno pismo.

Prva julijska nedelja je nedelja svetih bratov Cirila in Metoda, apostolov slovanskih narodov. Pri maši smo se v molitvi spomnili **slovenskega misijona in slovenske cerkve v Melbournu**, ki sta posvečena svetima bratoma, in tudi **p. Cirila v Kamniku in p. Metoda v Lemontu**, ki sta ta dan godovala. **Bog Vaju živi! V Sloveniji pa je bila to tudi nedelja Slovencev po svetu**, in smo tako bili v duhu povezani z našimi rojaki v domovini, v zamejstvu in drugod po svetu.

Zimski čas je primeren za nadaljevanje urejanja okolice cerkve. Ker je vedno manj delovnih moči, ki bi lahko s fizičnim delom poskrbeli za urejenost okrog cerkve, je bilo treba **okolico urediti tako, da bo zahtevala čim manj vzdrževanja**. Okrog cerkve in

pred cerkvijo smo to dosegli z zmanjšanjem števila grmičkov in rastlin na posameznih gredicah in z nasutjem drobljenega kamna, potem pa smo se morali lotiti tudi zunanjega roba parkirišča, predvsem **oljčnih dreves**.

Letos smo jih še enkrat delno obrali,

Oljke so povzročale umazanijo.

nekaj nad 250 kilogramov, in jih odpeljali na stiskanje. Večina oljk je takšne vrste, da so primerne za vlaganje, ne pa za olje. To so tudi drevesa, ki rastejo grmičasto in jih je treba vsake štiri leta popolnoma požagati, s čimer pa je precej dela in je tudi izdatek (delo,

Delo ob cerkvi – 1. dan

Delo ob cerkvi – 2. dan

THE HON STEVEN MARSHALL MP

PREMIER OF SOUTH AUSTRALIA

B1068467

Father David Srumpf OFM
Slovenian Catholic Church Adelaide
47 Young Avenue
WEST HINDMARSH SA 5007
Email: slomission.adelaide@gmail.com

Dear Father Srumpf,

We write to convey our best wishes to you and the South Australian Slovenian community for the 30th Anniversary of Slovenia Statehood Day (Dan državnosti) on Friday 25 June 2021.

This year marks a special milestone of Statehood Day for Slovenian community. It is an important occasion to commemorate Slovenia's declaration of independence from Yugoslavia in 1991. It is also a time to reflect on Slovenia's journey of democracy and to celebrate Slovenian culture and community spirit.

On this special occasion, we thank our Slovenian community for your social, cultural and economic contributions in all aspects of our society and we acknowledge your continuous commitment to making South Australia a proud multicultural State.

We wish you and your family and friends a safe and happy Slovenia Statehood Day.

Yours sincerely,

Hon Steven Marshall MP
PREMIER OF SOUTH AUSTRALIA

21 / 6 / 2021

Hon Jing Lee MLC
ASSISTANT MINISTER TO THE PREMIER

22 / 6 / 2021

State Administration Centre 200 Victoria Square Adelaide SA 5000
GPO Box 2343, Adelaide, South Australia, 5001
T | +61 8429 3232 E | premier@sa.gov.au
www.premier.sa.gov.au

mletje, odvoz na deponijo ...). Ker so posajene preblizu ograje, odpadajo na sosednja dvorišča. Zrele oljke privabljajo tudi ogromno ptičev, ki za seboj puščajo iztrebke, tiste, ki padejo na tla, pa onesnažujejo parkirišče. Oljke, ki padejo na betonirane površine, so tudi nevarne za zdrs, maščobo pa na podplatih čevljev prinašamo v cerkev. **Po temeljitem razmisleku in posvetovanju z mnogimi ljudmi sem se odločil, da jih odstranimo. Hvala Johnu Macsaiu, ki je organiziral delo, in hvala Rosemary Poklar, Dinki Jerebica, Matiju Polajžerju in Ivanu Legiši,** ki so pomagali. Ko bomo požagali tudi debela in pripeljali še nekaj mletega kamna, bomo objavili fotografijo končne podobe. **Popravili smo namreč tudi ograjo zadaj** in odpeljali strešno opeko, ki je bila desetletja zložena ob ograji. Pustili smo samo nekaj strešnikov za rezervo. Urejeni sta tudi bivši **gredi na levo ob**

vhodu v cerkev. Do dneva suverenosti Republike Slovenije 25. oktobra bomo obnovili in uredili tudi **obris Slovenije ob vhodu v cerkev**, da bomo lahko takrat **znova posadili lipo**, ki jo je tam v zgodnjih devetdesetih letih posadil takratni obrambni minister in sedanji predsednik slovenske vlade Janez Janša. Po dolgotrajnem iskanju po Južni Avstraliji in Viktoriji sem v drevesnici v bližini Balarata končno le našel lipo, ki jo bom lahko pripeljal v Adelaido.

SVETE MAŠE V NAŠI CERKVI BODO: 25. julija, 1., 22. in 29. avgusta, 5. in 26. septembra, 3., 24. in 31. oktobra, 1. novembra (vsi sveti), 2. novembra (spomin vernih rajnih), 7. novembra ...

NAŠI POKOJNI:

MILAN MAGLICA, rojen 30. oktobra 1936 v vasi Golac, je umrl 28. februarja 2021 v Adelaidi. Pogreb je bil 10. marca 2021 iz cerkve Presvetega Imena v Stepneyju. Zapušča ženo Glendo, otroke Petra, Simona in Terezo, ter dve vnukinji in enega vnuka (The Advertiser, 6. marca 2021).

ANTON IVANČIČ je bil rojen 27. junija 1925 v vasi Golac v slovenski Čičariji, umrl pa je 28. maja 2021 v domu za starejše Flora McDonald Lodge v Adelaidi. Pogrebna maša zanj je bila v cerkvi Queen of Angels v Thebartonu, po maši pa smo ga pospremili na pokopališče Cheltenham.

Družina, v kateri se je rodilo deset otrok, a jih je le pet preživelo otroštvo, je živela kmečko življenje. Gojili so ovce, obdelovali polja, sekali les ter pripravljali drva, ki so jih prodajali

v Trst. Leta 1942, ko mu je bilo 17 let, je odšel k partizanom. A povojno življenje v komunistični Jugoslaviji ga je razočaralo: več let je bil zaprt, ker je ljudem pomagal pobegniti čez mejo, potem pa so mu oblasti prepovedale posedovati orožje, čeprav je bil tri leta pri partizanih. Leta 1952 se je zato odločil pobegniti čez mejo s svojo nevesto Jolando in prijateljem Mihom. Z Jolando, ki je bila tudi iz Golca, sta se poročila v begunskem taborišču v Trstu. Tam se jima je rodil najstarejši sin Marino in družinica je januarja 1954 prispela z ladjo v пристanišče Melbourne. Odšli so najprej v Bonegillo, nato pa so prišli v Južno Avstralijo, kjer je Anton poprijel za vsako delo, da so si lahko ustvarili dom. Pozneje je delal pri reciklaži kovin, nazadnje v Chryslerju. V Adelaidi se jima je rodila hčerka Anita. Starša sta vedno trdo in zavzeto delala. Anton je bil zmeraj čil in zdrav, zdravje pa ga je začelo zapuščati zadnja leta v domu za starejše. Po zadnjih zdravstvenih težavah in obiskih v bolnišnici je zadnji petek v maju, ob veliki skrbi hčerke, sina in njunih družin, odšel k Bogu.

Sožalje sinu Marinu in hčerki Aniti z možem Billom, vnukinji Isabeli in vnuku Joshui ter mnogim drugim sorodnikom v Avstraliji in Sloveniji. Njegova žena Jolanda, ki je umrla junija 2012, njegovi starši, njegove tri sestre Dinka, Cilka in Mila ter brat Pino, pa so ga pozdravili v večnosti.

ANTON GOJAK je bil rojen 11. decembra 1932 v naselju Gojaki v bližini vasi Golac v slovenski Čičariji, umrl pa je 15. junija 2021 v domu za ostarele v St. Agnes (Adelaida). Pogrebna maša

je bila v naši cerkvi 25. junija 2021, sledila je privatna kremacija.

Anton je bil najstarejši od petih otrok v družini Antona in Terezije. Imel je dvojčka Jožeta, sestro Terezo in brata Mirka, ki sta bila tudi dvojčka, in najmlajšega brata Franeta. Kot najstarejši naj bi prevzel kmetijo, zato se je že kot otrok največ ukvarjal s kmečkim delom in delom v gozdu. Nato je moral na služenje jugoslovanskega vojaškega roka. Ko je bil doma na dopustu, je z nekaj prijatelji pobegnil v Trst. Ker se tudi tam ni čutil varnega, saj se je bal, da ga bo Italija vrnila v Jugoslavijo, je odšel v Avstralijo; v Melbourne je priplul na ladji Toscana leta 1955. Najprej so ga poslali v Bonegillo, nato pa je odšel v Adelaido, kjer je v tem času že nastajala slovenska skupnost. Leta 1959 se je poročil z Italijanko Vilmo Cabassi. Najprej so živeli pri ženinih starših, nato pa so si kupili svoj dom v Cumberland Parku. Anton se je pozneje izučil in postal specialist za galvanizacijo s cinkom. Rodili so se jima trije otroci: hčerka Karen ter sinova Darren in Paul, zapušča pa tudi šest vnukov oz. vnukinj. Zadnja leta je preživel v domu za starejše v St. Agnes, od koder je na god sv. Vida odšel v večnost.

Sožalje hčerki in sinovoma z družinami ter sestri Tereziji in bratu Franetu z družinami v Sloveniji, Italiji in na Hrvaškem. Starši, žena Vilma, ki je umrla lani, njegov brat dvojček Jože, drugi brat Mirko in sestra Terezija pa so ga pozdravili v večnosti.

**Gospod, daj tem in vsem našim
rajnim večni pokoj!**

**In večna luč naj jim sveti!
Naj počivajo v mitu! Amen.**

ZLATOMAŠNIK V LETU 2021

– ALOJZIJ LOJZE RAJK

Rojen sem bil 19. maja 1944 v Bojanji vasi 59 (zadnja hiša v vasi), v župniji Radovica pri Metliki, v revni kmečki družini kot deveti otrok mami Barici in očetu Antonu. Deseti dan po rojstvu me je krstil lazarist Andrej Lukan, ki je nekaj let nadomeščal pregnanega župnika Novaka. Mama je bila preprosta gospodinja na zelo majhni kmetiji, katero sta starša postopoma kupovala. Oče je bil izučen kolar in sodar (po domače pintar in bohnar), vendar ne vem, ali je od te obrti kdaj kaj zaslužil. Obdeloval je malo kmetijo, pa še čebelarstvo je imel rad. Spomnim se, da je ata vsakokrat, ko je vpregel voličke, pred njimi naredil znamenje križa in rekel: »Sveti križ božji.« Povedal nam je dogodek, ko so se voli, vpreženi v voz, nekaj splašili in planili navzdol po bregu proti neki dolini. V košu na vozu je bila hčerkica Marička. Oče pa je poln zaupanja prosil: »Marija, reši mi otroka!« Par volov se je kot vkopan ustavil pred previsom.

Pred mano so bili rojeni trije bratje in pet sester, za mano pa še štirje bratje in ena sestra. Preživeli smo vsi, razen pred mano rojene triletne sestrice Terezike, ki je umrla zaradi davice, a je njen odhod med angelčke rešil življenje očetu (v partizanskem času). Živi smo še Ivanka, Barica in Franci v Avstraliji, Tine v Holandiji, Anica v župniji Leskovec, Marjan na domačiji v Bojanji vasi in zlatomašnik Lojze v Semiču ali v Metliki.

Ob mojem rojstvu je bila družina brez hiše, ker so Italijani 7. avgusta 1942 požgali blizu 150 poslopij v vasi zaradi maščevanja nad partizansko sabotažo (prekinitev telefonske napeljave). Pred postavitvijo preproste lesene hiše nam je streho dajal sosedov skedenj. (Kot medvojni begunec sem pred nekaj leti začel dobivati »partizansko« penzijo 15 evrov. Morda sem edini med zlatomašniki, ki ima ta »privilegij«, pridobljen v otroški košarici, saj zibelke gotovo ni bilo, ker je zgorela v požgani hiši.) Sicer pa ne morem reči, da imam rojstno hišo, bil je

rojstni skedenj ... Morda je bil to »cahen«, naj bo mali Lojzek vsaj malo podoben Jezuščku, ki je bil rojen v hlevčku.

Šolanje, duhovna vzgoja in otroška rast

Sedemleten sem začel hoditi v osnovno šolo v dva kilometra oddaljeno Radovico. Učiteljici sta ugotovili, da je pobič brihten. Kar hitro sem si zapomnil učno snov. Vedno sem moral deklamirati kakšne pionirske. V spričevalu so bile menda same petke. Že bosonogemu mi je Bog podaril talente, ki sem jih potreboval v poznejših letih dolgega šolanja in študija. Moj oče je pogosto rekel: »Bogu čast in hvala!«

V enosobnem lesenem prostoru je bila tudi manjša krušna peč. V zimskem času smo se na njej nagnetli vsi otroci z očetom, ki je skoraj vsak dan začel moliti prvo desetko rožnega venca, za njim pa smo si podajali priljubljeni venček. (Že petletni najmlajši brat je v farni cerkvi naprej molil rožni venec pri večernicah.) Le malo zankic je še ostalo celih. Mama so jih morali velikokrat »zašiti« s sukancem. (Ta zgodovinski rožni venec je zdaj shranjen kot dragocena relikvija pri sestrah klarisah v Nazarjah. Tam je nuna s. M. Serafina, hčerka najmlajšega sina Marjana – 14. otroka naših pobožnih in pridnih staršev.)

Na začetku tretjega razreda me je rajni župnik Vincencij Vrtačnik vprašal, če bi bil pripravljen postati ministrant. Z veseljem sem privolil. Dobil sem majčkeno knjižico z latinskimi molitvami. Kako imenitno se mi je zdelo učenje prvih latinskih stavkov: »... ad Deum, qui laetificat juventutem meam.« Električne še nismo imeli. Učil sem se celo ob siju ognja ob odprtih vratcih štedilnika, medtem ko sem, menda za večerjo, kuhal krompir na župo. Kakšno gorečnost včasih premorejo otroci! (Bil sem star devet let.)

Dve leti sem bil edini ministrant v župniji. Niso me odvrnili niti slabo vreme, niti zameti, niti poledica. Včasih sem prejšnji dan prespal pri kateri od družin na Radovici, kot na primer pri mami s. Lidvine ali družini Kramarič – Rihtarevih, iz katere sta izhajala kar dva duhovnika. Enkrat sva šla z mamo k maši na prvi petek – vedno je šla k maši ta dan – a bila je huda poledica. Ko sva prečkala makadamsko cesto do drugega jarka, kjer bi bila hoja varnejša, sva šla čeznjo po kolenih, da sva srečno prišla do lepe, ledenomrzle radoviške cerkve.

Po štirih letih osnovne šole na Radovici, sem šel na takrat nižjo gimnazijo v Metliki. Da bi ji bil bližje – še vedno 4 km peš v šolo – sem bil za pastirja in hlapca pri družini v Slamni vasi, kjer je bila poročena starejša sestra. Med pasenjem živine sem se učil za šolo in pisal naloge, ko so drugi odšli spat. Moje učenje je menda motilo starega ata. Ob neki priložnosti mi je rekel, kaj se toliko učim, saj ne bom »šel za popa«. (Kdor ne ve, to je pri Slovencih zaničljiv izraz za duhovnika.) Morda pa je nehote prerokoval, saj meni še nič takega ni rojilo po glavi. Zanimivo pa je, da mi je neki sošolec v Metliki rekel, da če bi se on tako dobro učil, bi šel za duhovnika.

Rad sem ministriral tudi v metliški župniji, dokler sem bil hlapec v Slamni vasi. Ker v takih pogojih nisem videl kakšne prihodnosti, sem po nerazumljivih načrtih Božje previdnosti nadaljeval osnovno šolo v Ljubljani. V tretji razred nižje gimnazije, nato v 8. razred osnovne šole, sem hodil na Rakovniku. Stavba, v kateri je bila šola, je bila za več desetletij odvzeta salezijancem. Šola kot šola, le angleščina je bila zgodba zase. V Metliki nemščina, tukaj pa angleščina. S pomočjo g. Franca Mihelčiča sem »polovil« znanje za dva razreda in zaključil s prav dobro oceno. (Vedno sem imel rad tuje jezike. Zdaj uporabljam poleg dveh naših tudi nemškega, angleškega, italijanskega, francoskega, nizozemskega.)

Sploh se na Rakovniku začena zgodba mojega duhovnega poklica. Cerkev Marije Pomočnice mi je pomenila mogočno lepoto in privlačnost. Stanoval sem pri pobožnih starših Kahne. Njihov sin dr. Stanko je bil duhovnik v Turinu. Mislim, da sem tudi jaz šel vsak dan v cerkev k sv. maši, kjer sem zelo rad ministriral. Marija, upodobljena v čudovitem kipu na glavnem oltarju, me je vedno navduševala, njena lepota in milina sta me prevzemali. Marija Pomočnica na Rakovniku – ona je mati mojega duhovnega poklica. Zelo lepo je name vplivalo življenje rakovniške redovne družine. To so bili veseli in srečni fantje in gospodje, nekateri še študentje, pa tudi vsi tamkajšnji duhovniki, od g. inšpektorja Avgušтина Jakoba naprej. »Tako dober in srečen kot oni bi rad postal tudi jaz.« Nepozaben mi je g. inšpektor Štefan Žerdin, pa g. Franc Mihelčič, ki je bil pozneje pridigar na moji novi maši.

Po končani osnovni šoli sem bil v prvi generaciji dijakov v novoustanovljeni salezijanski gimnaziji v grškokatoliškem škofijskem dvorcu v Križevcih na Hrvaškem. (Leto pozneje je tja prišel tudi Stanislav Hočevan, ki je zdaj nadškof v Beogradu.) Tu sem ostal dve leti. Zelo lepo sem doživljal sodelovanje in petje pri vzhodni liturgiji sv. Janeza Zlatoustega, zlasti, ko je bil mašnik nepozabni vladika – škof dr. Gabriel Bukatko.

Naslednji dve leti sem gimnazijo nadaljeval v malem semenišču v Vipavi. Po maturi 1964 sem se vpisal na teološko fakulteto v Ljubljani. Po petem letniku sem bil vojak v Bihaću in v Delnicah kot vojaški kuhar. Februarja 1971 sem se vrnil v semenišče. Opravil sem še manjkajoče izpite šestega letnika, naredil šoferski izpit in bil tako pripravljen za mašniško posvečenje leta 1971. In glejte, letos sem z božjo pomočjo in z njegovim usmiljenjem srečen zlatomašnik.

Novomašnik Lojze

Mašniško posvečenje

Poleg krsta osrednji dogodek v mojem življenju. Do tukaj posvečen v kraljevo duhovništvo, od tega trenutka živim tudi službeno duhovništvo Jezusa Kristusa. Ne zaradi kakšnih lastnih zaslug, ampak po nezasluženi božji milosti, po tistem božjem klicu, kdaj natančno, se pravzaprav ne spominjam. Vem pa, da sem izrekel svoj FIAT – »TUKAJ SEM« in v tišini srca dodal, »ker me kličeš – čeprav nevrednega«. Ob polaganju nadškofovih rok 29. junija 1971 sem čutil, kako sam Gospod polaga name svoje roke, kako me sprejema v svoje Srce, kako mi govori: »Saj bom jaz s tabo.« Čutil sem tudi ljubeči pogled in navzočnost Marije Pomočnice. Nad mano širi materinske roke, mi odpira svoje brezmadežno srce. Hvaležen sem se Bogu zahvalil za zgled in molitve svoje mame, očeta in drugih sorodnikov – živih in onih, ki so zame molili v nebesih (med njimi tudi rajni stric, šolski brat br. Eberhard Bajuk). Moje novomašno geslo mi je bilo kot žaromet: »Bog je Ljubezen. Tisti, ki ostane v Ljubezni, ostane v Bogu in Bog ostane v Njem.« Je možno kaj večjega, kot biti v Bogu, in da me On napolnjuje? V trenutku posvečenja se združujeta nebo in zemlja, minljivost in večnost, neskončno božje in krhko človeško. Bog je, ki mi daje in mi bo dajal moč. Niti za trenutek nisem v petdesetih letih obžaloval, da sem ob posvečenju veselo izrekel: »TUKAJ SEM!«

Morebitne težave z oblastjo

Bolj so bile to zanimivosti kot težave. Že mojemu očetu so očitali. »Ti, Rajk, razgledan človek si. Kako si mogel dovoliti, da je šel tvoj sin za popa študirat?« mu je rekel neki režimski mož. Oče ga je poučil, da Slovenci nimamo popov, ampak duhovnike. »Drugo pa, jaz imam osem sinov. Če rečemo, da jih sedem služi domovini, eden pa Cerkvi, kaj imaš ti proti.« (Morda je bil oni »prijatelj« oz. tovariš preveč zaplankan, da bi mu moj modri oče po pravici pojasnil, da tudi duhovnik z vsem svojim vzgojnim in kulturnim delom na odličen način služi domovini.) Režimski aparatačiki so obiskovali bogoslovce in mlade duhovnike, da bi nas pritegnili k vohunjenju in ovajanju. Po njihovo je bila to »pravovernost«. Tudi mene so hoteli. Ko sem prvič zaprosil za potni list ali za dovoljenje za potovanje v Sveto deželo, je imel ob vrniti možakar zame nekaj »pocukranih« vprašanj. Kako je bilo, kdo je bil tam, kaj so se tam menili. Seveda si z mojimi odgovori ni mogel kaj dosti pomagati. »Ste za to, da se še kdaj dobiva?« To naj bi bilo kje na občini ali celo v Ljubljani. Jaz pa sem mu odgovoril: »Z veseljem, če bom kdaj kje slišal, da so verni ljudje prikrajšani pri svojih pravicah in svoboščinah.« »Ali se vam zdi, da so prikrajšani?« »Ali vi mislite, da niso?« Naštel sem mu nekaj znanih primerov. »Želite, da se še kdaj srečava?« sem vprašal to prodano dušo. »Ni treba,« mi je odgovoril. Potem sem imel za vedno mir pred njimi.

Postaje službovanja

Kar bogata in zanimiva je vrsta mojih službenih mest. Dve leti sem bil kaplan v Ribnici, eno leto v Šentjerneju, dve leti v Moravčah, Pečah in Vrhpolju. Nekaj

mesecev sem nadomeščal Tineta Kočvarja v Preddvoru, dokler je bil v duhovni šoli Marijinega dela v Frascatiju. Od tam sem šel na obisk v Avstralijo. Škof Lenič mi je dovolil, da tam ostanem in pomagam p. Valerijanu in p. Lovrencu, dokler me ne bodo potrebovali doma. A to je trajalo le deset tednov. Ko se je v planinah ponesrečil župnik Janez Voljč iz Starega trga pri Ložu, sem v Avstralijo od g. nadškofa Pogačnika dobil telegram: »Takoj se vrnite domov, čaka vas župnija.« Katera neki? Ko sem izvedel, da je to Stari trg ob Kolpi, sem bil najprej kar malo potrtn. »Kako to, pa saj nisem bil slab študent, menda sem vsa leta dobil samo eno sedmico?« Domišljavost, ali ne? Odprem dnevni časopis, kjer je bil vsak dan en svetopisemski stavek, (Living Bible) za tisti dan. »Moja jed je izpolnjevati voljo njega, ki me je poslal.« (Tekst sem si izrezal in prilepil v Brevir – še danes je tam.) V trenutku me je spremenil in razsvetlil Sveti Duh. Živa in učinkovita je namreč božja beseda. V duhovniško srce sem sprejel vse ljudi, ki mi bodo po škofu zaupani v dušnopastirsko skrb dodeljenih mi župnij. Kar določi škof, je konkretna božja volja za vsakega duhovnika, saj njemu obljubimo spoštovanje in pokorščino.

Trinajst let sem bil župnik v Starem trgu ob Kolpi, Nemški Loki in Spodnjem logu. Moj prednik, legendarni Janez Kebe, je postal župnik v Starem trgu pri Ložu, kjer je bil nekoč kaplan. V župniji sta ostala upokojeni duhovnik Martin Gorše in zelo pridna gospodinja Pepca Bevc. (V župniji sta bila več kot 30 let.) Lepo smo sodelovali. Pepca je skrbela za živino in obdelovala njive. Seveda sem pomagal tudi jaz. Kupil sem si traktor, kosilnico, puhalnik za seno, voz. Dobiček smo namenili za obnovo župnišča in več poškodovanih cerkva. Teh sem se lotil kar lastnoročno. Zidarska žlica, zidarsko gladilo, kladivo... niso velik izdatek. In če zna nanašati malto in zidati nekdo, ki morda še osnovne šole ni končal, zakaj se ne bi tega naučil tudi sam? In tako je bilo. Tudi elektrifikacija mi ni bila tuja, manjše vodovodne napeljave, pleskanje itd. »Talenti« so se kar pridruževali, kakor so zahtevale dnevne potrebe. Pri večjih obnovah sem seveda najel mojstra ali mojstre. Jaz sem pa mešal in podajal malto ipd. Nič mi bilo težko ali odveč, ker sem želel vse delati z ljubeznijo do svojih faranov in ljudi, ki so postavili te cerkve pred desetletji ali stoletji. No, če je kdaj le bilo težko, sem se kot don Camillo pogovoril z Jezusom: »Gospod, Ti veš, kako je. Vse iz ljubezni do Tebe.« (Zgodba obnove cerkva in skoraj čudežne reči, ki so se ob tem dogajale, bi zahtevala posebno poglavje.)

Zdelo se mi je, da je trinajst let v Starem trgu ob Kolpi kar lepa doba. Pa sem g. nadškofu Šuštarju ob neki priliki rekel: »Saj me ne boste pozabili v Starem trgu.« Pa je rekel: »Veš, Lojze, za ljubljanskega škofa je veliko več kandidatov kot za Stari trg.« Jaz sem pa kar Jožeta Pavlakoviča predlagal. Menda ni nič hud, saj je tam že 30 let. Po teh lepih 13 letih župnikovanja in 20 skupnih letih duhovniške službe sem prosil, če smem iti v duhovniško šolo Marijinega dela v Loppiano – neke vrste duhovno sobotno leto. G. nadškof mi je z veseljem dovolil. V pismu mi je celo zaupal svojo željo, da bi še več duhovnikov po več letih duhovništva imelo podobne želje. Pet mesecev in pol sem bil v tej šoli. Ob

vrnitvi sem bil imenovan za župnika v Jaršah pri Domžalah. Tu sem pet let in pol nadaljeval pastoralno in gradbeno delo slavnega g. Milana Grdena. Ob pomoči in sodelovanju izredno dobrih faranov smo končali gradnjo župnijskega centra v Srednjih Jaršah, obnovili cerkev in okolico v Grobljah.

Bilo je v letu prvega obiska sv. papeža Janeza Pavla II. V Belgiji je zaradi prometne nesreče umrl izseljenski duhovnik mons. Vinko Žakelj. Nastalo je vprašanje, kdo naj ga nasledi. Po končani gradnji jarškega župnijskega centra sem izrekel, da sem pripravljen jaz. G. nadškof Šuštar je rekel: »Doslej si gradil tudi materialno cerkev, zdaj boš šel pa gradit duhovno Cerkev v Belgijo.« Sprejel je mojo pripravljenost. Konec avgusta 1996 sem po 25 letih službovanja v domovini že odpotoval na pot druge polovice mojega duhovniškega poslanstva.

Stavba Slovenske katoliške misije v Eisdnu je kar klicala po obnovi. Skozi streho je v spodnje prostore vdiral deževnica. Kaj mi je preostalo drugega – že prvi teden po prihodu sem se lotil obnovitvenih del. »Bogu hvala, da sem tukaj, saj imam kar nekaj izkušenj iz Starega trga in Jarš.« Zdaj pa še novi jezik. Flamščina ali nizozemščina, popolna neznanka. Že naslednji teden sem obiskoval večerni tečaj. V treh letih sem »diplomiral« program, ki traja pet let. Prijavil sem se celo za prevajalca in tolmača, ko je bilo treba prevajati za srbske, hrvaške, romske, kosovske prestopnike. Licenca mi še danes velja. Škofu iz Hasselta sem se javil, da sem pripravljen sodelovati tudi pri dušnopastirskem delu krajevne Cerkve. Imenoval me je za sožupnika (pastor in solidum) v štirih flamskih župnijah, kjer sem deloval tri leta, dokler nisem kot direktor prevzel skrbi za Slovenski pastoralni center v Bruslju. Imenovanje sem dobil od belgijskih škofov.

Z veseljem sem duhovno oskrboval rojake v Belgiji, na Nizozemskem, po smrti g. Gaberca tudi v Bruslju, Charleroiu, Monsu pa tudi v Luksemburgu. Stavbi Slovenskega pastoralnega centra v Bruslju sta bili potrebni mnogih izboljšav, česar sem se z veseljem lotil. Izkušenj mi ni manjkalo. Investiral sem dragocene podarjene mi in priučene talente. Toda, ljudje, ne mislite, da se hočem (samo)hvaliti. Takšnega me je ustvaril dobri Bog. Kakor je pogosto govoril moj ata: »Bogu čast in hvala!«

Deset let sem ostal v Belgiji. Ko je v Essnu v Nemčiji umrl Lojze Zaplotnik, je bilo vprašanje, kdo ga bo nasledil. Nekateri vprašani kandidati niso bili pripravljeni. Na svoji duhovniški poti sam nikoli nisem imel navade odkloniti želja ali načrtov mojih predstojnikov. Gospodu mons. Janezu Puclju sem rekel: »Grem pa jaz.«

Na romanju v Kévelaer, 6. oktober 2013

Slovenian Mission Melbourne

p. Simon Peter Berlec OFM: 0455 444 912 Baraga House, 19 A'Beckett Street
p. David Šrumpf OFM: 0497 097 783 PO Box 197, KEW VIC 3101
Sts. CYRIL and METHODIUS Tel.: (03) 9853 7787
SLOVENIAN MISSION E-mail: slomission.melbourne@gmail.com

Tako sem 2006 nastopil še zadnjo izseljensko etapo duhovniškega dela v ljubezni do božjega ljudstva med izseljenci. Moja »župnija« se je razprostirala v škofijah Essen, Aachen, Münster, Paderborn, po odhodu g. Mlakarja pa tudi Köln. Letno sem naredil več kot 30.000 km. Velika, lepa, nepozabna je bila ta moja farna družina. Naj jih Bog ohrani v veri, ljubezni do našega jezika, petja, domovine.

Leta so tekla, tudi moja. Dopolnil sem 75 let. V Nemčiji je pravilo, da se moraš s 75 leti dokončno upokojiti. Po božiču 2019 sem se vrnil v ljubo domovino Slovenijo. Kaj pa zdaj? Naj si privoščim zasluženi pokojninski stalež? Le zakaj? Jaz bi rad še kaj postoril za božje kraljestvo v domovini. Pol leta sem pomagal v cerkvah Metlike, Radovice, Suhorja. Avgusta 2020 pa je začel veljati škofov dekret, da bom deloval v veliki župniji Semič kot duhovni pomočnik. In to lepo poslanstvo imam še danes, ko se dopolnjuje 50. leto mojega Bogu in božjemu ljudstvu posvečenega življenja. Vesel bom, če bom tako razpoložen in fizično ter duhovno sposoben še kaj naslednjih let.

Kaj mi pomeni duhovništvo?

Nič več ne morem dodati. Srečen sem, da me je Bog uporabljal za svoje orodje pri najsvetejšem in največjem dogajanju na zemlji, ki sega v nebesa. Biti »alter Christus – drugi Kristus«, v Njegovem imenu deliti svete zakramente, oznanjati božjo Resnico svetega Evangelija, pomagati ljudem, da bi spoznali in vzljubili Jezusa, Marijo, eno sveto katoliško apostolsko Cerkev. Krvno skupino, barvo oči, postavo itd. imam po naravni poti. Da sem duhovnik, je predvsem in samo nezaslužena božja milost. Bogu čast in hvala za vse to. Želim se zahvaliti tudi mnogim dobrim ljudem, ki so me na moji poti spremljali s svojimi molitvami in žrtvami. Brez te duhovne energije morda ne bi zmogel vseh preizkušenj. Mnogi so že v nebesih in me tudi naprej podpirajo – poleg že omenjenih zlasti rajni Ivanka in Pavla Meglič. Vsak duhovnik ima za pomoč tudi duhovno sorodstvo – nam neznana redovnica stalno moli za določenega duhovnega brata. Draga sestra, Bog naj usliši Vaše molitve in žrtve. Dobro vem, da zame veliko molijo sestre karmeličanke in sestre klarise, pa tudi nekatere družine in prijateljske duše. Lepa zahvala velja vsem sorodnikom, ki ste me spremljali in mi stali ob strani. Zelo dragocena je bila tudi pomoč dolgoletne pastoralne in gospodinjske pomočnice Nežke Zalar, ki je za to misijo prejela imenovanje in blagoslov od velikega nadškofa Alojzija Šuštarja.

Hvala tudi vsem, ki se trudite, da bi naše praznovanje na Radovici, pa tudi v Grobljah in v Starem trgu ob Kolpi čim lepše pripravili. Meni zlasti veliko pomeni, da bi bilo za vse navzoče to čim lepše duhovno doživetje in obogatitev. Želim, da bi vsi »bili v Bogu in da bi Bog ostal v nas«. Na Radovici je to menda prva in edina zlata maša doslej. Vsi smo Bogu hvaležni za ta dar. Bog vas blagoslovi! Marija Pomoč Kristjanov – prosi za nas!

Vaš prijatelj zlatomašnik Lojze Alojzij Rajk

V teh zimskih, letos res kar mrzlih dneh, smo, cerkveno gledano, v času med letom (nedelje med letom). Hvaležni smo lahko, da smo v preteklosti, čeprav nekoliko drugače, obhajali praznike in srečanja. Vedno smo nekako v negotovosti, kdaj se bo spet kaj zaprlo ali omejilo naše zbiranje. Pripravljali smo se na telovsko procesijo, ki naj bi bila letos nekoliko drugačna, pa je na žalost nismo mogli imeti, ker nas je ta mali, nevidni virus spet obiskal in smo bili v Melbourneu tri tedne popolnoma zaprti. To pa ne pomeni, da nismo prosili za blagoslov našega dela in nas samih. Upam, da se je blagoslov iz

cerkve razlil na vse Vas, ki ste ga v duhu želeli prejeti. Tudi ob takšnih dneh samote nam vedno ostajajo oddaljena bližina, molitev ter dobre

misli drug za drugega. Nikakor to ni čas, ko bi se človek prepustil obupu ali malodušju. Res je, da so se strah pred boleznijo ter materialne in duševne stiske zarezale v našo družbo in vsakega posameznika. Strah pred prihodnostjo hromi našo vero, upanje in zaupanje. Vendar nam ostaja v veliko oporo Jezusova beseda in njegovo zagotovilo: »Jaz sem z vami do konca sveta.« V veselje pa nam je bilo, ker smo lahko v petek, 25. junija 2021, pri maši prosili za blagoslov domovine Slovenije ob dnevu državnosti in okrogli trideseti obletnici njene samostojnosti. Po njej pa smo se udeležili programa, ki se je ob tej priložnosti odvijal na Federation Squaru v centru mesta Melbourne.

Veleposlanik Jurij Rifelj, Katarina Van Der Linden, Frances Johnson ...

Tudi žegnanje v čast zavetnikoma naše cerkve, svetima bratoma Cirilu in Metodu, smo slovesno praznovali v nedeljo, 4. julija 2021. Najprej z

mašo, pri kateri smo se zahvalili za vse milosti, ki jih iz nedelje v nedeljo prejemamo v tem svetišču, in tudi po njej ob skupni mizi. Hvala vsem za prinesene dobrote in tudi ansamblu, ki nas je razveseljeval z domačimi vižami.

ZAHVALA OB MINULEM ŽEGNANJU

Še posebej se zahvaljujem Božji ljubezni, ki jo s p. Davidom okušava po dobrotnikih, po zvestih sodelavcih,

po skritih molivcih, po vseh, ki na tak ali drugačen način kažete, da ste najini sopotniki. Hvala Vam za vsak izraz podpore, za vsako toplo misel, za vsako delovno uro, ki ste jo pustili v Kewju. Še posebna zahvala pa velja Vsem, ki si od svojega odtegujete, da darujete za potrebe slovenskega misijona. Bog, ki vse vidi, naj Vam bo bogat plačnik.

Štiriindvajseta obletnica smrti p. BAZILIJA bo v nedeljo, 25. julija 2021, ob 10. uri (umrl je 26. julija 1997). Prav je, da se ga v veliki hvaležnosti spomnimo zaradi vsega, kar je za avstralske Slovence naredil v letih svojega bivanja med vami. Na tem mestu bi se rad zahvalil tudi članicam Društva sv. Eme, ki vsak mesec zanj,

za pokojne sestre in članice, darujejo sv. mašo.

V torek, 27. julija 2021, bo minilo že sedem let od smrti p. Janeza Tretjaka. V četrtek, 12. avgusta 2021, pa 36 let od smrti p. Filipa Inocenca Ferjana. Vseh se pri sv. mašah s hvaležnostjo spominjamo.

Prav lepo je in res hvalevredno, da darujemo za svete maše za svoje pokojne starše, sorodnike, prijatelje in dobrotnike. Poleg naših molitev je darovanje svete maše največ, kar lahko naredimo zanj.

V nedeljo, 15. avgusta 2021 ob 10. uri, bomo praznovali MARIJINO VNEBOVZETJE, veliki šmaren. Lepo vabljeni k temu največjemu Marijine-mu prazniku, kjer se bomo tudi mi pridružili obnovitvi posvetitve slovenskega naroda Materi Božji.

Praznovanje OČETOVSKEGA DNE bomo imeli teden dni pred samim praznikom, v nedeljo, 29. avgusta 2021.

SLOMŠKOVO NEDELJO bomo pri nas obhajali v nedeljo, 19. septembra 2021. Naš bl. škof Anton Martin Slomšek je zapisal: »Za nebesa si nabirajte zakladov! Kar bomo tukaj vsejali, bomo tam vekomaj želi. Kakor staro leto bo minilo naše življenje, dobra dela pa nam bodo ostala.«

NEDELJSKA maša migrantov in beguncev (prej maša narodov), bo v nedeljo, 26. septembra 2021, ob 11. uri (am), v St Patrick Chatedral v Melbourne. Daroval jo bo melbournski nadškof Peter Comensoli. Pri nas v Kewju bo zato v nedeljo maša predstavljena za eno uro. Pomeni, da jo bom daroval ob 9. uri (am).

ZAKONSKE JUBILEJE (10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 55, 60 ...) in **obletnico blagoslovitve cerkve** bomo praznovali v **nedeljo, 17. oktobra 2021, ob 10. uri**. Prosim, če lahko sporočite, kdo praznuje, in ne recite: »Saj ni potrebno!« ali pa »Midva ne praznujeva.« Verjemite, praznovati je potrebno, ker je človek tudi bitje, ki praznuje.

SVETI KRST

JAMES JOSEPH WATSON je v soboto, 22. maja 2021 ob 11. uri, v naši cerkvi v Kewju, prejel zakrament sv. krsta. Čestitke staršem Davidu Justinu Watsonu in Jenny Petelin, ter botri Susie Petelin.

ZLATA POROKA

V soboto, 3. julija 2021, sta v krogu svojih sinov z družinami in nekaterih prijateljev, obhajala 50 let skupnega življenja zakonca Angela in Ivan Denša

(načrtovano je bilo na dan obletnice, v soboto, 5. junija, pa to zaradi zaprtja ni bilo mogoče). Pri maši smo se Bogu zahvalili za vse prejete milosti in ga prosili za blagoslov tudi za naprej.

REDNO BOGOSLUŽJE v KEWJU je vsako nedeljo ob 10. uri, po novem tudi na drugo nedeljo v mesecu. Upam, da bo ta sprememba pripomogla, da bo obisk sv. maše na drugo nedeljo v mesecu večji. Vedno ste dobrodošli tudi pri sv. maši ob petkih ob 10. uri.

ODŠLI SO

OLGA TODOROVSKI, roj. ČRNIČ, je umrla v soboto, 22. maja 2021, v domu za ostarele v Ringwoodu. Rojena je bila 16. aprila 1933 na očetovi kmetiji v Bednju pri Črnomlju. Bila je najstarejša od petih otrok. Imela je brata Stanka in Jožefa ter sestre Marijo in Angelo. Tudi ona je, kot v tistem času vsi otroci v njeni okolici, po šoli delala na kmetiji. Skrbela je za živino in v hiši pomagala materi. Po končanem šolanju se je

preselila v Ljubljano in pred poroko delala kot otroška varuška. Leta 1968 se je s hčerko Mileno preselila k možu v Avstralijo. Družina je živela v Richmondu. Do leta 1982 je delala v tovarni Rosella. V Richmondu je živela do leta 2016. V prostem času je najraje vrtnarila in vzgojila je veliko vrtnic. Poleg številnih potovanj po Viktoriji je rada brala knjige in vedno nestrpno pričakovala nove *Misli*. Pri 85 letih se je preselila v dom Regis Aged Care v Ringwoodu. Od nje smo se poslovili v četrtek, 27. maja 2021, ob 15.30 (3.30 pm), na pokopališču Lilydale Memorial Park v Federation Chapelu.

Sočutje hčerki Mileni, v Sloveniji pa sestrama Mimi Hočevar in Angeli Podpadek ter bratu Stanku Črniču z družinami.

FRANCES (FANI) KAVČIČ, roj. SLAVEC, je umrla v soboto, 22. maja 2021, v BlueCross Riverlea Aged Caru v Avondale Heightsu. Rojena je bila 29. januarja 1924 v Baču pri Ilirski Bistrici. V družini je bilo 11 otrok. Imela je dva brata in osem sester. Leta 1952 se je, stara 28 let, odločila, da bo zapustila domovino. S svojim fantom Doretom je pobegnila v Trst, kjer sta se leta 1953 poročila v taborišču za begunce in tam živela do leta 1954, do odhoda v Avstralijo. Ustvarila sta si dom in leta 1955 se jima je rodil sin John. Leta 1991 je po kratki bolezni umrl mož Dore. Leta 2005 ji je umrl še sin John in tako je ostala sama. Od nje smo se poslovili v ponedeljek, 31. maja 2021, v cerkvi St Martin de Porres v Avondale Heightsu. Ob 11. uri je bila sv. maša, po njej pa smo jo pokopali na pokopališču Keilor.

Sočutje bratu Franetu Slavcu v Sloveniji in sestri Nadi Weber v Ameriki.

BERTA MASLO, roj. POŽAR, je umrla v torek, 25. maja 2021, v Estia Health Aged Caru v Ringwoodu. Rojena je bila 20. decembra 1929 v Košani pri Pivki. V družini je bilo osem otrok. Kot otrok je pomagala na družinski kmetiji in obiskovala najprej italijansko, kasneje pa slovensko šolo. Rada se je udeleževala plesov in tako na plesnem festivalu v Košani spoznala bodočega moža Franka. Leta 1955 sta se odločila, da bosta zapustila Slovenijo. Neke noči sta, brez vednosti staršev in sorodnikov, prestopila mejo bližnje Italije. Ker so jih italijanske oblasti ujele, sta najprej dobila status beguncev. V begunskem taborišču v Vidmu sta se 12. maja 1956 poročila. Tam sta tudi sklenila, da bosta odšla v Avstralijo. To se je zgodilo 11. maja 1957, ko sta s potniško ladjo Roma odplula proti Avstraliji. Najprej sta priplula v Perth. Kmalu sta se preselila v Melbourne, v predmestje Fawkner. Mož je dobil delo v bližnjem Broadmeadowsu.

Dvanajstega novembra 1957 se jima je rodil sin Dušan. Leta 1958 sta si zgradila nov dom v Fawknerju. Berta se je v tistem času zaposlila v bolnišnici Royal Melbourne v Parkvilleu, kjer je delala do upokojitve. Z možem sta bila dejavna v slovenski skupnosti. Leta 1981 sta zgradila hišo v predmestju East Keilor. Bila sta med prvimi člani slovenskega kluba Jadran. Berta je velikokrat pomagala v kuhinji in za klub Jadran tudi tekmovala v balinanju kot članica. Leta 2014 je zaradi hitrega napredovanja demence odšla v negovalni dom, kjer jo je mož Frank

redno obiskoval do svoje nenadne smrti leta 2016, po šestdesetih letih skupnega življenja. Od nje smo se poslovili v ponedeljek, 7. junija 2021, v naši cerkvi v Kewju. Ob 11. uri je bila maša, po njej pa smo jo pokopali na pokopališču Keilor.

Sočutje sinu Dušanu in vnukinji Isabell.

FRANK KOVAČIČ je umrl v ponedeljek, 24. maja 2021, v Wantirna Health Palliative Caru. Rojen je bil 17. septembra 1929 v Drakovcih pri Mali Nedelji. Imel je še sestro Terezo, ki je pred leti umrla. Štiri leta je obiskoval slovensko šolo, med okupacijo Slovenije med drugo svetovno vojno pa še štiri leta nemško. Dobro je govoril nemško. Po vojni je pomagal mami na kmetiji in se hkrati učil tesarske obrti. Leta 1949 je dvajsetleten za dve leti odšel na služenje vojaškega roka v Mostar. Potem se je preselil v Novo mesto in se zaposlil v tovarni Pionir. Leta 1952 je spoznal Matildo in se novembra istega leta poročil. Leta 1953 se jima je rodil prvorojenec, sin Franc. Leta 1956 sta se z ženo odločila, da prihodnosti ne bosta gradila v Sloveniji. Na izbiro sta imela Kanado in Avstralijo. Avstralija je bila izbrana iz preprostega razloga, ker so bili vremenski pogoji ugodnejši za delo v gradbeništvu. Družina je bila najprej deset mesecev v kampu v Avstriji. Iz njegovih dnevniških zapisov lahko izzvemo, da so se z vlakom odpeljali iz Salzburga v Trst, kjer so se 27. avgusta 1957 vkrcali na ladjo Begonia. V Melbourne so pripluli 24. septembra 1957, od tam pa so jih za šest tednov poslali v Bonegillo. Nazaj v Melbourne jih je od tam pripeljal p.

Bazilij Valentin. Frank je nekaj časa delal skupaj s Frankom Fekonjo, potem pa nekaj let z Andrewjem Fistričem. Sredi šestdesetih let je postal gradbeni nadzornik v M & D Homes, kjer je ostal 15 let. Potem se je do 1990, ko se je upokojil, spet posvetil tesarski dejavnosti. Bil je zelo pošten človek in si poštenost tudi ves čas prizadeval. Imel je neverjeten smisel za humor. Od njega smo se poslovili v torek, 15. junija 2021, najprej z molitvijo rožnega venca, nato pa z mašo ob 11. uri. Pokopali smo ga isti dan na pokopališču Springvale Botanical Cemetery, v grob, kjer že počiva njegov prezgodaj umrli sin Frank.

Sočutje ženi Matildi, sinu Stephenu, vnukoma Vincentu in Jaku ter vnukinji Chloe.

Njegovi vnuki so med drugim povedali:

Vincent

If I only had three words to describe grandpa, the three that would instantly come to mind are witty, selfless and affectionate.

I am extremely grateful and lucky that I shared such a special bond with him. He enjoyed the simple things in life: sitting in his backyard, admiring the garden, watching the football and wrestling on the television and enjoying Nanna's cooking daily.

One thing I am going to consistently miss is the way grandpa would look at me and smile. There are only a small amount of instances in my life where words are not needed to express love or pride. Seeing grandpa look at me the way he always did was one of them. To me we were not just grandson and grandfather, we were good friends.

Grandpa was someone I idolised from a young age and to me nobody will have a greater sense of humour than he possessed.

Grandpa, you will be missed immensely by the entire family and myself. Rest in Peace, I love you.

Jake:

Whether you knew Grandpa or had only just met him, he would always find a way to brighten the mood of those around.

Grandpa would always remind me of how lucky I was. His stories of attending the army at such a young age and of his busy working life shows that if I can achieve just as much as he did, then it holds me in an amazing state. I admire what you had done, Grandpa, and I admire what you have done for me, in making me who I am today.

As of recently, with the months gone by, and with Grandpa in the care of the hospital, I had made it my effort to visit him as much as I could. Even with Nanna consistently by his side, at every visit Grandpa would always thank me for my presence. Grandpa, I will forever be by your side. I LOVE YOU and I THANK YOU for being the most amazing Grandpa I could have asked for. Until we meet again say hello to uncle Frank for me and may you Rest in Peace.

Chloe:

Growing up, I found comfort in time with my grandparents, who have always made me feel loved and taught me valuable appreciations of life, whilst also displaying the genuine love they have. Every school holiday my brothers and I would have sleepovers at my grandparents where we all spent

quality time together. His joking nature could not be forgotten, upon grandpa's days at Box Hill he joked with me that I had apparently »stole his teeth« and gave me constant reminders to care, value and remember the importance of our family. There are countless memories and tips for life that I will forever cherish and live by. I am beyond grateful that my grandpa's generosity, kindness and love to all were a part of my life.

JOHN JANEZ ZEMLIČ je umrl v četrtek, 24. junija 2021, v John Fawcner Private Hospitalu v Coburgu. Rojen je bil 21. januarja 1937 v Bačkovi (Sveta Ana v Slovenskih goricah). Njegova starša Janez in Marija sta imela šest otrok, štiri sinove in dve hčerki. V šolo v Gornjo Radgono je hodil vsak dan peš, tri ure hoda v eno smer. Vendar to ni zmanjšalo njegove vedoželjnosti po novem znanju. V poznih najstniških letih se je preselil v mesto Leoben v Avstriji, kjer se je odlično izkazal pri obdelavi kovin in vodovodnih instalacijah. Pozneje se je v tem mestu v lokalni bolnišnici srečal z medicinsko sestro (bil je na operaciji slepiča) Anico Hozjan in se 25. aprila 1959 z njo poročil. Takrat je bil star 21 let, Anica pa 19. Priči pri poroki sta bila njuna zelo dobra prijatelja Ciril in Anica Čampelj. Prijatelji so ostali tudi v Avstraliji. Kmalu po poroki sta se z ženo odločila, da odideta v Avstralijo. V Bonegillo sta prispela julija 1959 in tam ostala devet dni. Petnajstega julija 1959 sta se preselila v sosesko Carlton v Melbourne. S trdim in predanim delom si je John kmalu pridobil sloves mojstra. Maja 1960 se mu je rodil sin

John Martin, aprila 1965 pa hčerka Anne Marie. Bil je zelo dejaven član slovenske skupnosti, pomagal je pri gradnji slovenske cerkve v Kewju in ustanovitvi Slovenskega društva Melbourne, ki je bil njegov drugi dom. Ustanovil je svoje podjetje, ki se je od 1970 pa do leta 2000 zelo razširilo. S svojim podjetjem je zgradil strehe na številnih nakupovalnih središčih, tudi streho prvega supermarketa Coles v Melbourneu. Po letu 2000 je začelo njegovo zdravje pešati. Žena Anica je bila njegova medicinska sestra v prvem in prav tako v zadnjem poglavju njegovega življenja.

Od njega smo se poslovili v četrtek, 1. julija 2021. Ob 10.30 je bila sv. maša v naši cerkvi v Kewju, ob 13.45 pa obred pred upepelitvijo v Cordell Chapelu na pokopališču Fawknor Memorial Park. Sočutje ženi Anici, hčerki Anni, sinu Johnu ter vnukom Jacksonu, Bronti in Gigi. V Sloveniji pa sestrama Anici Štajer in Mimici Niderl.

Ema Bole Kosmina je uredništvu sporočila:

EMILIA ISKRA roj. STEFANČIČ je umrla 18. aprila 2021 v Estia Health Bannockburn Residential Aged Caru. Rojena je bila 20. februarja 1926 v Trebčah na Krasu. Z možem Tonetom sta zapustila rojstni kraj in šla v svet za boljšim kosom kruha. V zakonu so se jima rodili trije otroci, dva sina in hčerka. Emilija je živela zelo skromno, a je bila globoko verna ženska. Zelo zgodaj je izgubila moža in preživetje družine je padlo na njene rame. Ni omagala, ker je moč zajemala v molitvi rožnega venca. Večkrat mi je potožila, kako zelo je hrepenela po rojstnem kraju,

še posebej po svojih starših, vendar se ji želja po vrnitvi ni izpolnila. Zadnja leta je zelo opešala. Njena hčerka, ki je živela v bližini, ji je bila v veliko pomoč. Emilija je mirno zaspala in šla po večno plačilo k našemu Stvarniku. Od nje so se poslovili v četrtek, 29. aprila 2021. Ob 11. uri je bila maša v cerkvi Holy family Catholic Church v Bell Parku, ki jo je daroval father Minh Tran. Isti dan so jo pokopali na pokopališču Geelong Eastern Cemetery. Naj ji bo lahka avstralska zemlja.

Nives Kocjančič je uredništvu sporočila: **EMMA PECKHAM, roj. KOCJANČIČ**, je umrla 29. januarja 2021 v Brunswick Private Hospitalu. Rojena je bila 7. januarja 1930 v vasi Velike Loče, občina Hrpelje-Kozina. Od nje so se poslovili v Cardell Chapelu – Fawknor Memorial park v petek, 5. februarja 2021. Zapušča moža Donalda, sestre in številne sorodnike v Melbourneu in Sloveniji.

Volbi in Zorka Černjak

Emilia Križaj

Zvezdana Tavčar

Lidija Ptok

Predstavitev knjige **STEPPING STONES**

Milene Emilienne F. Truden v dvorani v Kewju, 23. maja 2021

Ponosni smo na vsakega Slovenca, ki izpove zgodbo svojega življenja, in to v angleškem jeziku. Zakaj v angleščini? Velikokrat otroci in vnuki ne razumejo dovolj slovensko, da bi razumeli celotno vsebino pripovedi. Morda nekaterim to ni všeč, toda le tako bodo otroci in vnuki spoštovali pogum, spoznali težke začetke v popolnoma tuji deželi, brez znanja angleškega jezika in velikokrat tudi z veliko zaničevanja in norčevanja prav zaradi napak v izgovorjavi. Mnogi so molčali, ko so jih Angleži in Avstralci imenovali WOGS, kar pomeni tujec, imigrant iz držav južne in srednje Evrope ter tudi iz Srednjega Vzhoda.

Skoraj vse zgodbe Slovencev so prepletene s krivico, s solzami, s težkim začetkom, s poniževanjem in s težkim delom ob ustvarjanju domov in družine. Da, sprejeli smo novo življenje, nov začetek. Slovenci smo ponosni na svoj jezik, na lepe narodne pesmi in kulturo. Srečavali smo se v slovenskih cerkvah, v prostovoljno zgrajenih slovenskih klubih, govorili in peli smo slovensko in včasih tudi zaplesali ob polki in valčku.

Tako je tudi gospa Milena, ki je bila rojena slovenskim staršem v Franciji, vzljubila to veliko deželo, se od nje poslovila in s starši odšla nazaj v Slovenijo. Kmalu zatem se je vkrcala na ladjo *Sydney* in odplula v Avstralijo. Zgodbo svojega življenja nam je povedala čustveno in ponosno, v slovenskem jeziku. Pater Simon Peter je Mileno lepo sprejel ter predstavil, in že sta povezovalca Anica Markič in Frank Pristov začela postavljati vprašanja. Gospa Milena je odgovarjala in nam v besedah in ob diapozitivih prikazala svoje življenje. Lepo je brati njeno življenjsko zgodbo. Gospa Milena, čestitamo!

Nastopajočih je bilo kar veliko, s svojimi talenti so presenetili ljudi v dvorani in skrbno, potrpežljivo in vzorno sledili vsaki točki programa:

Milena Truden

1. cerkveni pevski zbor pod vodstvom Helen Trinnick s pesmijo Marija, pomagaj nam sleherni čas

2. Christine in Ivy Ferra: Lipa zelenela je in Mamica je kakor zarja

3. Jemima Markič Hearn, Derry Maddison in Ivan Horvat – kratek skeč ob glasbi ansambla Prifarci: Na oknu deva je slonela

4. Slovenska igralska skupina Melbourne je pripravila poezijo Jožeta Udoviča, ki je bil doma blizu domačije Milenine mame. Recitirali so: Romana Žetko – življenjepis pesnika in uvod v pesem Vonj pokošene trave; Lydia Bratina – drugi del pesmi; Lili Eggleston Tomažič – pesem Hrib; Alida Vendramin McKern – pesem Podobe in Ana

Zec – pesem V rebri sanjam.

5. Lenti Lenko OAM – Potrkana Polka. Plesali so: Christine Ferra, Derry Maddison in otroci Christian in Dominic Lenko ter Ivy Ferra.

6. Natasha Leaumont Pišotek in hčerka Isabelle - simbolični ples ob petju ukrajinskega otroškega zbora, pesem You Raise Me Up.

7. Jemima Markič Hearn je zapela pesem I Built a Friend.

8. Alida Vendramin McKern in Christine Ferra sta zaigrali na kitari in zapeli pesem Home Among the Gumtrees.

9. Lenti Lenko – Lojze Slak: V dolini tihi, ki so se ji pridružili vsi v dvorani.

10. Presenečenje za gospo Mileno: vnukinja Ruby Gleeson je zapela pesem skupine ABBA Thank You For the Music.

10. Zahvale: Magda Pišotek, Draga Gelt OAM

11. Ozvočenje, luči, mikrofoni in diapozitivi – Simon Grilj

Iskrena hvala patru Simonu Petru Berlecu OFM za uporabo dvorane, da smo lahko predstavili pisateljico Mileno, ter vsem nastopajočim za potrpljenje, dobro voljo in čestitke!

Draga Gelt

Slovenian Mission Sydney

ST. RAPHAEL SLOVENIAN MISSION
p. Darko Žnidaršič OFM
313 Merrylands Road, PO Box 280
MERRYLANDS NSW 2160
Tel.: (02) 9637 7147
Mobile: 0409 074 760
Fax: (02) 9682 7692
Mail: slomission.sydney@gmail.com

BOG BLAGOSLOVI SLOVENIJO – 30 let slovenske državnosti

Kogar imamo radi, se zanj navadno radi žrtvujemo. Kaj sem, kaj si pripravljen(a), kaj ste ali smo pripravljeni storiti za najboljšega prijatelja? Kaj vse ti/vam ni težko opustiti, da si/ste (smo) skupaj s svojimi družinami? Čemu vse si/ste se pripravljen(i) odpovedati za ljubezen svojega življenja? Kaj vse smo pripravljeni žrtvovati, čemu se odpovedati in potrpeti, da bi ostali del najboljše ekipe? Kaj smo pripravljeni storiti za svojo edino, za svojo domovino in državo Slovenijo? Ljubimo in služimo vsakemu njenemu državljanu in delajmo za mir.

Odpuščajmo napake in prosimo odpuščanja, če je kdo prestopil črto spoštovanja in služee ljubezni. Prizadevajmo si za preprostost življenja. Hranimo svojo inovativno iznajdljivost, kako bomo druge razveselili, in v tem vztrajajmo vsak dan. Vsak dan se v molitvi Oče naš spomnimo vseh, ki državo vodijo in jih priporočajmo Svetemu Duhu. Rojstni dan svoje države počastimo z izobešeno zastavo na svojem domu. Pridružimo se pobudi 24-urnega posta in molitve za

domovino, kadar smo k njej povabljeni, ali si izberimo ustrezen dan ali čas.

Poglejmo, kaj še lahko storimo za sočloveka, saj tukaj in zdaj, pod Južnim križem in pod rodnim krovom, vedno znova dajemo zgled in pomembno podobo Slovenca, Slovenke, Slovencev ... Naj zgledi vlečejo – dobri, boljši, najboljši!

MED NAMI JE BILO ...

V mesecu maju smo brali šmarnice o sv. Jožefu, ki jih je za letošnje leto sv. Jožefa napisal msgr. dr. Anton Štrukelj, duhovnik, profesor na teološki fakulteti v Ljubljani. O našem velikem vzorniku včasih še težje povemo kaj več kot o Božji Materi Mariji, toda njegov zgled, obenem zgled vere, ostaja nadvse močan. Letos smo imeli šmarnične sv. maše tudi ob sobotah dopoldne: ob 10.00 rožni venec, po obhajilu litanije Matere Božje in blagoslov z Najsvetejšim. Obisk ni bil ravno velik (od 10 do 15, ob četrtkih nas je veliko več), toda spodbujajmo naprej, da bo zgled zdržal še nekaj časa. Na materinski dan smo imeli kratek kulturni program, ki ga je pripravila Danica Petrič. Sodelovali so še Jožko Marinč, Lojzka Husarek, ki je na pamet povedala čudovito pesem

Jožica Modrijančič

o mami, in akolit Colin Robens, ki je na violino zaigral Schubertovo *Ave Mario*. Žal pa zaradi novih okuženih s koronavirusom v Sydneyju nismo smeli peti pri božjih službah. Šele na binkošno nedeljo, 23. 5., in na nedeljo Svete Trojice, 30. 5., smo lahko zapeli litanije Matere Božje. Zapeli smo jih po porcijunkulskem napevu (Sv. Marija Angelska – Porciunkula pri Assisiju), ki smo se ga naučili pred dvema leti, in te litanije so se res lepo prijele. Zadnji teden maja in v mesecu juniju sem nadomeščal hrvaškega patra Josipa Kešina v Blacktownu v času njegovega dopusta na Hrvaškem in v času karantene, zato v mesecu juniju za »vrtnice« ob sobotah nismo imeli dopoldanskih maš. »Vrtnice«, v katerih smo spoznavali slovenske mučence in pričevalce za vero, je napisal letošnji zlatomašnik dr. Alojz Snoj. Nekaj znanih in manj znanih zgledov nam je še ostalo

in jih bomo za četrtkova premišljevanja uporabili kasneje, ko se bomo spet lahko zbirali k Božjim službam.

Za proslavo 30-letnice samostojne Slovenije smo se dolgo in vneto pripravljali, težko smo pričakovali naš praznični dan, ki bi ga praznovali s sv. mašo za domovino v Merrylandsu in v veliki dvorani Mounties na Mt. Pritchardu – da bomo Slovenci res vsi skupaj, z vsemi našimi organizacijami! Toda nepričakovano smo doživeli novi »lockdown«. Po 13 mesecih moramo spet ostati doma, varovati življenje, vero in zdravje. Zato smo izbrali nov datum: v nedeljo, 17. oktobra. Ta dan bomo v Merrylandsu obhajali sv. mašo za domovino ob 9.30 dopoldne, nato gremo na proslavo na Mt. Pritchard. Upamo in nadvse želimo, da bomo dočakali ta dan brez strahu in skrbi, da nas ne preseneti kakšen nov val korone, in popraznovali, kot se spodobi! Naši daljni sosedje ste že veselo praznovali, kot poroča Mirko z Mt. Meeja in poročate iz Melbourne, Adelaide, Perth in od drugod. Prav tako smo veseli Vaših odmevov, čestitk in pozdravov in jih v enaki meri vračamo!

Praznik Sv. Rešnjega telesa in rešnje krvi (pri nas v nedeljo, 6. 6.) smo praznovali s slovesno sv. mašo in evharistično pobožnostjo. V zimskem času nas je manj pri Božjih službah, nekateri že težko hodijo, pogrešamo tudi naš mlajši rod in razmere so še negotove. Našemu mašnemu pomočniku Jožetu se je pridružil še hrvaški pomočnik Josip Furjanič, ki v sosednji hrvaški cerkvi Marije, Gospe velike zaveze (Gospe velikog zavjeta) skrbi za vse potrebno pri bogoslužju. Naslednji dve nedelji se nam je pridružil

P. Darko ter akolita Jože in Josip

še en član hrvaškega občestva, Vlado Zacherl, in smo okrepljeni pripravili slovesno nedeljsko bogoslužje. Po sv. maši smo se srečali v dvorani, ki smo jo končno odprli na veliko veselje nas vseh, le mi trije smo morali biti zelo kratki, pri kavi in sicer, ker se nam je že mudilo na hrvaško sv. mašo v Blacktownu, ki je ob 11.00. Hvala vsem, ki ste poskrbeli za veselo vzdušje

in za to, da smo bili vsi postreženi! Žal je veliko veselje trajalo samo tri nedelje. Pojavili so se novi primeri korone, zaprta so območja najprej na vzhodu Sydneyja in celo center velemesta, in spet smo »na čakanju«.

V mesecu juliju in naprej bomo imeli dvorano odprto vsako 1. in 3. nedeljo v mesecu. Rojaki ste že dobili seznam za postrežbo do konca leta. Če se boste še prijavili za sodelovanje ali za peko peciva, ste dobrodošli, oglasite se in se dogovorimo. Drugače bomo postregli pakirane kekse, ker se moramo zaradi korone še vedno držati higienskih predpisov. Hvala za sodelovanje in razumevanje!

SYDNEY – MERRYLANDS – SV. RAFAEL

Praznik Marijinega vnebovzetja je letos na nedeljo. Sv. maša je kot običajno, obnovili bomo posvetitev slovenskega naroda Materi Božji.

Na mali šmaren, v sredo, 8. 9., sta sv. maši ob 9.30 dopoldne in ob 6.00 zvečer. V nedeljo, 5. 9., praznujemo očetovski dan.

Prvo sv. obhajilo: Letos bomo imeli po treh letih spet prvo sv. obhajilo. Dva prvoobhajanca se pripravljata na srečanje z Jezusom v zakramentu

Prva letošnja postrežba v dvorani

Vaja za prolavo, ki je (še) ni bilo.

sprave in v svetem obhajilu. Spremljajmo njuni družini z našo molitvijo. Prvo sv. obhajilo bosta prejela v nedeljo, 19. 9., pri naši sv. maši ob 9.30. Vabimo še druge družine, ki imate letos prvoobhajanca ali ste ga imeli že prej ali lani, da se nam pridružite in se skupaj zahvalimo Gospodu!

Žegnanje in zakonske jubileje bomo praznovali zadnjo nedeljo v septembru, na Rafaelovo, 26. 9. Zakonce jubilate, ki praznujete okrogle obletnice (oz. deljive s 5), vabimo, da se že zdaj prijavite. Po sv. maši bo skupno kosilo v dvorani, če bodo razmere to dopuščale. Zlatoporočenci in starejši ste seveda vabljeni vsako leto. Veseli bomo tudi mlajših, lahko povabite še koga in razmišljajmo o kakšni novi skupini. Marsikje v slovenskih župnijah imajo zakonske skupine in nove tehnike je več kot dovolj, v novejšem času tudi program Zoom, če se kdaj ne bomo mogli osebno srečati.

WOLLONGONG – FIGTREE – SLOVENSKA CERKEV VSEH SVETIH Sv. maše so vsako 2. nedeljo v mesecu ob 5.00 popoldne, od aprila

do septembra ob 4.00 popoldne. Za sv. mašo narodov škofija Wollongong še ni poslala obvestila ali vabila, verjetno bo ta maša tudi letos odpovedana, ker so se spet pojavili novi primeri korone v Sydneyju pred dnevom državnosti.

CANBERRA – GARRAN – SV. PETER IN PAVEL

Sv. maša je vsako 3. nedeljo v mesecu ob 6.00 zvečer, od maja do avgusta ob 5.00 popoldne: 18. 7.; 15. 8. – praznik Marijinega vnebovzetja. V septembru pa spet ob 6.00 zvečer (19. 9.) in naprej čez pomlad in poletje. Označimo si datume in ure in se obvestimo. V našem zimskem času nas je sedaj malo pri Božjih službah, ker je mrzlo in se zmrači, nekateri tudi nosijo križ bolezni. Še bolj zaskrbljujoče pa je, da nekaterih sicer zvestih obiskovalcev že dolgo ni blizu, pa ne morejo za kakšno korono. (!) Mesečna slovenska sveta maša je nam vsem skupen košček doma in je prav in potrebno, da se potrudimo posamič in skupaj. Slovenski klub v bližnjem Phillipu je prav tako že dolgo zaprt.

Zaman sem spraševal tamkajšnje rojake, če bodo kaj praznovali dan državnosti. Upoštevajte tudi, da se pripeljem tri ure in pol daleč (280 km), včasih vzame še več časa, ker je iz Sydneyja zelo gost promet. Večkrat tisto tretjo nedeljo nimam časa za nedeljsko kosilo. P. Valerijan in s. Francka sta morala opozarjati, spodbujati rojake pred več kot 25 leti, p. Darko pa moram opozarjati zdaj. Naj se ne zgodi kot pred skoraj četrto stoletja v Wodongi, kjer je p. Bazilij pripotoval več kot 300 km daleč, k sv. maši pa sta prišla samo dva človeka. Še nedolgo tega pa je p. David prišel v Wodongo praktično zastonj. Naš odnos do tega je zelo pomemben! Prosim, da to opozorilo vzamete resno.

KRALJIČINA DEŽELA – QUEENSLAND

Rojaki v Kraljičini deželi se bomo spet zbrali k sv. maši prvo nedeljo v avgustu, 1. 8., v dvorani Rotary kluba (prej Klub Lipa), Ashmore, ob 11.00 dopoldne. Upamo, da se spet srečamo v čim večjem številu, tako kot smo se srečali v maju. Le v primeru, če bi morali zaradi korone spremeniti datum, se bomo obvestili.

Romanje v Marian Valley je redno 2. soboto v septembru, 11. 9. Sv. maša je tam ob 11. uri, pobožnost pri kapelici in kosilo.

Hvala za potrpljenje, sodelovanje, razumevanje, za Vaše molitve in darove!

SV. KRST

GABRIELLA ŠPELA MARIE STUART, Maroubra, NSW, rojena 30. 6. 2020 v Randwicku. Oče Gavin Scott Donald Stuart, mati Mateja Slobodnik. Botra sta bila Marinko Radomir in Mojca Petek. Merrylands – Sv. Rafael, 29. 5. 2021.

NAŠI POKOJNI

VERA ČEBOKLI, rojena CENČIČ, je umrla v domu Mark Moran Aged Care Facility v Vaclusu, NSW, 13. 3. 2021. Rodila se je 7. 10. 1925 v Potokih v župniji Kred (sedaj v župniji Kobarid). Leta 1946 sta se poročila z Alojzom Čeboklijem, ki je bil prav tako doma iz Potokov. V Avstralijo sta prišla 7. 8. 1950. Sedem let sta delala v samostanu Srca Jezusovega – Sacred Heart v Rose Bayu, nato sta Alojz in brat Stanko ustanovila in vodila svoje podjetje Cebokli Brothers Pty Ltd. Vera zapušča hčer Magdo z možem Richardom, sina Denisa z ženo Michelle in tri vnuke. Mož Alojz je umrl

leta 2007. Pogrebno sv. mašo na veliki torek, 30. 3. 2021, je vodil g. Gerald Gleeson, generalni vikar nadškofije Sydney, v cerkvi Matere Božje, morske zvezde – Our Lady Star of the Sea v Watsons Bayu. Nato je bila pokojnica upepeljena. Hvala Kati Menič in Denisu Čebokliju za sporočilo.

MARIJABASIOLI, rojena FABJANČIČ, je umrla v bolnišnici Concord 18. 4. 2021. Rodila se je v Povžanah pri Kozini 12. 10. 1937. Marija je delala kot kuharica v NSW Parliament House v Sydneyju. Vsi premierji, od g. Wrana do g. Carra, in sodelavci so jo imeli zelo radi. V kuhinji in pri postrežbi ji je pomagal tudi mož Vlado, ki je doma iz Dalmacije. Marija zapušča moža Vlada, sinova Davida in Borisa ter vnuka Filipa in Gabrijelo. Pogrebno sv. mašo so obhajali v hrvaški cerkvi sv. Antona Padovanskega v Summer Hillu v ponedeljek, 26. 4. 2021. Pokopana je na hrvaškem pokopališču sv. Nikola Tavelića v Rookwoodu. Hvala Danici Petrič za sporočilo.

FRANC VIDIC je umrl v nedeljo, 9. 5. 2021, v bolnišnici v Blacktownu. Rodil se je v Grosupljem 8. 2. 1928. Po poklicu je bil izdelovalec boilerjev. Poročen je bil s Štefko, rojeno Maljevac, iz Ilirske Bistrice. Franc zapušča ženo Štefko, hčer Sonjo, hčer Tanjo z možem Eddyjem Prinčičem, vnuke Danielle, Jacqueline, Michaela, Marka in Daniela ter enega pravnuka, v Sloveniji pa brata Martina in sestro Marinko z družinama. Pogrebno sv. mašo smo obhajali v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu v petek, 14. 5. 2021. Franc počiva na slovenskem pokopališču sv. Rafaela v Rookwoodu.

BRIGITA ŽELE, rojena BEDERNJAK, je umrla v bolnišnici v Liverpoolu v ponedeljek, 10. 5. 2021. Rodila se je 2. 10. 1962 v Montrealu v Kanadi staršema Jožetu in Mariji Bedernjak. Ko je bila stara šest mesecev, se je družina preselila v Avstralijo. Brigita je bila medicinska asistentka. Leta 1987 sta se v naši cerkvi sv. Rafaela poročila z Jožetom Želetom ml. Brigita je dolga leta bolehalo za multiplo sklerozo. Njena družina je z ljubeznijo skrbela zanjo. Prejela je tudi zakramente. Zapušča moža Jožeta, sina Christopherja in hčer Rebecca, mambo Marijo Bedernjak, taščo Ivanka Žele in teto Rozino Krivec z družino. Oče Jože in tast Jože Žele st. sta že pokojna. Pogrebno sv. mašo v torek, 18. 5. 2021, je vodil g. Nicholas Rynne, duhovnik sydneyjske nadškofije iz Homebusha, v kapeli Mother of Mercy na pokopališču v Rookwoodu. P. Darko je somaševal in vodil pogrebne molitve. Nato je bila pokojnica upepeljena. Pokopana bo v mavzoleju Kristusovega vstajenja na pokopališču Rookwood, kjer vsako leto obhajamo novembrsko sv. mašo za naše rajne.

MARTIN BREKAN je umrl v bolnišnici Westmead v četrtek, 13. 5. 2021. Rojen je bil v Šentjanžu na Dolenjskem 9. 11. 1937. Družina je bila med drugo svetovno vojno izseljena v Nemčijo. Martin se je izučil za mesarja. Štel je šele 17 let, ko sta z bratom Vladimirjem (Walterjem) pobegnili v Avstrijo. Naslednja postaja je bila Belgija, kjer je delal kot rudar v premogovniku. Nekoč je tam v hudi eksploziji umrlo 262 rudarjev. Martin se ni več vrnil v rudnik, temveč nazaj v Avstrijo, leta 1957 je prišel v Avstralijo in leta 1962

sta se v Sydneyju poročila z Alojzijo Hočevnar. Rodila sta se jima hči Sonja in sin Daniel. Družina se je leta 1972 vrnila v Slovenijo, vendar so kmalu prišli nazaj pod Južni križ. Martin je spet delal kot mesar, ob trdem delu pa je bil dober mož, oče, prijatelj svoji družini, sorodnikom, prijateljem, rad je imel dobro družbo, glasbo, ples, humor, šport, zlasti nogomet in »squash«. Bil je tudi motorist. Martin zapušča ženo Alojzijo, hčer Sonjo z možem Davidom, sina Daniela z ženo Kally, vnuke Lachlana, Taro, Jeta in Scarlet, brata Vladimirja in njegovo družino v Avstraliji, v Sloveniji pa brata Ivana in njegovo družino. Pogrebno sv. mašo zanj smo obhajali v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu v petek, 21. 5. 2021, ob veliki udeležbi ljudstva. Nato je bil pokojnik upepeljen.

MILAN GALIČ je umrl 10. 5. 2021 zvečer v Concord Palliative Care. Rodil se je v Velikem Lipoglavu na Štajerskem, v župniji Loče pri Poljčanah 8. 8. 1939. Živel je v Croydon Parku. Zapušča sina Roberta, v Sloveniji pa brata Huberta ter sestre Angelco in Leopoldo z družinami. Žena Ana je že pokojna. Pogrebni obred 25. 5. 2021 v kapeli Srca Jezusovega na pokopališču Rookwood je vodil Fr Joseph iz župnije Five Dock, ki je pokojnega Milana tudi obiskoval v bolnišnici in mu podelil zakramente. Milan in njegova žena Ana počivata na slovenskem pokopališču sv. Rafaela v Rookwoodu. Hvala sinu Robertu za sporočilo.

ANTON ULE je umrl na binkoštno nedeljo zvečer, 23. 5. 2021, v bolnišnici Liverpool. Rodil se je 12. 4. 1932 v Lipsenju, v župniji Grahovo pri

Cerknici. V družini je bilo šest otrok. V Starem trgu pri Ložu se je izučil za strugarja. Bil je še zelo mlad, ko sta se z izbranko – bodočo ženo Julijo Mikuletič – po krajšem bivanju v kampu in po poroki v Trstu 25. 10. 1953 odpravila v svet, najprej v Čile, kjer sta si ustvarila družino. Tone je s trdim delom, optimizmom, vero in iznajdljivostjo ustvaril topel in varen dom svoji ženi in štirim hčerkam. Družili so se z novimi prijatelji in tudi z našimi izseljenci. Postal je samostojni podjetnik, uradnik in celo uspešno nagovoril tedanjega čilskega predsednika, naj poskrbi za boljše pogoje. Toda okoliščine so se spremenile in po osemnajstih letih se je družina leta 1972 preselila v Avstralijo, kjer so morali začeti znova. Novi dom v Yennori ni daleč od našega Merrylandsa in družina se je vključila v naše slovensko občestvo pri Sv. Rafaelu. Tone je predano skrbel za družino in dom, rad je imel domači vrt in svojo delavnico, kjer je ustvarjal razne projekte, popravljal in nadvse užival. Od malega je imel rad naravo in živali in rad je pripovedoval dogodivščin iz svoje mladosti. Družino je zelo prizadelo, ko se je pred 40 leti smrtno ponesrečila najmlajša hči Mirjam. Vsako leto so naročili sv. mašo zanjo in prišli v Merrylands. Tone je ostal vztrajen in pokončen, bil je potrpežljiv, skromen in ljubeč. Zadnja leta je živel v domu starejših St. Sergius Aged Care v Cabramatti, na prve petke sem mu prinašal sv. obhajilo. Ko sem začel moliti Oče naš po slovensko, je takoj vedel, kdo sem, včasih je že od daleč pomahal in se nasmehnil. Anton zapušča hčerke Blanko, Violeto z možem Zaneom, Jacky, vnukinjo Karen z možem Manuelom in vnukinjo Natalie, pravnukinjo Mileno,

v Sloveniji pa brata Ivana, sestri Slavo in Ano in njihove družine. Žena Julija in hči Mirjam sta pokojni. Pogrebno sv. mašo smo obhajali v ponedeljek, 31. 5. 2021, v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu in ga pospremili na pokopališče Liverpool.

MARIJA ŽIBERT, rojena PETRIČ, je umrla v soboto, 29. 5. 2021, v domu John Edmondson VC Aged Care v Australu, NSW. Rodila se je v Novem mestu 30. 9. 1937. Doma se je izučila za medicinsko sestro, v Avstraliji pa opravljala razne službe. Poročena je bila z Ernestom Žibertom. Marija je dolgo nosila križ bolezni, vsak prvi petek ali vsak mesec pa je prejela zakramente. Zapušča hčer Marie – »Mariči«, sina Bojana – Ernija, vnuke Jessico, Michaela, Melisso, Matthewa, Tristana, Drewa, Braydona,

Keenana, Adama in Alessia ter pravnuke Charlotte, Florence, Margaret in Eleanor, v Sloveniji pa brata Franca ter sestri Slavo in Danico z družinami. Mož Ernest je že pokojni. Pogrebno sv. mašo za Marijo smo darovali v soboto, 5. 6. 2021, v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu. Pokojnica je bila upepeljena.

DUŠAN CAR je umrl v četrtek, 10. 6. 2021, v Londonderryju, NSW. Rodil se je 22. 2. 1967 v Ljubljani. Zapušča ženo Lily, mamó Nežko, brata Roberta in njegovo družino. Pogrebno sv. mašo zanj so obhajali v župnijski cerkvi Matere Božje – Our Lady of the Victories v Horsley Parku v ponedeljek, 21. 6. 2021. Nato je bil pokojnik upepeljen v Pinegrovu. V Merrylandsu smo obhajali sv. maši zanj za 7. in 30. dan.

Moji spomini ob 30. obletnici slovenske državnosti na našo avstralsko bitko za demokratično in samostojno Slovenijo

Osamosvojitve Slovenije leta 1991 je, razen ustvarjanja svoje družine, zagotovo največji in najsrečnejši dogodek v mojem skoraj polstoletnem življenju! V slovensko skupnost v Avstraliji sem aktivno vključen že več kot 40 let kot glasbenik, kulturni delavec in aktivist. Več kot polovico tega časa sem bil tudi sodelavec za slovenske oddaje na radiu SBS in 3ZZZ Ethnic Public Radio v Melbournu.

Kot sodelavec z enajstletnim delovnim stažem na radiu SBS moram omeniti nujno in pomembno vlogo, ki jo je imela slovenska oddaja na radiu SBS (takrat 2EA v Sydneyju in 3EA v Melbournu) med bitko za slovensko neodvisnost in mednarodno priznanje. Pred 30 leti so bili časi zelo drugačni, saj ni bilo interneta ali e-pošte in možnost ultra hitrih novic ni obstajala. Kljub temu so takratni radijci natančno in nepristransko poročali o dogodkih, ki so se odvijali v Sloveniji. Številni med njimi so bili tudi sami aktivno vključeni v gibanje za osamosvojitve Slovenije v Avstraliji. Naj jih omenim le nekaj, ki so takrat delali na 3EA in 2EA: Elica Rizmal, Derry Maddison, Ivo in Helena Leber, Mariza Ličan in Peter Kroke.

P. Niko Žvokelj

Ker sem deset let sodeloval tudi pri slovenski radijski oddaji na 3ZZZ, se posebej zahvaljujem vsem slovenskim prostovoljnim radijcem, ki so prav tako natančno in nepristransko poročali o dogodkih v Sloveniji v letu 1991. Na 3ZZZ so takrat bili: Vinko Marn, Viki Rowe, pater Niko Žvokelj, Meta Lenarčič in Pavel Šraj.

Visoko spoštovanje izrekam vsem slovenskim radijskim oddajam in njihovim ustvarjalcem v Avstraliji, ki so nas natančno obveščali o veselih in tudi tragičnih dogodkih, zlasti med 10-dnevno vojno za slovensko neodvisnost.

Prav tako sem bil aktivno vključen v (zdaj že nekdanjem) Slovenskem narodnem svetu Viktorije. Bil sem zelo navdušen mladi aktivist in promoviral prizadevanja za slovensko neodvisnost v Avstraliji. Pomagal sem pri organizaciji in zastopal slovensko mladino kot govornik na vseh slovenskih

demonstracijah na nekdanjem mestnem trgu v Melbournu in na stopnicah viktorijskega parlamenta. V tem času sem govoril tudi na številnih hrvaških in bosanskih demonstracijah, saj je enaka usoda združila Slovence in Hrvate. Slovenci smo se pridružili hrvaškim demonstracijam. Veliko Slovencev, med njimi tudi jaz, je podprlo njihovo gibanje, oni pa so pomagali nam.

Hrvati so že od nekdaj pravi »strokovnjaki« ko gre za protestne demonstracije. Nikoli se niso bali javno povedati, kdo so, in so se že pred leti borili za demokratično, samostojno in neodvisno hrvaško državo zunaj komunistične Jugoslavije. Slovenci smo bili na tem področju raje bolj zadržani. Prvič smo se skupaj s Hrvati, Bosanci, Albanci in Makedonci zbrali na velikih demonstracijah, ki so potekale v vseh glavnih avstralskih mestih, v nedeljo, 27. januarja 1991, ko je Jugoslovanska ljudska armada začela groziti Sloveniji in Hrvaški, če se odcepita od Jugoslavije.

Nekaj mesecev kasneje, v nedeljo, 2. junija 1991, se je približno sedem tisoč Slovencev, Hrvatov, Makedoncev, Bosancev, Albancev in pripadnikov drugih etničnih skupin zbralo na nekdanjem mestnem trgu v Melbournu na protestu s kulturnim programom in spominom na žrtve vojne v Sloveniji. To je bil miren dokaz podpore, ki ga je za Slovenijo organiziral Slovenski narodni svet Viktorije. Obsodil je brutalno agresijo jugoslovanske vojske in javno promoviral njeno bitko za neodvisnost in mednarodno priznanje. Govorniki na protestu – Stanka Gregorič, Stanko Prosenak, Nevenka Golc-Clarke in jaz – smo ostro obsodili

napad zelo neljudske JLA na Slovenijo in zahtevali, da mednarodna skupnost takoj prizna samostojnost Slovenije in sosednje Hrvaške. Ostro smo tudi kritizirali ravnanje ZDA in evropske skupnosti, ki takrat še nista bili naklonjeni uradnemu priznanju obeh novih držav. Našim protestom so se pridružili tudi predstavniki albanske, hrvaške, ukrajinske, latvijske in slovaške skupnosti in nudili podporo samostojni Sloveniji. Neznani Avstrelac je stopil k mikrofonu in s solznimi očmi prosil, da Avstralija čimprej prizna Slovenijo! Ansambla Alpski odmevi in Kristal sta igrala pred in po uradnem programu in protestu. Mešani pevski zbor Slovenskega društva Melbourne, znana kulturna delavka in pevka Lidia Lapuh ter drugi nastopajoči so z lepim petjem domoljubnih slovenskih pesmi prav tako bogato popestrili to javno zborovanje za našo Slovenijo, ki se je takrat z orožjem borila za samostojnost. Pokojni Stanko Penca, takratni predsednik Slovenskega društva Melbourne, je prav tako prebral sporočilo, da mora Avstralija ostro obsoditi vojaški napad na Slovenijo in čimprej priznati Slovenijo kot samostojno državo. Isti večer so vsi mediji veliko poročali o našem zborovanju v središču Melbourne. To je gotovo bilo, skupaj s pogrebom pokojnega patra Bazilija Valentina leta 1997, največje javno srečanje Slovencev v Avstraliji izven slovenskih društev.

Dan kasneje, v nedeljo, 30. junija 1991, smo se zbrali v nabito polni slovenski cerkvi svetih bratov Cirila in Metoda v Kewju, kjer je pater Bazilij daroval sveto mašo za domovino in vse padle za svobodno Slovenijo. Po maši smo do zadnjega kotička napolnili dvorano pod cerkvijo, kjer smo si brez sramu obrisali solze med kulturnim programom, ki je bil posvečen naši ranjeni Sloveniji in vsem, ki so padli za njeno svobodo. Tisto popoldne je hrvaška skupnost v Melbourneu v podporo samostojni Hrvaški in Sloveniji organizirala velike demonstracije na

Lenti Lenko

mestnem trgu v središču Melbourne. Tam se je zbralo približno dvajset tisoč Hrvatov, Slovencev, Bosancev, Makedoncev, Albancev in drugi. Člani Slovenskega narodnega sveta Viktorije smo bili tudi govorniki na tem protestu. Stanka Gregorič in Helena Leber sta jasno in glasno povedali, da v obeh novih državah lahko pride do pravega masakra, če se svetovne sile ne bodo hitro odzvale in čimprej ustavile vojno divjanje v Sloveniji. Avstralski mediji so še isti večer veliko poročali o teh miroljubnih manifestacijah slovenske in hrvaške skupnosti v Melbourneu. Podobne demonstracije so bile prav tako v drugih glavnih avstralskih mestih: v Sydneyju, Brisbanu, Perthu, Adelaidi in Canberri.

Bilo je še veliko protestov, ki so jih organizirali Hrvati, na katere smo bili Slovenci povabljeni. Četrtega julija 1991 je Hrvaško študentsko društvo

povabilo Slovensko mladinsko skupino na skupno tiskovno konferenco na univerzi RMIT v Melbourneu. Slovensko mladinsko skupino smo zastopali Marko Cek, pokojni Ivan Horvat in jaz. Predsednik skupine Robert Brožič je organiziral, da je bilo po tiskovni konferenci čimveč mladih na protestu. Zelo nenavadno in tudi ganljivo je bilo videti toliko slovenske mladine na protestnem shodu, na katerem je v imenu mladih Slovencev z veliko strastjo spregovorila Nevenka Golc Clarke. Mediji so o teh akcijah spet veliko poročali. Spominjam se, kako nas je neka novinarka vprašala, zakaj se tako strastno borimo za domovino naših staršev, ki je na drugem koncu sveta, kljub temu, da smo rojeni tukaj. Odgovoril smo, da se borimo zato, ker smo zelo ponosni na naše slovenske korenine, in da je bila volja slovenskega naroda, da živi v samostojni slovenski državi, jasno dokazana na plebiscitu decembra 1990. Rekli smo tudi, da Slovenci nimamo sovražnikov, vendar se bodo Slovenci v domovini borili za svojo svobodo in samostojnost do zadnje kaplje slovenske krvi.

Štiriindvajsetega avgusta 1992 je hrvaška skupnost organizirala velike demonstracije pred avstralskim parlamentom v Canberri. Takrat sem prvič slišal za novo parlamentarno skupino Parliamentarians for Slovenia and Croatia, katere člani so bili politiki različnih političnih barv, ki so na tem velikem zborovanju tudi spregovorili. Sam se tega dogodka nisem udeležil, mnogi Slovenci z različnih koncev Avstralije pa so naredili dolgo pot v našo prestolnico. Takrat je na Hrvaškem že divjala vojna in nujno je bilo, da Avstralija čimprej prizna samostojnost Slovenije in Hrvaške. Menda je bilo na tem velikem srečanju pred avstralskim parlamentom prisotnih približno petdeset tisoč ljudi.

P. Bazilij, dr. Jože Pučnik,
Marcela Bole

Na številnih tiskovnih konferencah smo člani Slovenskih narodnih svetov in drugi medijem podajali svoje komentarje in izjave, ki so jih v Avstraliji predvajali pri vseh glavnih televizijskih poročilih in na radiu. V tistem času so bile razmere v Sloveniji in na Hrvaškem glavna novica in vedno smo si prizadevali s spoštovanjem promovirati pravični cilj Slovenije in Hrvaške za neodvisnost in mednarodno priznanje. Kljub temu so nekateri oddelki osrednjih medijev poročali neresnične trditve; Slovence so na primer označili za »rebels« (upornike), ker so z orožjem branili svojo svobodo in neodvisnost. Žal so tudi nekateri srbski mediji v Avstraliji poročali neresnice v zvezi z dogodki v Sloveniji in na Hrvaškem. Nujno je bilo treba preklicati kakršnekoli napačne

informacije o Sloveniji in sosednji Hrvaški in sam se tega zagotovo nisem bal.

Slovenski narodni svet Viktorije in Svet slovenskih organizacij Viktorije sta posebej pripravila javni peticiji, ki sta ostro obsodili vojno agresijo nad Slovenijo in zahtevali, da Avstralija in mednarodna skupnost čimprej priznajo slovensko samostojnost. Za obe peticiji so skupaj zbrali več tisoč podpisov, ne le v slovenski, ampak tudi v širši avstralski skupnosti. Ponosni, zavedni in radodarni Slovenci širom Avstralije smo nabrali tudi več kot 266,000 avstralskih dolarjev za pomoč Sloveniji po vojni agresiji jugoslovanske vojske. Vsa slovenska društva v Viktorji pod okriljem Sveta slovenskih organizacij Viktorije, Slovenski narodni svet, slovenski misijon v Kewju in slovenske radijske oddaje so se združili v nabiralni akciji pod imenom »Slovenian Relief Appeal«. Podobne nabiralne akcije za pomoč Sloveniji so bile organizirane v vseh drugih glavnih mestih Avstralije, kjer živi veliko število Slovencev. Kaj ni to res pravo spoštovanje in ponos do našega slovenskega naroda in boljše prihodnosti naše prelepe, ljube, spoštovane deželice na sončni strani Alp, ki jo je tako brutalno napadla »neljudska« armada?

V letih 1990 in 1991 smo bili Slovenci vseh političnih in ideoloških prepričanj enotni za skupno stvar slovenske neodvisnosti in mednarodnega priznanja. Škoda, da ta enotnost ni trajala in da danes nekateri izjavljajo, da samostojna Slovenija, ki jo je takrat obljubljalo njeno politično vodstvo, ni tista država, o kateri so pred 30 leti sanjali. Nekateri so upali, da bo samostojna Slovenija postala »druga Švica«. To se seveda ni zgodilo in se ne bi moglo zgoditi, saj Slovenija ni Švica! Žal imamo tudi nekatere tako imenovane »koristne bedake«, ki menijo, da je takratna demokratično izvoljena slovenska vlada namerno provocirala jugoslovansko vojsko, da je potem prišlo do vojne v Sloveniji, da bi tako »pridobili naklonjenost mednarodne skupnosti« za slovensko samostojnost. Kako noro!

Današnja Slovenija ima gotovo svoje izzive, kot jih ima vsaka druga država, tudi naša Avstralija. Korupcija in nepotizem sta vprašanji današnje slovenske politične družbe in Slovenci se moramo še nekaj več naučiti o življenju v liberalni

Zalika in Vinko Rizmal

Lenti Lenko in Anica Markič

vse žive in pokojne člane in članice nekdanjih Slovenskih narodnih svetov, Avstralske slovenske konference, voditelje in člane naših slovenskih društev ter drugih skupin in posameznike v slovenski skupnosti v Avstraliji, ki so tako srčno prostovoljno delali v korist Slovenije in njene bitke za samostojnost in mednarodno priznanje. Ne morem vključiti vseh imen naših pridnih rojakov, ker se bojim, da bi koga pozabil omeniti.

Zavedam se, da sem morda, celo nehote, vznemiril ali celo užalil nekatere ljudi v slovenski skupnosti z močnimi in celo spornimi mnenji, ki sem jih izrazil javno v pisni obliki ali v radijskem etru. Iskreno se opravičujem za kakršenkoli prekršek ali ogorčenje, ki sem ga morda povzročil v tem času. Kot pravi stari slovenski rek: »Brez zamere!«

Vedno bom hvaležen, da je takratna zvezna laburistična vlada pod vodstvom Boba Hawka in Paula Keatinga držala besedo, da je bila Avstralija ena prvih držav, ki je Sloveniji in Hrvaški podelila uradno diplomatsko priznanje. To se je zgodilo 16. junija 1992, in tisti večer so bila na stopnicah viktorijskega parlamenta nepozabna praznovanja, kjer se je več sto Slovencev, oblečenih v narodne noše, zbralo z novimi slovenskimi zastavami z grbom na velikem praznovanju pod okriljem Slovenskega narodnega sveta Viktorije. Javno smo se zahvalili naši Avstraliji za hitro priznanje slovenske samostojnosti z našo prelepo domačo

demokratični družbi, kjer so sprejeta celo različna ideološka in politična stališča, kot je pri nas v Avstraliji. To bo trajalo in nič ne bo popolno: ne v Sloveniji, ne v Avstraliji ali kjerkoli drugje. Žalostno je tudi, da se veliko mladih, visoko izobraženih in sposobnih Slovencev odloča, da bo zapustilo državo svojega rojstva zaradi boljših priložnosti in živelo drugje. Tega bi se bilo treba čim prej lotiti, da bi ustavili beg možganov s »sončne strani Alp«.

Tudi pandemija covida-19 je bila nadloga za prebivalce Slovenije. Le želimo si lahko, da bi se stvari opazno izboljšale, ne samo v Sloveniji, ampak tudi drugod po Evropi in po svetu.

Zelo sem ponosen, da sem bil aktivni član Slovenskega narodnega sveta Viktorije in Avstralske slovenske konference, in nikakor mi ni žal, da sem aktivno sodeloval v naši tako imenovani »bitki za Slovenijo« v Avstraliji. Zelo spoštujem

slovensko glasbo, veselimi govori in plakati. Melbournski časopis *The Age* je naslednji dan na prvi strani objavil članek o našem praznovanju s fotografijo, na kateri je bil plakat Zorke Černjak z napisom THANK YOU AUSTRALIA!

Tudi druga velika praznovanja so bila v številnih slovenskih društvih in v Slovenskem verskem in kulturnem središču v Kewju. Več kot tisoč ljudi se je udeležilo tudi velikega praznovanja s kresom v Slovenskem društvu Melbourne 15. januarja 1992, ko je takratna evropska skupnost uradno priznala Slovenijo in Hrvaško kot samostojni državi. Nekdanji pokojni melbournski nadškof Francis Little je celo dvakrat daroval sveto mašo za Slovenijo in Hrvaško v katedrali sv. Patricka v Melbournu, kjer smo se v zelo velikem številu zbrali Slovenci, Hrvati in drugi, oblečeni v narodne noše in z našimi zastavami. Ne bom pozabil velike proslave v čast mednarodno priznane države Slovenije, dne 8. februarja 1992 v državni dvorani Malvern Town Hall v Melbournu, na kateri je bilo navzočih čez 700 gostov. Glavni organizator tega nepozabnega dogodka je bil Slovenski narodni svet Viktorje, častni gost pa je bil takratni slovenski obrambni minister g. Janez Janša.

Naj omenim še pokojnega patra Bazilija Valentina OFM MBE in patra Nika Žvoklja OFM iz Slovenskega katoliškega misijona sv. bratov Cirila in Metoda v Melbournu, ki sta vedno z velikim navdušenjem podpirala vse akcije v zvezi z našo bitko za samostojno Slovenijo v Avstraliji. Pater Niko je tudi mene in drugo slovensko mladino spodbujal, naj v tej zgodovinski bitki za našo prelepo, neodvisno,

svobodno in demokratično Slovenijo ostanemo zavedni in ponosni avstralski Slovenci. Takrat smo v Slovenskem misijonu v Kewju ustanovili Slovensko mladinsko skupino (Slovenian Youth Group), ki je aktivno sodelovala pri vseh glavnih akcijah v zvezi s promocijo samostojne Slovenije, širjenjem slovenske kulture in identitete med drugo in tretjo generacijo slovenske mladine. Pater Niko je večkrat močno poudaril, da naj v naših srcih vedno nosimo Slovenijo in slovenstvo, kljub temu, da se tam nismo rodili in naša slovenščina ni brezhibna.

Letošnje praznovanje bi moralo biti namenjeno Sloveniji in njenim številnim dosežkom v zadnjih tridesetih letih. Videti je bilo, da je Slovenija, kljub velikim izzivom in grožnjam Beograda in JLA, vendarle hitro vzpostavila demokratično, suvereno, neodvisno in svobodno slovensko državo. S tem je naša deželica pod Triglavom izpolnila več kot tisočletne sanje in voljo velike večine Slovencev v domovini in po svetu, da Slovenci doma sami odločajo o svoji prihodnosti in usodi, da mirno živijo in si sami režejo svoj kruh v svobodni, demokratični, suvereni in samostojni slovenski državi! Plebiscit, ki je potekal 23. decembra 1990, je jasno pokazal to težnjo, ki je šest mesecev kasneje, 25. junija 1991, postala resničnost. Zelo sem ponosen na to, kaj je Slovenija kot mlada država v osrčju Evrope dosegla in še dosega. Hkrati pa kot realist razumem tudi izzive, s katerimi se Slovenija kot mlada država z zelo majhnim številom prebivalstva še vedno sooča.

Naj ob tej priložnosti čestitam vsem avstralskim Slovincem, tudi tistim, ki jih žal ni več med nami, ki so kakorkoli prispevali k promociji svobodne, demokratične, suverene in neodvisne Slovenije. Vedno bom zelo ponosen avstralski Slovenec in dvojni državljani dveh čudovitih držav: Avstralije in Slovenije!

Živela naša prelepa, svobodna, demokratična in samostojna Slovenija!

Živela naša prelepa, multikulturna, demokratična in svobodna Avstralija!

Bog živi Slovenijo in Avstralijo!

Hvala patru Simonu Petru Berlecu za vso njegovo skrb in odlično delo pri urejanju *Misli*.

S prisrčnimi in prijateljskimi slovenskimi pozdravi!

Lenti Lenko OAM

VAŠI DAROVI

ZA BERNARDOV SKLAD: \$880: Jože Košorok. \$120: Antonija Coby. \$100: Slavka Podbevsek. \$50: Ana Sarazin. \$40: Marija Belavic, Alma Štefanič, Slava Fatovič, J. Sullivan, Štefka Tomšič, Nives Kocjančič. \$30: Jerica Grželj, Jože & Marta Gjerek, Marija Godec, Joseph Kučko, J & A. \$20: Paula Ogrizek, Graciela Remec, Ivanka Šimec, Anton Ferfila, Marjan Saksida, J. Plaznik, S & B Vrh, A & D Plej. \$10: Vida Horvat, Tone Resnik, Ema Mailow.

ZA LAČNE: \$60: Anita Sarazin.

POLOVINKE

Katarina Mahnič

Voda naša vsakdanja (8)

Trideseto obletnico slovenske samostojnosti praznujem na Hrvaškem. Obhajam jo po svoje, brez pompa, v kampu Bunculuka blizu Baške na jugu Krka, ki leži med skalnimi pečinami in morjem. Kombi z Branetom postaviva med veličastnimi borovci, obesiva viseče mreže, razpostaviva mizo, stole in ležalnike, pogrneva preproge in šotorsko plahto, da Dingov kožuh zaradi iglic ne bo preveč zavozlan, in deset dni bova tukaj doma. Okoli naju petje škržatov; vonj smilja, sivke, smole; šumenje dreves. Samo po klancu navzdol se spustiš do morja, do bele prodnate plaže in božanskega pogleda na kamniti nenaseljeni otoček Prvić. Podoben je Golemu otoku – tudi ta na daleč očara. V toaletnih prostorih na tramovih zračnega ostrejšja gnezdiijo lastovke. Lastniki kampa so pod gnezda namestili bele lesene podstavke, ki prestrežejo njihove kakce. Kako domiselna, živalim in ljudem prijazna gesta. Dopustnik lahko tako brez strahu sedi na toaletni školjki in občuduje požrešne kljunčke in skrbno krmljenje lastovičjih mam.

Ker je letos vročina neznosna, vse noči prespim v viseči mreži pod milim nebom. Štiriindvajsetega junija opolnoči me že iz sna prebudi dolga kanonada in žarenje neba. Živopisani ognjemeti kar ne nehajo švigati v zrak med krošnjami borovcev in za nekaj časa popolnoma zasenčijo polno luno, ki je ravno to noč. Najprej pomislim, da so ves ta spektakel tridesetletni Sloveniji na čast »ušpičili« Slovenci, ki v Baški radi dopustujejo – še luno da so obesili na nebo – potem pa se spomnim, da je Hrvaška samostojnost razglasila na isti dan kot mi. Le da je ona svojo »predrznost« drago plačala. Napol budna napol v snu se zibljem in sprehajam po spominih. Kako mlada sem bila takrat. Smrklja, ki je ravno začela delati pri novoustanovljenem časniku *Slovenec*. Spomnim se veselega rajanja na ljubljanskem Kongresnem trgu, vznesenih govorov, glasbe, vsesplošnega veselja ... Tudi pijače, ki je tekla v potokih. Domov v Šiško sem kolesarila v zgodnjih jutranjih urah, ne da bi vedela, da se z druge strani proti Ljubljani že valijo tanki.

Spomnim se barikad po mestnih ulicah, pa improviziranega novinarskega štaba na vrtu hotela Union. Spomnim se adrenalinskega nemira v naši časopisni hiši. Najbolj pa se spomnim dne, ko smo pričakovali letalski napad in so vse

Plaža Vrženica pri Baški na otoku Krku

Slovenčeve uslužbenke nagnali v zaklonišče pod *Delovo* stolpnico, ki je bila naša sosedka. Varnost nam je torej prijazno omogočila konkurenca, tako kot so v prvi svetovni vojni vojaki sovražnih strani v strelskih jarkih v dneh pred božičem sklenili božično premirje (Christmas Truce) in se družili med seboj.

Spomnim se, kako sem, preden sem poniknila v podzemlje, histerično telefonirala atku. Takrat je bil že v pokoju, a je vsak dan hodil delat v pisarnico v centru mesta. »Bombardirali nas bodo, glej, da ostaneš doma. V garažo se skrijte!« sem vpila, on pa mi je mirno rekel: »Ne zganjaj, no, cirkusa! Ti boš mene učila, saj sem ja vojno preživel.« Spomnim se, kako me je v zaklonišču še kar naprej grozno skrbelo za atka, pa mamico, pa Jona, za ljudi skratka, sodelavec Matjaž, sveže diplomirani novinar, pa ni in ni nehal stokati: »Joj, kako mi je žal, da nisem svojega dela prekopiral na več disket, in vsako shranil nekje drugje. Kaj če bomba pade ravno tja, kjer imam spravljeno tisto edino?« Smešno se mi je zdelo, da ga lahko v takem trenutku skrbi njegovo delo, ne bližnji – in kaj je pri rosnih petindvajsetih že napisal takega, da bi bilo nenadomestljivo? Čez slaba dva meseca se je ubil pri plezanju v Severni triglavski steni. Spomnim se, da sem, tokrat grenko, pomislila – kaj bi mu zdaj pomagale vse tiste diskete?

Petindvajsetega junija sem torej na plaži. Uživam in kar malo me je sram, ker na dan, ko bi morala pokati od narodne zavesti, znova ugotavljam, da na svetu ni lepšega morja od hrvaškega. Še vedno ga imam za svojega, za našega. Ponosna sem na samostojno Slovenijo, nikoli nisem objokovala razpada Jugoslavije in se niti najmanj nimam za jugonostalgika, pa vendar so stvari, ki v moji zavesti še vedno živijo kot naše skupne. Predvsem morje in glasba. Hrvaško morje je bilo vsako poletje moj drugi dom; s starši najprej večkrat Rab, pa Dalmacija in njeni otoki, dokler sama nisem odkrila Silbe. In potem Silba tolikokrat, da sem na tem otoku skupaj gotovo preživela leto dni svojega življenja. In v zadnjem obdobju Baška. Obmorsko, sploh otoško življenje te zasvoji, obremeni te z željo po svobodi, po razgledih in barvah in vonjih in zvokih, ki so na meji resničnega, po vetru v laseh in bosih stopalih in soli na koži. V romanu Romaina Rollanda *Miklavž Brevgnon* naslovni junak, eden največjih svobodnjakov v svetu literature, izusti: »Bližja od srajce mi je koža.« Stavek tjavendan, bi človek pomislil, ampak poleti, na morju, ga razumeš čisto drugače. Poleti smo več ali manj slečeni, odvržemo navlako oblačil kot kača odvrže svoj lev. Takrat je res pomembno, da se dobro počutimo v svoji koži, tisti od Boga dani, tudi ko ni več vsa gladka in napeta, tudi ko se zguba, osuši, izgubi svoj bahavi mladostni sijaj. Nikoli ni koža tako res naša, tako ponotranjena, tako z našim umom in dušo povezana, kot poleti, ko jo hočeš nočeš ves čas gledamo in se je dotikamo.

Vse to razmišljam ob butanju valov, da bi si vsaj malo razjasnila, zakaj sem v poletnih mesecih čisto drug človek kot pozimi, in zakaj so mi tudi drugi ljudje poleti ljubši. Berem novo knjigo Toneta Partljiča, o kateri moram napisati oceno za radio. Partljiča vsi poznamo kot žlahtnega komedijanta (njegova drama *Moj ata, socialistični kulak* vam je najbrž znana), *Ljudje z otoka* pa so zbirka novel o majhnem

jadranskem otoku, kamor avtor prihaja na dopust in obiske že 35 let, nekako tako kot jaz na Silbo. V zgodbah se spominja preteklosti, odstira krut in neromantičen pogled na zaprto otoško skupnost, predvsem pa govori o življenju, ki izginja.

Skozi čas se je tudi Otok vedno bolj spreminjal, vaščani so dobili elektriko in nov pomol, da so na otoku lahko pristajale tudi večje ladje, s katerimi je prišlo tudi vedno več turistov. Izseljenci so prihajali na dopust in počitnice, nekateri starci so se celo za zmerom vrnili na Otok, ki ga v daljnem in bogatejšem povsem drugačnem svetu nikoli niso mogli pozabiti. Vonj zraka, veter z morja, kričanje galeb, oljke, lovor ... eh, česa podobnega ni nikjer na svetu.

Drugi najpomembnejši datum letošnjega poletja je bil gotovo 11. julij, ko smo se državljani udeležili referenduma o vodi. Zanj so morale različne naravovarstvene civilne iniciative v 35 dneh zbrati 40.000 potrebnih, na upravnih enotah overjenih podpisov proti škodljivemu Zakonu o vodah, kar jim je tudi uspelo.

Vprašanje na glasovalnem listku se je glasilo: *Ali ste za to, da se uveljavi Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah, ki ga je sprejel Državni zbor na seji dne 30. marca 2021?* Njegovi predlagatelji so zakon sicer predstavljali kot nadgradnjo že obstoječega in kot zaščito poplavnih in priobalnih območij, v resnici pa bi z njegovim sprejetjem ogrozili naravo, kakršno poznamo, kakovost življenja in pitno vodo. Predvsem pa bi bili kaj

Tolmun Klevevž pri Šmarjeških Toplicah

kmalu lahko onemogočeni mnogi dostopi do naših morskih, rečnih in jezerskih obal, kjer bi se znale bohotiti gradnje tiste bogate elite, ki je še vedno znala zlesti takšnim zakonom skozi šivankino uho. Ste bili kdaj ob Vrbskem jezeru na avstrijskem Koroškem? Tam je težko priti do vode. Vse je ograjeno, vse je zasebna last. Si predstavljate, da bi imeli prepovedan dostop do Bohinjskega ali Blejskega jezera? Jaz si ne. Prav tako si ne predstavljam, da se pozimi ne bi več mogla okopati v Klevevžu, toplem naravnem tolmunu blizu Šmarjeških toplic. Da se ne bi mogla, v kopalkah in samo v brisačo zavita, spustiti po naši novomeški ulici do jezu na Krki, ki šumi ravno pod mojim oknom, in si vročega poletnega dne ohladiti s plavanjem. Da ne bi več mogla kjerkoli skočiti v belokranjsko lepotico Kolpo ali po njej zaveslati v kanuju, ker ne bi bilo mesta, kjer bi ga lahko spravila v vodo. Kako je videti ograja ob reki v Beli krajini zaradi begunske krize še predobro vemo, ampak rečne radosti so vseeno dovoljene.

Zato sem šla glasovat PROTI zakonu že predčasno in si močno želela, da tako naredi čim več prebivalcev Slovenije. Da ne bomo samo govorili o izjemnih čude-sih naše narave, ampak se ji bomo tudi postavili v bran. Da ne bomo imeli samo

Novo mesto in njegova Krka

ampak obveza in dolg naravi. Slovenski naravi. In kako že pravijo – pobožne želje so meso postale, saj se je nedeljskega referenduma udeležilo skoraj polovico volilnih upravičencev, kar je za ponavadi kilavo slovensko udeležbo na vo-

litvah res veliko. Še bolj razveseljujoče pa je, da je prišlo na volišča ogromno mladih; nekje sem prebrala, da je bil to »vrhunec aktivacije mladih« pri nas. Skoraj 87 odstotkov udeležencev referenduma je glasovalo PROTI. Prijateljica Vika, s katero sva šli skupaj na volišče, mi je takoj po zmagi poslala SMS: »Smo enkrat spet skupaj stopili. Lepo.« Takoj pomislim na pokojno Anko Makovec – Anko Tasmanko,

Z Zorko Černjak na enem od jezov na Kolpi borko za nezajezone reke in neokrnjeno naravo, kako ponosna in srečna bi bila ob takšnem izidu. In tudi ob trideseti obletnici samostojne Slovenije. Na Tasmaciji je lahko živela, ker jo je tako spominjala na rodno domovino, na njene gore in reke. Anka je rada govorila, da se je za dobro, pravično stvar treba boriti, a se nikoli pridružiti različnim organizacijam, združenjem, političnim strankam, pa če njihovi programi še tako prepričljivo zvenijo. »Počasi te zaslužnijo, zaslepijo tvoj pogled. Najbolj neustrašni borci so ponavadi neopredeljeni, svobodni posamezniki.«

Pomežiknem in dvignem palec Anki v nebo.

na jeziku te naše prelepe, ravnokar trideset let samostojne domovine. Zame to nikakor ni bila politična opredelitev, tudi ne nezaupnica vladi, kar so številni poudarjali,

BILO JE NEKOČ ...

izpod vašega peresa

Ali imamo lahko več kot eno domovino?

Danijela Hliš

Zame je domovina »homeland«; pod to besedo razumem deželo, kjer sem doma, kjer živim. Domovina zame ni dežela, v kateri sem se rodila (country of birth). A mnogi izseljenci po svetu jo tako pojmujejo, in hrepenijo po domovini od takrat, ko so jo zapustili, pa vse do smrti.

V 71 letih mojega življenja so zame postali pomembni stavki: Ne sanjaj o jutri, da ti ne bo ušel danes. Dobro si postelji, da boš varno in udobno ležala. Sprejmi stvari in bodi z ljudmi takšna, kot si želiš, da bi bili oni s tabo. Zavedaj se, da lahko v svoji glavi in mislih gojiš plevel ali vrtnice. Življenje je večna sprememba, nič ni trajno. Ne joči za preteklostjo, objemi sedanost.

Na tej sliki sem pri sedemnajstih letih kvalificirana kmetijska delavka. Obrezujem drevje v sadovnjakih občine Velenje, da izplačam štipendijo, ki sem jo od njih dobivala za to tehnično šolo. Pridno hranim denar in nekaj dni po svojem osemnajstem rojstnem dnevu odpotujem z ladjo v London.

Tam se zaposlim kot varuška (au pair) v družini Moore. Pazim malega Lloydja. Gospa in gospod Moore sta do mene zelo prijazna. Obiskujem večerno šolo in se učim angleškega jezika. Čutim, da imam v sebi malo ciganske krvi. Verjamem, da bi mi Bog dal korenine, če bi hotel, da останem na enem mestu, tako pa sem svobodna, da grem s trebuhom za kruhom. Želim si, da bi nekoč delala kot prevajalka ali tolmačka, videla čim več sveta, spoznala veliko ljudi in kultur.

Sledi Pariz, kjer študiram na Alliance Francaise. Zelo sem osamljena in zelo revna. Hudo zbolim. V svoji mali sobici

Zadruga Velenje, Danijela s sodelavkami

študentko Colette, ki je po vseh teh letih še vedno moja najboljša prijateljica. Ona je ostala v Rimu, kjer se je poročila z Italijanom, medtem ko sem jaz celo življenje vandrila po svetu. V Rimu se prvič zaposlim kot prevajalka/tolmačka. Spet me pošljejo v Ženevo, potem nazaj v London. Delam, lepo zaslužim, tudi zaljubim se. Sem edina belka na afriški ambasadi Sierra Leone.

Nekega večera, ko prevajam na združenju mednarodnih diplomatskih delavcev, me avstralski ambasador povabi v Sydney. Pove mi, da je pot plačana in ima zame dobro plačano službo, stanovanje in vse. Sprejemem, in od 1984 do 1986 prevajam za Transfield Pty Ltd. Delavci iz različnih dežel prihajajo na intervjuje za službo, a ker ne znajo angleško, jim pomagam najti primerno delo. Delam tudi za Ethnic Affairs Commission of NSW in podnaslavljam filme za televizijski program SBS. Pišem in objavljam v Naših stazah, Rodni grudi, Zborniku, Svobodnih razgovorih, Multicultural Writers of Australia ...

v sedmem nadstropju (brez dvigala) že pišem poslovilna pisma, vendar me pozdravijo. Iz domovine pride očetov telegram, da je mama v bolnici. S starim vlakom Simplon Express se odpeljem domov. Nič hudega ni z mamo. Rodila je, pri dvajsetih letih dobim brata. Krasno! Iz Pariza grem študirat v Ženevo, spet pazim otroka, Thierry mu je ime. Zelo lepo je tukaj. Šest mesecev potem živim v Španiji, v Barceloni. Nato Rim, kjer na šoli Dante Allighieri spoznam francosko

Še preden z ladjo Gallileo Gallilei iz Sydneyja odrinem v Neapelj, imam srečo spoznati velik del Avstralije. Z avstralskim prijateljem Petrom narediva kakih 20.000 kilometrov, taboriva v malem šotoru, kuhava špagete na ognju, preživiva nekaj časa z Aborigini v Northern Territoryju, kar mi je za večno ostalo v srcu in spominu. Prenočiva na Ayers Rocku in pričakava sončni vzhod. Ujamem prvo ribo.

Ob večerih, ko končam službo pri Transfield Pty Ltd, poučujem ples na Arthur Murray School of Ballroom Dancing. Pogrešam Evropo, arhitekturo, zgodovino; Avstralija je tako »nova«, težko jo razumem.

Mama me v tistih letih kliče lastovka, ki se vedno znova vrača v svoje gnezdo, potem pa spet odleti.

Leta 1978 sem spet v Evropi, delam v Parizu, kjer se poročim s Francozom Claudom. Leta 1979 me pregovori, da emigrirava v Avstaliijo. Ravno pred odhodom nama oropajo stanovanje – moja zlatnina, znamke, potni listi, denar, vse je izgubljeno. Z grenkim okusom odletiva proti Sydneyju, kjer kmalu postaneva Avstralca. Čeprav Claude zelo dobro obvlada angleški jezik, ga Avstralci ne razumejo, ker ima močan francoski naglas. Tudi on njih ne razume. Po enem letu končno najde službo skladiščnika, čeprav je visoko izobražen računovodja. Leta 1981 mi odkrijejo raka, a preden imam čas za operacijo, se oče v Sloveniji hudo ponesreči in moram tja. Po devetih dneh kome se končno prebudi. Začnejo z njegovo rehabilitacijo, jaz pa se vrnem v Astralijo in grem na operacijo. V življenju me bo rak še večkrat obiskal.

Vrstijo se lepi in hudi trenutki. Leta 1983 mož zboli in v psihiatrični bolnišnici izvem, da so ga v Franciji že pri štirinajstih letih zdravili z elektrošoki zaradi shizofrenije. Njegov samomor – vrže se pod vlak – me zelo potolče. Prodam najino stanovanje v Sydneyju, odplačam posojilo in se preselim v Melbourne, da začnem znova. Sama, utrujena, a ne popolnoma obupana. Kot vedno čutim, da me ima moj Bog, ki ne pripada nobeni religiji, rad in mi stoji ob strani, kljub temu, da je moja življenjska pot precej naporna. Sledijo leta zdravljenja, delam pri Victorian State Accident/Compensation Commission kot direktorica za zaposlovanje. Ko sprejemam boljšo službo na podeželju, v tekstilni tovarni Norwellan v Stawellu, mi moj šef in sodelavci podarijo kolo!

Sledi veliko druženja s Slovenci, spletejo se nova prijateljstva: s Petrom Košakom, našim pesnikom, Danico, Anko, Jelko in Vasjem, in

preseli v Sydney k partnerju, ki ima tam tovarno. Mama in ata ostaneta sama v Sloveniji, zaradi bolezni ne moreta več samostojno živeti, tako da tudi njiju pripeljemo v Avstralijo. To je čudež; nikoli si ne bi mislila, da se mi bo, ciganki, sčasoma pridružila vsa družina. Moje življenje se spremeni. Zdaj se moram posvetiti staršema, ki ne govorita angleško in me potrebujeta za vse.

Na tej sliki smo na ladji Spirit of Tasmania, na poti s Tasmanije v Melbourne; pri patru v Kewju starša slavita 50. obletnico poroke. V kuhinji takratnega Doma matere Romane preživimo lepe trenutke.

Naredim dodatne šole, izobražujem se o demenci, staranju. Zgodi se ločitev – mož ne prenese novega življenja, noče me deliti z mojo družino, napadalen je in grozeč. Sama sem precej bolna, vlečem se iz dneva v dan.

Ati umre, z mamo, ki ima demenco, se preseliva v Hobart. In da ne bom preveč dolgovezila, naj dodam le, da se po mamini smrti preselim še enkrat, in sicer na Sunshine Coast, kjer še danes živim v vasici za upokojence. Še vedno sem zelo aktivna in pomagam ljudem, ki imajo demenco, ali ne govorijo dobro angleško, ali potrebujejo pomoč pri drugih stvareh. Še vedno verjamem, da mi je Bog dal

številna druga. Pridno pišem in objavljam, spet se poročim, izide tudi moja prva dvojezična knjiga poezije *Whisper/Šepetanje*. Revija ITA objavi dolg članek o meni; o Slovenki, priseljenki, ki se kljub delu v bolj moških panogah vedno bolj dviga na karierni lestvici. Na fotografiji sem kot sodobna poslovna ženska.

Mož izgubi službo, seliva se na Tasmanijo, kjer leta 1991 zgradiva malo letovišče Bicheno Hideaway. Iz Slovenije nama na pomoč priskočita tudi brat in njegova žena in ostaneta v Avstraliji.

Objavim svojo drugo knjigo *Hideaway Serenade*; vidi se, kako sem zaljubljena v naravo, morje. Kraj Bicheno je čudovit. Hideaway je nebeški, čutim, da sem našla svoj DOM. A sledi veliko zelo težkih, pa tudi lepih trenutkov. Leta 1996 se sestra z 18-letnim sinom iz Slovenije

eno roko, da pomagam sebi, in drugo, da pomagam ostalim ljudem. Pred nekaj leti sem objavila tretjo knjigo z naslovom *Forget-me-nots/Spominčice*; zgodbe o staranju in demenci. Predavam na konferencah, veliko potujem, potapljam se v morjih, najbolj srečna sem med koralami in ribami. Zdravje mi zelo nagaja, telo in možgani so precej utrujeni. Družina in prijateljice, prijatelji, vsega imam v izobilju, a sem včasih tudi zelo sama za vse. Vedno pa sem Bogu hvaležna za svoje življenje, tudi ko trpim! Življenje je res najlepši DAR. Greh je, če se ga ne trudimo polno živeti.

V življenju sem se verjetno selila več kot 60-krat; samo v zadnjih 15 letih šestkrat. Vedno sem bila sama za vse. Zato ni nič čudnega, da sem fizično in psihično precej utrujena. Normalno je tudi, da nisem zdrava, a kot poje Edith Piaff: **Je ne regrette rien**. Ničesar ne obžalujem. Včasih je bilo, je in bo zelo hudo, a življenje je res ena velika pustolovščina, ki jo ustvarjamo sami.

Včasih ne morem razumeti, kdo sem in kam spadam; veliko mojih zgodb in pesmi govori o tem. Za vsakega človeka ima emigracija dobre in slabe plati. Veliko priseljencev nikoli ne neha sanjati o rojstnem kraju, o rojstni grudi. Taki, ki so imigrirali v novo deželo tolikokrat kot jaz, pa za to nimamo ne časa ne volje. Počutim se svetovljanka, hči matere narave, in moj dom je tam, kjer so ljudje, ki me ljubijo in sprejemajo. In jaz ljubim in sprejemam njih. Kot sva vedno govorili s prijateljico, našo aktivistko Anko Makovec: »Ne damo se! Pademo in se spet pobereмо.«

Begunci iz Burundija,
ki sem jih učila angleščino na Tasmaniji

Za pomoč sektorjema Australian Aged Care in CALD (Culturally and Linguistically Diverse Communities) sem dobila državno zahvalo za svoje delo. Pomeni mi več kot kot kupi denarja. Pablo Picasso pravi: »The meaning of life is to find your gift. The purpose of life is to give it away.« (»Smisel življenja je, da najdeš svoj dar. Cilj življenja je, da ta dar podariš.«)

Strinjam se z njim.

IZ KRALJIČINE DEŽELE – QUEENSLAND

Mirko Cuderman

V zadnjem obdobju vam lahko poročam o veselem dogodku, ko smo v nedeljo, 27. junija, praznovali 30. obletnico samostojne Slovenije. Za to slovesnost so se že zgodaj začele priprave raznih pododborov pod vodstvom Nevenke Golc Clarke. Slovenska šola SLCA – Slovenian Language and Cultural Association Qld – je prevzela glavno vlogo pri organizaciji. Pridružile so se še SAAA – Slovenian Australian Academic Association s sponzorji PBezy Pocket books, Harvey Norman in številni posamezni darovalci. Društvo Planinka je odklonilo sodelovanje, saj je imel ožji krog njihovih članov istočasno kosilo v Sunybank Sport Clubu. Slovesnost

se je odvijala v veliki plesni dvorani v zelo uglednem centru Victoria Park Golf Complex. Za to pomembno obletnico naše mlade in lepe Slovenije je bilo primerno in prav, da je bil izbran tej slovesnosti primeren prostor. S pomočjo donatorjev in sponzorjev je bila vstopnina, vključno z odličnim kosilom, dostopna vsem, ki so se je želeli udeležiti. Prodanih je bilo 160 vstopnic,

kar je rekordno število vseh dosedanjih prireditev pri nas v Brisbanu.

Mlajši rod rojakov, ki se je v zadnjih letih naselil v tukajšnjih krajih, je s to svečanostjo, s svojim nesebičnim delom in žrtvovanjem, dokazal, da goji močno ljubezen do rodne domovine. Veselo sem bil presenečen, ko se je »master of ceremony« v otvoritvenem govoru zahvalila Bogu za dar samostojne Slovenije in prosila Jezusa Kristusa za blagoslov naše svečanosti in za blagoslov naše rodne domovine. Ta blagoslov je bilo na tej prireditvi dobesedno čutiti, saj je bilo med navzočimi obilo veselja in medsebojnega objemanja ob srečevanju in pozdravljanju. Očitno je bil blagoslov tudi to, da smo bili ta dan obvarovani pred vsakršnimi zaprekami, saj so bile že naslednji dan zaradi virusa napovedane obvezne odločbe proti združevanju in omejitve z maskami. V obsežnem programu je bilo lepo videti otroke slovenske šole, ki so nastopili s plesno točko in nam zaigrali in zapeli: »Jaz, pa ti, pa židana marela ...« z lepo okrašenimi marelami. Opazil sem več zelo talentiranih pevcev, pevk in igralcev harmonike ter raznih inštrumentov, ki so spremljali program. Bilo je tudi več govornikov, ki so nam dali nov zagon, med njimi tudi Andrej Kralj s slovenske ambasade v Canberri. V dvorani smo imeli na voljo dva večja televizijska zaslona, kjer smo lahko videli televizijske posnetke dnevnih poročil iz leta 1991, na katerih je bila naša prva slovesnost v društveni dvorani Planinke, ko smo pred 30 leti

Andrej Kralj

slavili slovensko samostojnost. Tudi jaz sem dobil priložnost, da sem mladi generaciji (takrat so bili nekateri še otroci, ki so še živeli v Sloveniji) lahko predstavil pomembne brisbanske dogodke v času bitke za Slovenijo. Videli smo tudi video posnetke protestnega zborovanja v Melbournu. Ves program – vključno z lepo okrašeno dvorano – je poudaril, kako pomembno je biti ponosen na svojo rojstno domovino, jo po potrebi tudi braniti in nikoli pozabiti.

V proslavo 30. obletnice svobodne Slovenije je Nevenka vključila tudi naše glavno mesto Brisbane. Dosegla je, da so 25. junija našo brisbansko ikono Story Bridge razsvetlili z barvami slovenske trobojnice: belo, modro in rdečo. Ravno tako je bil v slovenske barve odet tudi Victoria Bridge. Z Ivanom Pišotkom, ki je bil takrat pri nas na obisku, sva se odpravila v Brisbane, da to fotografirava in se prepričava, kakšen je videti naš most v slovenskih barvah. Tam sva opazila, da je veliko ljudi v bližnjih restavracijah ob obali reke Brisbane občudovalo čudoviti (le tisti dan) slovenski most.

Trenutno smo v Brisbanu zaradi virusa v lockdownu. Pater Darko je pripravljen na obisk Brisbane v avgustu, če ne bo omejitev in zaprtih meja. Upajmo vsaj, da se bomo lahko srečali v Marijini dolini v soboto, 11. septembra, ko bomo praznovali 12. obletnico slovenske brezjanske kapelice Marije Pomagaj.

Tiramisu – hrana serafinov, angelov ljubezni

Alen Ušaj

Zgodovina tiramisuja je razmeroma kratka. Ker je tako dober, se je več italijanskih regij borilo za naslov »domovina tiramisuja«: Toskana, Piemont in Benečija. Beseda »tiramisu« dobesečno pomeni »povleci me navzgor« (različica izraza »razveseli me«). Nekateri namigujejo, da je sladica dobila takšno ime, ker lahko deluje kot afrodiziak, je pa ime jedi v resnici povezano z visoko hranilno vrednostjo in nasitnostjo.

Številni zgodovinarji se nagibajo k temu, da je bil recept za tiramisu izumljen v 60. letih prejšnjega stoletja v restavraciji Alle Beccherie v Trevisu. Kuhar Roberto Linguanotto, po vzdevku Loli, ki je dolgo delal kot slaščičar v Nemčiji, je združil recepte bavarskih sladic z italijansko tradicijo, da otrokom za okrepitev postrežejo rumenjak, posut s sladkorjem. In tako se je rodila nova sladica. Recept je bil prvič objavljen leta 1983 v knjigi Giovanijsa Kapnistja *Beneške sladice*. Leta 2006 je bil tiramisu izbran za predstavnika Italije v seriji jedi »Sladka Evropa«

(seznam sladic iz različnih držav Evropske unije).

Znamenita italijanska sladica je narejena iz plasti piškotov, prepojenih z močno kavo, iz kremaste zmesi sira maskarpone ter stepenih jajc. Za piko na i je izdatno posuta z grenkim kakavom v prahu. Mi bomo tiramisuj dodali še navadno smetano, da postane rahlejši. Najbolje je, da tiramisu pripravimo en dan prej in ga do uporabe hranimo v hladilniku (največ štiri dni).

Sestavine:

400 g piškotov savoiard (lady fingers ali bebi piškoti)

kava z mlekom+ liker (cream whisky)

500 g mascarponeja

3 jajca

3 zavojčki vanilijinega sladkorja

nastrgana limonina lupinica ali zavojček

limoninega sladkorja

150 g sladkorja v prahu

150 ml navadne smetane za stepanje

tem en kakav ali temna čokolada v prahu za posip

Priprava:

V manjšo posodo nalijemo približno 3 dl vode in jo zavremo. V vrelo vodo dodamo približno tri zvrhane žlice kave, ki jo dobro premešamo. Vsebino nekajkrat prevremo, nato pa kozico odstavimo, da se kava posede.

V čisto kavo dodamo mleko in poljubni liker, ter po okusu sladkamo.

Beljake z električnim mešalnikom stepemo v trd sneg, rumenjakom pa dodamo sladkor in jih penasto umešamo. Vanje z metlico vmešamo mascarpone, nato pa še beljakov sneg. Za boljši okus kremi dodamo konjak ali kak drug liker in nastrgano limonino lupinico ali limonin sladkor.

Kavno mešanico prelijemo v plitko skledo z ravnim dnom. Vanjo pomakamo piškote (tako, da so prepojeni z njo) in jih polagamo v pravokotno posodo. Ko z njimi obložimo dno posode, jih enakomerno premažemo s polovico pripravljene kreme. Nanje spet razporedimo namočene piškote in jih premažemo s preostankom kreme. Po vrhu kremo enakomerno pogladimo in jo posujemo s kakavom v prahu, lahko pa dodate še kaj svojega. Sladico postavimo v hladilnik za več ur, da se vse sestavine dobro prepojijo.

Tiramisu razrežemo na poljubno velike kose in postrežemo na krožniku. Preprosto in hitro, brez peke.

Še nekaj praktičnih nasvetov:

Tiramisu pogosto pripravljajo s stepeno sladko smetano. Različice z beljakovim snegom so zanesljivo okusnejše.

Če v kremi ne želimo uporabiti svežih jajc, jih lahko nadomestimo s 150 ml smetane za stepanje.

Maskarpone lahko približno nadomestimo z mešanico pretlačene skute in kisle smetane v razmerju 100 gramov skute in 50 gramov kisle smetane.

Za pripravo tiramisuja uporabimo temno čokolado s 70 ali 85% kakava.

Za piškote je pomembno, da so mehki, a vseeno zadržijo svojo obliko. Zato vsak piškot potopimo v kavo le za sekundo, pri tem pa ne namočimo zgornjega dela. Ta se namaka potem, ko piškot obrnemo.

Če želimo z metlico ročno stepsti zelo gosto mešanico rumenjakov in sladkorja, jo stepamo v vodni kopeli oziroma nad paro. Na ta način ubijemo patogene mikroorganizme in podaljšamo čas skladiščenja sladice.

Beljakov sneg nam bo lepo uspel, če ga pripravljamo z beljaki, ogretimi na sobno temperaturo. K trdnosti menda pripomore tudi ščepec soli pred začetkom stepanja ali ščepec pecilnega praška tik pred koncem stepanja.

Za otroke je kavo bolje nadomestiti s kakavom.

Klasična oblika tiramisuja je okrogla, čeprav so bebi keksi bolj primerni za oblikovanje pravokotne sladice. Po možnosti izberite stekleno posodo, da se lepo vidijo naložene plasti.

Veselo na delo in uživajte v sladkanju!

Razmišljanja

Cilka Žagar

Želje za mojo Slovenijo

Ob tridesetletnici osamosvojitve želim vsem Slovencem in Sloveniji svetlo in uspešno pot v bodočnost. Me veseli, da končno tudi Slovenci lahko s ponosom povemo, kdo in od kje smo. V naši neodvisnosti smo še sorazmerno mladi. Še vedno se tudi učimo biti demokratični.

Če hočemo imeti demokracijo, se moramo držati demokratičnih pravil. V demokraciji večina vlada. Opozicija ima dolžnost iskati pomanjkljivosti večinske vlade in pripraviti svoj načrt v upanju, da bo na novih volitvah dobila večino.

V demokraciji imamo vsi pravico, da povemo, kar mislimo, toda zavedati se moramo, da s svojim govorjenjem pokažemo svoje sposobnosti. Z zmerjanjem pokažemo samo svoje podlosti in pomanjkljivosti. Kar nas združuje, je pomembnejše od tistega, kar nas razdvaja.

Mislim, da je za uspeh slovenskega naroda najpomembnejše, da dobro mislimo o sebi in o drugem. Upam, da bomo ostali dostojanstveni v samospoštovanju in spoštovanju drugega. Želela bi, da slovenske voditelje slovenski narod vodi s predlogi in pohvalami, namesto da jih napada z blatenjem. Če znamo pohvaliti, bodo dobri ljudje še raje dobro delali. Kot učiteljica sem v otrocih vedno našla kaj dobrega in to pohvalila, zato so dobro stvar radi naprej razvijali.

Že od vsega začetka so ljudje čutili potrebo, da nekdo prevzame odgovornost za varno pot. Zbirali so voditelje, ki so se jim zdeli sposobni, pravični, pošteni in odločni.

Zadnje čase je vsaka beseda, kretnja in odločitev voditeljev predmet posmeha, graje in obsojanja. Poročevalci iščejo umazanije, krivice in nepravilnosti pri političnih, verskih, vzgojnih in ekonomskih voditeljih. Pogosto spregledamo vse dobro, kar naredijo. Dandanašnji samo še v osmrtnicah slišimo kaj o dobrih delih pomembnih oseb. Kam pa pridemo, če bodo novice govorile samo o dobrih delih. Le kdo bo še bral in poslušal poročila, če ni novih škandalov.

Biti voditelj je zelo odgovorna služba. Pohvalo za naše delo ponavadi pričakujemo od vodstva, toda nihče ne pohvali voditelja. Tudi politik, direktor, župnik in učitelj radi slišijo, da njihov trud ni bil zaman in da so bili ljudje zadovoljni z njihovim delom. Če njihovega truda nihče ne opazi, se jim ne zdi vredno truditi.

Gledam vrabce, ki mirno sledijo glavnemu vrabcu, tako kot mravlje in čebele in levi. V naravnem sistemu ima vsak svoje mesto, svoje pravice in dolžnosti. Vsak ima pomembno vlogo za dobro svojega rodu. Vse vloge so enakovredne, ker eden brez drugega ne morejo obstajati. Tudi ljudje imamo enakovredne vloge, neglede na to, kakšno delo opravljamo.

Udomačitev

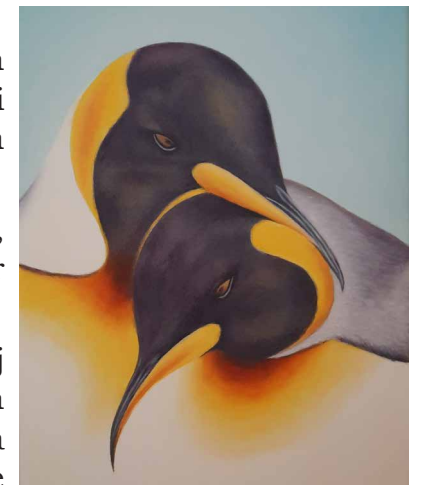
Človek se vsega navadi, pravi slovenski pregovor. Tudi rastline in živali se prilagodijo novemu okolju. Pred mnogimi leti mi je nekdo iz Slovenije prinesel bezgovo vejico. Bezeg je začel rasti in je cvetel po vsakem dežju, dokler se ni navadil na avstralsko pomlad.

Udomačitev je proces, pri katerem se živali in rastline navadijo na človekovo oskrbo in nadzor. Pogosto postanejo odvisne od ljudi in nesposobne samostojno živeti v naravnem okolju. Odkritje, da je mogoče živali in rastline nadzorovano gojiti in izkoriščati, je človeku omogočilo, da je opustil nomadski način življenja in se ustalil na enem mestu.

Ljudje ščitijo in hranijo udomačene rastline in živali, ker jim koristijo. Udomačitev je bila največji civilizacijski korak in je še vedno proces, s katerim izboljšujejo rastlinske in živalske vrste.

Avstralija ni imela primernih živali za udomačitev, zato so domorodci ostali na stopnji nomadov, dokler niso priseljenci pripeljali prvih ovc in goveda.

Tudi ljudje se udomačimo, da nam je življenje bolj udobno in varno. Moje udomačenje je v različnih okoljih potekalo na različne načine. Najprej sem bila vzgojena v katoliški kmečki družini, kjer smo praznovali življenje

in se priporočali Bogu za pridelke, zdravje in srečo. Pod Božjim pokroviteljstvom smo se čutili varni in zaščiteni.

Ko sem začela hoditi v šolo, se je začelo prilagajanje komunističnemu sistemu. Postalo nam je jasno, da moraš, če hočeš uspeti, pozabiti na Boga in zaupati komunističnim voditeljem. Seveda smo večinoma vsi hoteli uspeti. Nekateri so se upirali in pobegnili na zahod, drugi pa so se prilagodili.

Ko sem prišla v Avstralijo, sem srečala te begunce, ki so me prepričali, da komunizem ni idealen sistem, ker zatira ljudi in jim ne ponuja svobode. Seveda sem šla z njimi v cerkev.

Zanimivo se mi je zdelo, kako so se udomačili ljudje v Ameriki. Ob prvem obisku tete leta 1985 so mi moji dobri in pošteni sorodniki svetovali, naj ne hodim v kraje, kjer živijo črnici. Celo črnke so me opozarjale, da je zame nevarno v črnskih četrtih. Ta rasizem, ki je bil zame nekaj novega, je bil očitno del ameriške kulture.

Ko smo prišli v Avstralijo, so angleško govoreči ljudje postrani in s strahom gledali na nove Avstralce. Bili smo neudomačena, tuja vrsta in niso vedeli, kaj lahko pričakujejo od nas. Z leti smo se udomačili in v tej novi kulturi postali zaželeni in uspešni. Bolj smo bili udomačeni, bolj so nas imeli radi. Ni jih bilo več strah pred nami.

Judje so bili tujci v Babilonu in kasneje po vsem svetu. Ljudje so se jih bali, ker so povsod postali uspešni. Celo *Sveto pismo* uči, da moramo sprejeti tujce v svojo družbo.

Ko sem v šoli učila Aborigine, ki so prvič prišli iz rezervatov v normalne šole, sem opazila, kako so se jih beli otroci izogibali. Bele otroke so starši opozarjali naj se ne družijo s črnici, ker imajo uši in nalezljive bolezni. Ker niso imeli tekoče tople vode, so seveda bili manj čisti in zdravi.

Zdaj so mnogi Aborigini postali vodilni ljudje v avstralski kulturi in politiki. Kot manjšina morajo biti glasni in včasih predrzni, če hočejo uveljaviti svoje pravice. Je tudi nekaj izredno pametnih in miroljubnih Aboriginov, ki postopoma prilagajajo ljudi za skupne cilje.

Vsi vladarji se zavedajo, da je lažje vladati ljudem, ki so prilagojeni/udomačeni in se držijo istih življenjskih pravil. Kitajska in Rusija sta velesili, ker držita državljane v popolni pokorščini. Spomnim se, kako nas je udomačila učiteljica. Prinesla je deset paličic in jih zvezala skupaj. Podala nam jih je, naj skušamo zlomiti vse naenkrat, toda nikomur ni uspelo. Potem je paličice razvezala in smo jih z lahkoto zlomili.

V slogi je moč, pravi slovenski pregovor. Demokracija nam daje svobodo, da hodimo vsak po svoji poti, vendar se veliko ljudi na tej poti izgubi. Zahodne demokracije so postale šibkejše, odkar ljudje samo protestirajo in izstopajo iz vrste. Ljudje kritizirajo svoje voditelje. Včasih upravičeno, mnogokrat neupravičeno.

Ni čudno, da moji stari Aborigini tarnajo, da zdaj nihče več ne ve, kaj je prav in kaj ni. Vsi smo se, hvala Bogu, delno udomačili, vendar se še vedno naslanjamo na prve resnice o življenju in Bogu.

80-84 Brisbane Road
St. John's Park NSW 2176
Tel: (02) 9426-1000
E-mail: triglavinfo@mountiesgroup.com.au
Piše: Martha Magajna: (02) 9609 6057

Življenje v našem klubu Triglav se počasi normalizira. Restavracija je odprta za kosilo in večerjo ob običajnem času. Ljudje prihajajo v vedno večjem številu, vendar se skrbno držijo pravil. Merijo jim temperaturo, zapišejo njihove podatke, v jedilnici se skrbno držijo predpisane razdalje in predpisanega števila pri mizah. Družine z otroki si izberejo prostor zunaj na terasi, kjer se otroci lahko igrajo. Balinarski odbor vedno poskrbi, da so vse balinarske steze urejene in prostori razkuženi, preden se lotimo balinanja. Prišla je zima, vendar se balinarji še vedno korajžno upirajo mrazu. V preteklosti smo šli ob tem času na izlet z avtobusom nabirat kostanj, zdaj pa smo kar zadovoljni, če te slastne gozdne sadeže kupimo v trgovini in nam jih prijatelj Jože Pahor speče na baliniščih v doma izdelani pečici.

Jože Pahor s svojo pečico za kostanj

Balinarji čakajo na kostanj.

Marica
s pečenim kostanjem

Presenečenje

V soboto, 26. junija 2021 popoldne, smo balinali kot ponavadi, od enih do petih, nato nas je čakala skupna večerja. Ob koncu prve tekme se je na baliniščih pojavil upravnik kluba z novico, da je Sydney zaradi širjenja virusa covid-19 v popolni izolaciji od 6.00 ure naprej, ko morajo biti klubski

prostori temeljito očiščeni in zaprti. Naše tekmovanje lahko zaključimo do 5.00 zvečer, ko nas bo naročena večerja čakala v »take away« paketih, da jo bomo lahko odnesli domov, ko pospravimo balinišča. Tako se je tudi zgodilo. Do drugega tedna ali še več so zaprti klubi, cerkve in vsi drugi prostori na širšem območju Sydneyja, kjer naj bi se ljudje zbirali. In kaj, če se bodo pojavljale nove in nove okužbe ...?

**Odbor slovenske skupnosti
NSW za 30. obletnico slovenske
neodvisnosti**

Walter Šuber, predsednik odbora

Dragi moji kolegi Slovenci in Avstralci! Pišem vam na današnji dan, 27. junija 2021, ko smo imeli namen skupaj z vsemi člani slovenske skupnosti v NSW praznovati enega najpomembnejših praznikov vsakega Slovenca doma ali v svetu – 30. obletnico slovenske neodvisnosti. V čast mi je biti predsednik pripravljalnega odbora, v katerem so se zbrali zastopniki vseh slovenskih organizacij NSW, ki so si naložile pomembno nalogo, da vredno proslavimo ta pomembni praznik naše domovine Slovenije. Še posebej nam je bilo v veselje in čast sodelovanje druge in tretje generacije članov slovenske skupnosti, ki so se tokrat še posebej potrudili pri pripravi programa in sodelovanju na slovesnosti. Na žalost sta morala pripravljalni odbor in uprava kluba Triglav Mounties zaradi naraščajočih primerov covid-19 v NSW sprejeti zelo težko odločitev, da smo praznovanje, ki smo ga načrtovali v nedeljo, 27. junija, preložili na kasnejši datum. Zaradi spreminjajočih se razmer v Sydneyju v zadnjih dneh, in novih

omejitev, ki jih je uvedla vlada NSW, sta proslava 30. obletnice slovenske neodvisnosti in podelitev priznanj Slovenske skupnosti NSW v klubu Mounties odložena za nedoločen čas. Odvisno od tega, kako uspešni bomo v borbi proti virusu in kako bo odločil Inštitut za zdravje – NSW Health. Zelo smo bili razočarani, vendar sta naša prva skrb varnost in zdravje naše skupnosti. Prav tako želimo čestitati članom in slovenskim skupnostim v vsaki avstralski državi posebej za njihov trud in zavzetost pri praznovanju te pomembne 30. obletnice slovenske neodvisnosti. Z rahlo zavistjo smo občudovali prizore iz krajev, kjer niste imeli tako strogih omejitev kot mi: rojaki v Viktoriji ste praznovali na trgu Federation Square, v cerkvi in klubih; v Queenslandu in ACT ste prižgali luči na stolpu Telstre, slovensko veleposlaništvo pa je organiziralo prireditev v starem parlamentu. V

Šuberjevi pred parlamentom NSW

Južni Avstraliji ste osvetlili mestno hišo, pa tudi druge klubske aktivnosti po Avstraliji niso manjkale. To je bilo res odlično. V NSW smo poskušali izobesiti čimveč slovenskih zastav. Na naši sliki lahko vidite slovensko zastavo, ki je vihrala na parlamentu NSW.

Po vsem razočaranju zaradi omejitev po ponovni epidemiji COVID virusa, bomo to premagali in v slogi praznovali 30. obletnico slovenske samostojnosti, ko bo prišel naš čas, da zasijemo. Spodbujamo in vabimo naše slovenske skupnosti, da se nam na proslavah pridružite. Kmalu bomo morali izbrati nov ustrezen datum za proslavo 30.

obletnice Slovenije. Zato Vas prosimo, da prisluhnete našemu slovenskemu programu na radiu SBS, spremljate naše objave in se obvestite med seboj. Opravili smo veliko in trdo delo in to moramo proslaviti! Za Slovenijo, za vse nas! V zadovoljstvo mi je bilo tesno sodelovanje naših skupnosti. Vsi ste se resnično potrudili in tako zagotovili, da bo ta dogodek res nepozaben. Vsem bi rad čestital za 30. obletnico, posebno članom odbora, s katerimi sem z velikim veseljem sodeloval. Zelo sem ponosen, da sem del te čudovite priložnosti. Hvala za potrpljenje in razumevanje. S prijaznimi pozdravi.

POSEBNO OBVESTILO

Pripravljalni odbor slovenske skupnosti v NSW za proslavo 30. obletnice samostojne Slovenije je soglasno sklenil, da bo datum proslave prestavljen na **nedeljo, 17. oktobra 2021, ob 12.00 uri**, v dvorani »Starz Hall« Kluba Mounties, Mt Pritchard, NSW.

Iskreno upamo, da bo do takrat virus covid-19 ukročen in da ne bo prišlo do novih neugodnih sprememb. Za informacije pokličite telefonsko številko 9426 1020.

The Slovenian Social Cycle comes to Canberra

Jutranje okrepčilo

COVID-19 has significantly changed and impacted our lives over the past 18 months, with many events cancelled due to the ongoing effects of the pandemic. However, one year on The Voice of Slovenian Australians was finally able to host its social event in Canberra on Sunday the 16th of May 2021. The weekend was a huge success with many from Canberra and Sydney attending the main event. The two-day trip was

Skupina kolesarjev

the perfect opportunity to explore Canberra, catch up with friends, enjoy some delicious foods and of course have a cycle/walk/run around the picturesque and breathtaking Lake Burley Griffin.

Upon our arrival in wintry Canberra on Saturday, we visited a Slovenian cafe "Močan&Green Grout", located on the edge of Lake Burley Griffin. After enjoying a hot and thick mocha at the cafe, we made our way to the Australian War Memorial for the Last Post ceremony at 5pm. This ceremony was poignant and graceful, always granting you the opportunity to reflect on the challenges that faced our Men and Women at War. To finish the day, we headed off to Belluci's Italian Restaurant in Woden for a lovely meal together. It gave us the opportunity to catch up on all the quality time lost over the past 18 months.

The main event kicked off on Sunday morning with a hot breakfast and coffee on the Kingston Foreshore to get everyone started. There was a mix of walkers, runners and cyclists. The walkers and runners completed 5-7km around the Bridge-to-Bridge walk. Cyclists completed 30km around the whole Lake Burley Griffin, spanning from the Kingston foreshore, around the Jerrabomberra Wetlands Nature Reserve, passing the city's main bridge and finishing off the ride passing the International Station of flags.

It was great to see so many people gathered across the weekend, embracing the first event held in Canberra. Thank you to everyone who came and participated. We were very fortunate to have Andrej Kralj from the Slovenian Embassy join us. Special thanks also go to Canberra residents John and Christine Falez, who led the cyclists around the lake and pointed out all the unique attractions.

We look forward to seeing you at the next event!

Jordan Covich and Andrew Suber
Voice of Slovenian Australians

ŽIVALSKÉ ZGODE IN NEZGODE

Katarina Mahnič

Pri nas je poletje, zato je prav, da sta tudi zgodbi nekako poletni. Prva govori o psih, ki so na plaži huda nadlega za ljudi, ki jih ne marajo. Sama si poletij brez pasjega gobca, ki plava ob meni, skoraj ne znam predstavljati. V drugi pa nastopa osel, v mojih spominih tudi zelo morska žival. Vsaj včasih je bila, preden so jo tudi na otokih nadomestili traktorji.

Morjeplovke

Poleti me vedno preplavijo nostalgčni spomini na pretekle morske dogodivščine. Tudi tiste izpred let, ko so bili otroci še majhni, psi, ki so nas takrat spremljali, pa danes repkajo po pasjih nebesih. Nekaj prijateljic si nas je vsako leto privoščilo ženski teden v Baški na otoku Krku. Mame, otroci, psi. Vedno vsaj en pes.

To je bilo v časih, ko se plaže še niso delile na človeške in pasje, so pa nekateri že glasno negodovali, če si se prikazal ob morju s psom. Pa ni bilo važno, kako daleč od ljudi si se umaknil kopat z njim. Včasih se je na skoraj prazni plaži kdo prislinil v tisti čisto zadnji kot, na ozek pas peska pod strmimi pečinami, in kot jastreb prežal, kakšno grozoto bo zverina ušpičila.

Pa ni bilo treba, da sta psi Pola in Kena naredili kaj res groznega, dovolj je bilo, da sta zabredli v vodo in navdušeno čakali na palico. Gladkodlaki prinašalci so pač nori na vodo in prinašanje. Usule so se pripombe v slogu: »Ja kaj pa mislite, a tale dva cucka bosta zdaj vodo svinjala,« ali: »A zdaj naj se pa jaz kopam, bom še kakšno bolezen dobil,« ali: »Ubogi otroci s takšnimi neodgovornimi materami ...« Nekoč je prijateljici Nives počil film in je nekemu čistunskemu gospodu zabrusila: »Nisem še videla, da bi se kakšen pes v vodi polulal ali pokakal, za razliko od ljudi.« Tip je pospravil svojo brisačo in se zgrožen pobral.

Psov pa niso marali niti domači pastirji, ki so po planotah baških hribov pasli ovce. Z Nives in psico Keno smo se tako nekoč po planinarjenju spustile v čudovit samotni zaliv Vela Luka, da bi se tam v miru kopale. Pa se je stemnilo, zagrmelo in zabliskalo. Čez gole planote je bilo do Baške nekaj ur hoda, na obali pa sta se v čoln ravno vkrcala možakarja s tremi ovci. Že so se odlepili od obale, ko sva se pognali v dir in mahali kot zmešani. Mlajši je nekaj rekel starejšemu, ki je besno odkimaval še,

ko se je čoln spet dotaknil pomola in sta naložila vanj še nas. Tiho kot miške smo sedele med zvezanimi ovcmi, Kena otrpla zaradi bližine neznanih živali, midve zaradi sovražnih pogledov starega pastirja. Potem se je ulilo kot iz škafa.

Osel Filip

Da so osli trmasti, čivkajo že vrabci na strehi, kaj dosti drugega pa o njih ne vemo. Ko sem bila otrok, so mi delali družbo na morju, takrat jih je bilo tam vse polno. Nosila sem jim suh kruh, jih čohala, kdaj pa kdaj katerega tudi zajahala. Nekje v Dalmaciji je celo obstajal otoček, kamor so z barko odpeljali stare, odslužene dolgoušce, nekakšna oslovska hiralnica. Nov pogled nanje se mi je odstrl pred nekaj leti, ko sem v Beli krajini obiskala čredo oslov, varuhov ovčje črede. Osli se namreč hrabro postavijo po robu volkovom; ko

preti nevarnost se v njih poleg trme prebudi tudi kolektivni borbeni duh.

Ampak tole je zgodba o Filipu. Oslu, ki še ni bil na morju, pa tudi z volkom se še nista srečala. Ovčjerejec Slavo ga je kupil, da bo delal družbo ovcam. Res se je Filip navezal nanje. Z njimi se je pasel v ogradi in jih ves čas zganjal na kup; če se je katera preveč oddaljila od črede, je dobila vzgojno brco. Zato se ga je prijel vzdevek Žandar. Tudi zelo družaben je bil: če mu je gospodar rekel »pozdravi prijatelja« je rigal, da ga je bilo težko ustaviti. Kot velik nastopač se je udeležil semiške razstave drobnice, kjer je z rožasto kravato, šiltko, iz katere so štrlela ušesa in sončnimi očali pozdravljal po dolgem in počez.

Najraje pa je Filip nagajal. Z gobcem je človeku objel roko, vedno huje stiskal, izzivalno gledal in čakal, kaj bo. Odnehal je šele, ko jih je dobil po uhljih. Igro je prenesel tudi na ovce, toda ko je jagenjčka močnejše stisnil za vrat, ga je nehote zadavil. Pa še enega. Slavo je s težkim srcem dal oglas na lokalni radio Sraka: »Resnemu ponudniku prodam zelo brihtnega osla, ki sliši na ime Filip.«

Kupil ga je možakar iz Brežic. Čez dva meseca je Slavo poklical, kako mu gre. »Kaj me pa sprašuješ, saj sam veš – osem janjcev mi je podavil.« Slavo se je »čudil«, potihem pa je bil vesel, da Filip ni končal kot klobase. Za pusta je po televiziji gledal, kako so brežiško občino prevzele maškare. Voz z »županom« sta vlekla dva osla, eden je bil Filip. Spet je zavrtel telefon. »Ti, kako ste pa tega lopova sploh lahko vpregli in naučili vlečt?« je vprašal. »Nič lažjega,« se je smejal novi gospodar. »Samo pravo oslico smo dali zraven, pa je vlekel kot šus.«

Podlistek

BUTALCI (4)

Fran Miličinski, riše: Zorka Černjak

Razbojnik Cefizelj in občinska blagajna

Kolikršen razbojnik je bil razbojnik Cefizelj, to je presegalo sleherno dostojno mero in je bil nanj hud celo butalski policaj – kar vkraj je pogledal in mu obrnil hrbet, če je naneslo in bi ga bil moral srečati.

Razbojnik Cefizelj pa je bil zakrknjen grešnik, nič ga ni bilo sram, nego še zažvižgal je policaju in ga pozdravil, toda ga je pozdravil z enim samim prstom – to ni bilo spodobno. In je slej ko prej zahajal v Butale k butalskemu peku po koruzne hlebčke – nagnusno so bili dobri!

Pa se je zgodilo in je razbojniku Cefizlju pošel denar. Pek v Butalah ni takšen, da bi dajal brez denarja, in ni brez denarja dajal niti domačim razbojnikom, kaj šele razbojnikom pritepencem, kakršen je bil Cefizelj.

Pa je sklenil Cefizelj in tako storil in ga ni bilo sram ne Boga ne policaja: iz koruzne slame si je zasukal odpirač – pravemu tatu vsaka reč služi za odpirač, še koruzna slama – in je ob belem dnevu in sredi Butal vlomil v občinsko pisarno. V občinski pisarni je z občinske police vzel občinsko blagajno, na občinsko mizo pa je položil potrdilo, spisano na občinski papir, da je res vzel občinsko blagajno in jo hvaležno potrjuje. Potem je šel in je bila prava sreča, da ni bilo v pisarni župana, drugače bi bil grozanski razbojnik nemara ukradel še župana in pustil potrdilo, da ga je.

Bila pa je občinska blagajna lončena in na las podobna šparovčku, le da je bil šparovček narejen na ključ – z železnim zaklopcom in se mu je odprtina zgoraj zaklepala. Ključek od zaklopca pa je nosil policaj, na nitki je bil privezan in mu je visel okoli vratu.

Razbojnik Cefizelj pa ni vedel, kje je ta ključek, niti ga ni skrbelo, da bi ga iskal. Nego je šel naravnost k peku. Naročil je koruzni hlebček in segel v žep, da ga plača; ročno je položil občinsko blagajno na tla in rahlo stopil nanjo s škornjem, pa je zahreščala na drobne kosce in je notri bil cel tolar. Z njim je plačal peka in ni bil pek skoraj nič prestrašen, le zmotil se je malo in mu je dal iz tolarja drobiža skoraj dva.

Pek je komaj čakal, da se je iznebil strahovitega kupca, potem je hitel nad policaja: »Razbojnik Cefizelj je ukradel občinsko blagajno! Teci v zvonik, udari plat zvona!«

Je policaj zaničljivo pomeril peka. Segel si je za vrat in je privlekel na dan ključ od občinske blagajne: »Hehej, kdo je ukradel? Kaj je ukradel? Figo je ukradel, ne občinske blagajne he-he! Tukaj imam ključ!«

Ključ je imel policaj, to je res, toda občinske blagajne ni bilo več, bila je strta v prah, in ni bilo več občinskega tolarja. In je bil župan na grde višje hud, rohnel je na policaja in mu ukazal, da naj pri tej priči prime razbojnika in ga neusmiljeno uklene, da bo sojen po postavah. Nič niso pomagali izgovori in si je nesrečni policaj izprosil samo to milost, da mu ne bo treba prej ukleniti Cefizlja, preden ga ne dobi v pest.

Prišel je tretji dan, tedaj so zanesle grozanskega razbojnika Cefizlja muhe zopet v Butale in se je to pot resnično zgodilo, kar se je moralo zgoditi.

Sredi južine je bilo, ko je zaslišal župan strahovito kričanje onkraj potoka. Stopil je iz hiše. Razložil je glas policaja: »Župan, župan, pojdi semkaj! Ujel sem ga, Cefizlja, razbojnika grozanskega!«

Mu je odgovoril župan: »Ko si ga ujel, pripelji ga semkaj!«

Zakliče policaj: »Pripeljal bi ga, pa noče, da bi šel! Ajte na pomoč!«

Je dejal župan: »Ne utegnem, sredi sem južine. Če noče, pa pusti, naj pride po južini!« In se je umaknil v hišo in jo zapahnil in zaklenil.

Je zastokal policaj: »Jaz bi ga že davno pustil, pa on ne pusti mene!«

In pravijo, da je policaj iz svojega žepa obljubil Cefizlju tolar, če ga pusti, in ga je Cefizelj milostno pustil in mu naročil, naj tolar nese županu, da ne bo občina čisto suha. Groš za nov šparovec pa je kar iz svojega primaknil Cefizelj, grozanski razbojnik.

SLOVENSKO SOCIALNO SKRBSTVO IN INFORMACIJSKI URAD Inc.

19 A'Beckett Street, KEW VIC 3101

Slovenski informacijski urad Welfare Office Kew obvešča vse Slovence in prijatelje, da bo do nadaljnjega naša pisarna odprta vsako nedeljo od 11. do 12. ure, razen druge nedelje v mesecu, in to samo, če se predhodno dogovorite po e-mailu: slovwelfare@bigpond.com ali na telefonski številki: **0407 056 463 Peter Mandelj** ali **03 9795 8550 Slavko Gorup** ali **0409 478 635 pisarna v Kewju**.

Ta sprememba je zaradi nevarnosti okužbe z virusom covid-19. Pisarna bo do nadaljnjega odprta tudi vsak prvi in tretji četrtek v mesecu od 11. do 12. ure, in to samo po predhodnem naročilu na zgoraj navedene številke.

V naši pisarni lahko dobite nasvete in pomoč pri izpolnjevanju uradnih dokumentov za slovensko pokojnino, zahteve za popravilo krivic žrtvam vojnega nasilja, za delnice, oporoke, dediščine in prodajo posestev v Sloveniji, pri iskanju slovenske davčne številke in podobno. Nekaj informacij in potrebne obrazce lahko dobite na naši internetni strani: www.slovenianwelfare.org.au

Peter Mandelj OAM JP, predsednik

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE

Telefon: (+61) 02 6290 0000

Fax: (+61) 02 6290 0619

e-mail: sloembassy.canberra@gov.si

<http://canberra.veleposlanistvo.si>

Veleposlanik: Jurij Rifelj; Svetovalci in namestnik: Andrej Kralj

**Embassy of the Republic of Slovenia
26 Akame Circuit, O' MALLEY ACT 2606**

TOBIN BROTHERS
FUNERALS
Celebrating Lives

24 HOUR SERVICE
(03) 9373 7000

We employ over 230 caring, highly trained and committed people, including 12 direct descendants of the founders. We serve the community from 24 branch locations throughout the Melbourne Metropolitan area and Echuca.

816 Doncaster Road, Doncaster

www.tobinbrothers.com.au

A photograph of a brick building with a bell tower. Three flags are flying from poles: a yellow and white flag, the Australian flag, and the Slovenian flag. A bell hangs from the tower. A poster with the number 50 is on the wall.

ZDRAVLJICA

(odlomek)

Komú najpred veselo
zdravljico, bratje! čmò zapét'!
Bog našo nam deželo,
Bog živi ves slovenski svet,
brate vse, kar nas je
sinóv sloveče matere!

Bog živi vas Slovenke,
prelepe, žlahtne rožice;
ni take je mladenke,
ko naše je krvi dekle;
naj sinóv zarod nov
iz vas bo strah sovražnikov!

Živé naj vsi naródi,
ki hrepené dočakat' dan,
da koder sonce hodi,
prepír iz svéta bo pregnan,
da rojak prost bo vsak,
ne vrag, le sosed bo mejak!

France Prešeren